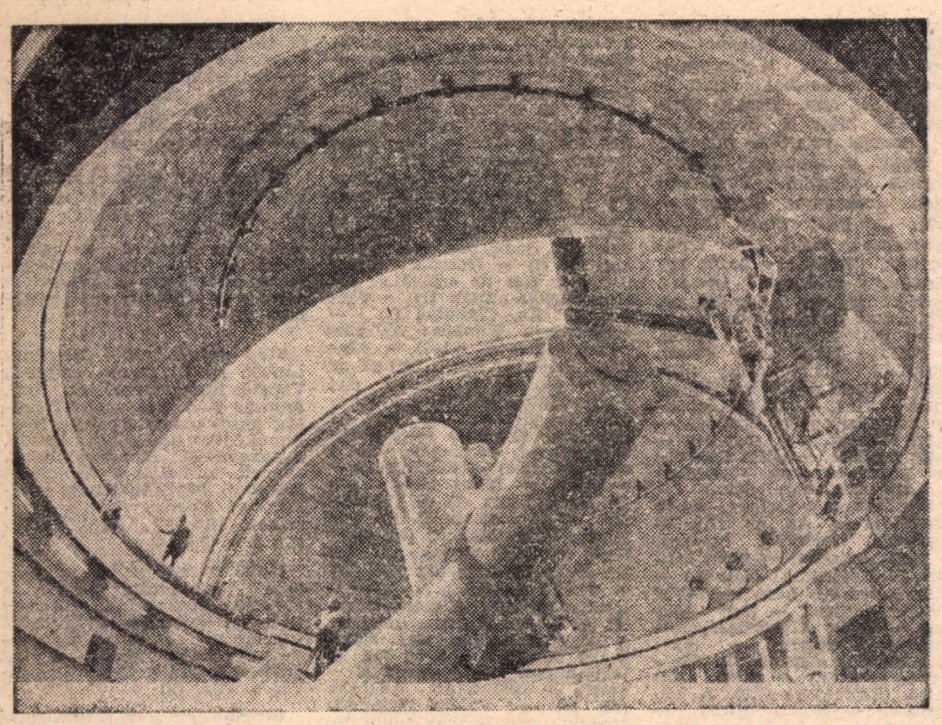

A tiraveri (Észt SZSZK) obszervatórium a kontinens egyik legmodernebb csillagászati intézménye. Központi teleszkópja másfél méteres átmérőjű tükörrel működik.

A MARSEILLE-I ALVILÁG ÚJ „IPARÁGA"

Méretre lopott luxuskocsik

Évente mintegy 200 ezer autó tűnik el Franciaországban. Ebből 40 ezret nem is találnak meg többé. S e 40 ezer kocsi — nem véletlen — kizárólag luxusmárka: *Peugeot 604, Citroen CX, Ferrari, BMW, Porsche és Mercedes* — írja a Le Matin című francia lap. *Hogy hová tűnnek? Közel-Keletre és Afrikába.* Vajon miért nem rendelik meg ezeket a kocsikat hivatalos úton a nyilvánvalóan jómódú vevők? — kérdezhetné az olvasó. Megrendelnék, ha a szállításra nem kellene annyit várni — a Mercedesre például két évig —, s ha nem tennének rájuk kiáltóan magas behozatali vámokat.

Ebből a szituációból született meg

a francia alvilág új, igen jövedelmező ága.

Majdnem olyan jól fizet, mint a kábítószer, és nem annyira veszélyes. Ha ugyanis rajtakapnak valakit — ami a legnagyobb ritkaság! —, háromévi börtönnel megússza a dolgot.

Az új „french connection" (francia kapcsolat) szíve ugyanúgy, mint a kábítószer-kereskedelemé, *Marseille* városa. És hiába a szigorú kikötői felügyelet, ha a papírok rendben vannak. És általában rendben vannak.

Kitűnő hamisítócsoport gondoskodik erről.

A francia bandák (mintegy tucatnyi, egymással rivalizáló csoport létezéséről tud a hatóság) természetesen szoros kapcsolatban állnak külföldi megrendelőikkel, s olyan ügyesen dolgoznak, hogy egy rendőri jelentés szerint *gyakorlatilag rendelésre szállítják a kocsikat.* Márkát, színt, nyitható vagy zárt tetőt stb. a vevők kívánságára „szereznek be". *S az Interpol is tehetetlen.*

E bandák módszere azonos: egyik egységük lopja a kocsikat, a másik átalakítja, a harmadik kicsempészi az országból, a negyedik eladja. *„Erősen specializált kitűnő szakemberek* — állítja a rendőrség —, *komoly tőkéjük van, és pompás technikai berendezéseiket nagy garázsok is megirigyelhetnék."* Ezért van az, hogy ha maga a lopás sikerül, a luxusautót gyakorlatilag nem lehet többé megtalálni.

Az útvonal vagy tengeri, vagy szárazföldi. Utóbbi esetben Andorrán, Spanyolországon, Marokkón, illetve Olaszországon, Jugoszlávián, Görög- és Törökországon át vezet. Az üzlet virágzik. Tekintettel a költségekre,

a vevő öt-hatszoros árat is fizet az áhított luxuskocsiért.

Bejrútban vagy másutt bárki megrendelhet magának bármilyen márkát, s a bandák rövidesen szállítanak. Pontosak, gyorsak, „megbízhatóak . . ."

(It)

Ajánlatunk Trabant gépkocsikhoz:

automatikus üzemanyagszelep

Feleslegessé teszi a kézicsap használatát, a motor indításakor automatikusan nyit, leállításával zár.

Megszűnik a túlfolyás, a csöpögés, tehát

üzemanyagot takarít meg

Beszereltethető az ÉLMSZOLG szervizállomásán:

Budapest III., Szépvölgyi út 92/c., továbbá Budapesten és vidéken az ÉLMSZOLG-gal együttműködő autószervizekben.

Gyártja:

a Mechanikai Gépgyártó Szövetkezet

Forgalmazza: az ÉLMSZOLG, Budapest II., Fillér u. 71.

Telefon: 450—070.

Telex: 22—6767.

NYUGAT-EURÓPA ÉS AMERIKA

Az egyiptomi elnök körútja

Kairó, január 30.

Rákos György, az MTI tudósítója jelenti:

Elnöki minőségében első külföldi körútjára, négy nyugat-európai országba és az Egyesült Államokba utazik ma *Hoszni Mubarak* egyiptomi államfő.

A *Rómát, Párizst, Washingtont, Londont,* végül *Bonnt* érintő körúttal kapcsolatban az egyiptomi fővárosban hangsúlyozzák, hogy arra a Camp David-i folyamat egy jelentős szakaszának lezárulása, a Sínai-félsziget teljes izraeli evakuálása előtt kerül sor. Megfigyelők egyszersmind emlékeztetnek arra, hogy ez az utazás ad alkalmat először *Szadat* elnök októberben történt meggyilkolása óta *a legmagasabb szintű kapcsolatfelvételre* Egyiptom és a meglátogatandó országok között.

SPANYOLORSZÁG KIADTA

Csombe elrablója a bíróság előtt

1967. június 30-án kapta meg a hírt a világ, hogy a pontosan hét esztendővel ezelőtt függetlenséget nyert Zaire egyik volt kétes hírű vezető politikusának, *Moise Csombénak* repülőgépét Ibiza és Palma de Mallorca között ismeretlen tettesek eltérítették, majd Csombét és az őt vigyázó két spanyol rendőrt az algériai hatóságok gondjaira bízták.

Csombe az 1965-ben katonai puccs által hatalomra jutott *Mobutu* uralkodása óta Spanyolországban élt, és onnan szervezkedett a kinshasai kormány ellen. Az erősen nyugatbarát politikus elrablása akkor támogatói körében *nagy felháborodást* keltett, és nyílt titokként beszélték, hogy a spanyol légtérben végrehajtott kalózkodás mögött *maga a zairei elnök,* Mobutu állt. Csombe 1969-ben Algériában meghalt. A géprablót, *Francis Bodemant* a párizsi alvilág ismert alakját Belgiumban Liege-ben elfogták és többekkel szemben elkövetett szélhámosság vádjával börtönbe zárták. Büntetése letöltése után a spanyol igazságszolgáltatás kérésére kiadták, ahol légikalózkodás, emberrablás vádjával *bíróság elé került.*

Francis Bodeman különböző vallomásokat tett. Úgy nyilatkozott, hogy azért rabolta el Csombe gépét, mivel a volt katangai politikusnak döntő köze volt a felszabadult Zaire első miniszterelnökének, *Patricie Lumumbának* meggyilkolásában.

A tettét mindenáron politikai területre terelni kívánó Bodeman most egy újabb nyilatkozatot juttatott el a belga sajtóhoz, amelyben Csombét Lumumba meggyilkolásán kívül *Dag Hammarskjöld,* az ENSZ akkori főtitkárát Katanga területe felett ért halálos repülőgép-szerencsétlenség értelmi szerzőjévé tette.

A főtitkár halálát még a mai napig is homály fedi.

(mécs)

HIRMAGYARÁZATUNK

A robotüzlet nyitánya

Napjaink *ipari robotjai* még a legjobb indulattal sem hasonlíthatóak a tudományos-fantasztikus könyvek és filmek, külalakjukban az embert formázó, mindentudó, villogó szemű és nyekergő hangot adó *bádogrobotjaihoz.* A képzeletbeli és a valóságos robotok között azonban, rendeltetésük szempontjából, nincsen lényeges különbség: *„mindketten" az embert, a termelést szolgálják.*

Az ipari termelésben számos olyan munkafolyamat van, amelyek elvégzésére *mind nehezebb munkaerőt találni.* A tevékenység *egyhangúsága, veszélyessége,* vagy éppen annak *szennyező, illetve egészségre ártalmas volta miatt* bizonyos munkakörök iránt az elmúlt évtizedekben csökkent az érdeklődés. Ennek a gondnak az áthidalására jelentek meg a termelésben a hatvanas évek elején az első ipari robotok az Egyesült Államokban, s velük a *műszaki-tudományos forradalom legújabb, nagy távlatokat ígérő szakasza indult meg.*

Az *„ostoba szolgáknak"* tartott ipari robotok általában *egy számítógépből és egy karból állnak.* A komputerbe beprogramozott műveleteket a kar nagy pontossággal és kimeríthetetlen energiával végzi el. Ma már *a robotok hegesztenek, festéket szórnak a gépkocsigyárak szerelőműhelyeiben; csokoládét csomagolnak; anyagot továbbítanak; kerti kisgépeket szerelnek össze; sőt még kisebb javításokat is elvégeznek.* Az egyik legutóbbi japán típus mintegy *hatezer* különféle művelet elvégzésére képes.

Japán, a robotnagyhatalom

A robotok alkalmazásában rejlő hatalmas műszaki és profitlehetőségeket hamar felismerték a gyártók és a felhasználók. Noha egy-egy robot ára — „intelligenciájától" függően — *3—80 ezer dollár között mozog,* a gyáripar mind szívesebben alkalmazza „őket": *a robot napi 24 órán keresztül dolgozik, nem tart étkezési szünetet, nem igényel a műhelyekben fűtést és világítást, nem sztrájkol, nem kér béremelést* (sőt még bért sem, csak karbantartást igényel), *viszont igen pontos, hibamentes munkát végez.* Számítások szerint manapság egy ipari robot a termelésben 1—2 év alatt „kifizeti" magát.

Annak ellenére, hogy az első robotok az USA-ban jelentek meg, *ma a világ első számú „robotnagyhatalma" Japán.* A szigetország hamar felismerte, hogy a robotok teljesítményét technikai és exportcéljai szolgálatába állíthatja, s jelenleg több, mint 100 japán cég gyárt és exportál légsűrítéses, illetve elektromos robotokat. *Felmérések szerint a világon mintegy 60 ezer robot dolgozik a termelésben, ezek háromnegyede japán gazdáit szolgálja.* (Érdemes megjegyezni, hogy a legtöbb robotot *az autóipar* foglalkoztatja a világon.) Jól jellemzi az iparág fejlődését Japánban, hogy 1980-ban az ott előállított robotok értéke 255 millió dollár volt, tavaly viszont ez a szám elérte a 400 millió dollárt.

Jelenleg a világ *még csak a robotkorszak elején* tart, de becslések szerint az eladási lehetőségek évente mintegy 40 százalékkal fognak növekedni. Amerikai szakértők szerint a jelenleg évi 100 millió dolláros forgalmú USA-beli robotpiac az évtized végére eléri a 2 milliárd dollárt. Egyedül a General Motors — amely jelenleg mintegy 300 robotot működtet — egymilliárd dollárt szándékozik 1990-ig számítógép vezérelte robotokra költeni. Néhány éven belül az Egyesült Államokban a gyári munkahelyek 4—7 százalékát robotok foglalják majd el, s noha ez csak a közeli jövő terve, a *szakszervezetek már ma foglalkoznak a problémával.*

A „hármas szövetség"

A munkavállalók részéről egyelőre érthető idegenkedés nyilvánul meg az új vetélytárs iránt, hiszen *az állástalanok száma jelenleg az USA-ban eléri a kilencmilliót.* A szakszervezetek nem akarják útját állni a technikai fejlődésnek, az iparstruktúra átalakításának, de hathatós programot követelnek a robotok által kiszorítandó munkások átképzésére, elhelyezésére. (Többek között azt javasolják, hogy a robotok felügyeletét, betanítását, karbantartását *a korábban azon a helyen dolgozott munkások lássák el,* hiszen az adott munkafolyamatot ők ismerik a legjobban.) Természetesen csak a betöltött állások okoznak gondot, azok a munkahelyek, amelyekre a hatvanas években sem volt jelentkező, „kiadók" a robotok számára.

A robotok alkalmazásának terjedésével párhuzamosan *éles piaci harc alakult ki a gyártók között.* A japán robotgyártók biztos piaci helyzete egyelőre nem forog veszélyben, a *Kawasaki,* a *Hitachi,* a *Kobe* és a *Mitsubishi* kiváló termékei biztos vevőkre találnak. Az amerikai és a nyugat-európai cégek azonban szeretnének minél nagyobb részt lehasítani maguknak a robotpiacból, ezért igyekeznek kooperációs kapcsolatra lépni a japánokkal.

Az elmúlt év nyarán az amerikai General Electric kötött együttműködési megállapodást a Hitachival, októberben pedig kutatási, gyártási és értékesítési kooperációs kapcsolat jött létre a Kawasaki, az USA legjelentősebb robotgyártó cége, az Unimation és a vezető svéd robotcég, az ASEA között. *Jelenleg ez a három vállalat állítja elő a világ ipari robottermelésének egyharmadát.* A megállapodás nem titkolt célja, hogy a „hármas szövetség" magához ragadja a vezetést a nagy technikai és üzleti versenyfutásban a robotipar területén. A vezető japán cégek azért nem vonakodnak az együttműködéstől, mert jó lehetőséget látnak a jövőbeni versenytársak „leszerelésére", illetve újabb piacok megszerzésére.

„Érzékszervek"

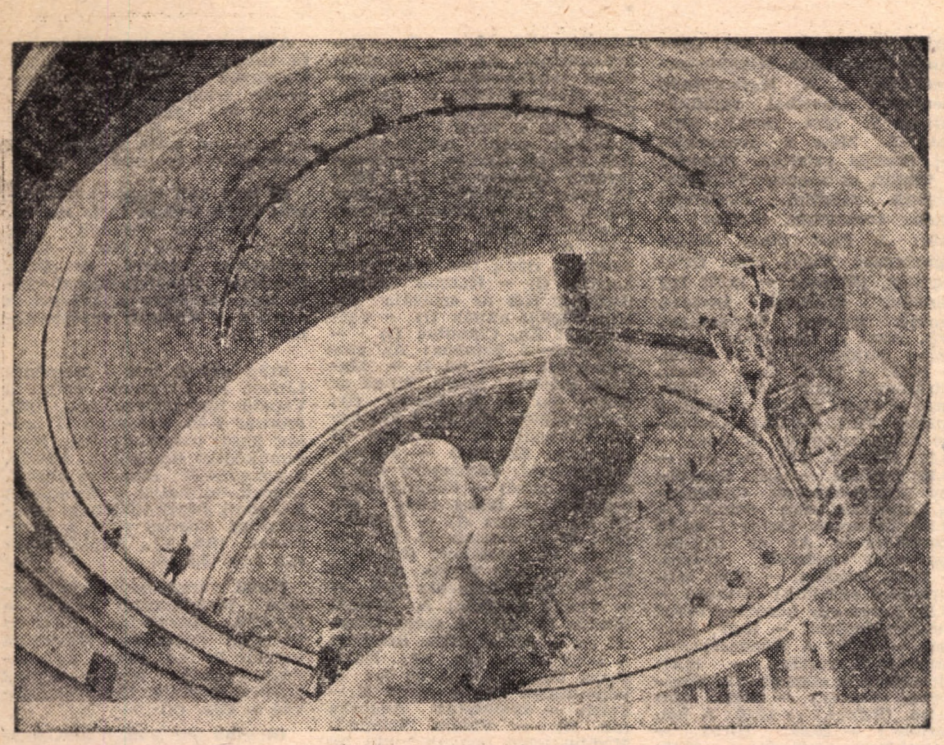
Az ázsiai ország nemcsak új piacok biztosítására törekszik, hanem gondoskodik a fejlesztésről is. *A kormány jelentős anyagi eszközökkel támogatja a robotkutatást, s a hazai felhasználók számára kedvezményes hiteleket is biztosítanak.* Az erőteljes kutatási és fejlesztési tevékenység eredményeként *új ipari robotgeneráció* született Japánban, s ezek a masinák már igazán nem illethetők az ostoba jelzővel. Az új generáció már rendelkezik *„érzékszervekkel" — televíziós kamerákkal, fotocellás érzékelőkkel, memóriaelemekkel* — s így igen bonyolult, nagy pontosságot igénylő munkák elvégzésére, hibák érzékelésére és korrigálására is alkalmasak. *A precizitás révén 20—30 százalékos anyagfelhasználási megtakarítás is elérhető.*

Érthető módon az egész világon növekszik az érdeklődés az ipari robotok iránt. Felhasználási területük a termelésben szinte korlátlan, függvénye a betanításnak. Mind újabb és újabb, nagyobb képességű robotok látnak napvilágot; a számítógépek révén már „gondolkodásra" is képesek *— persze csak olyan mértékben, ahogy az ember a szükséges ismereteket betáplálja.* A robotok már megjelentek a szocialista államok termelésében is. *Az európai KGST-országok mindegyike felhasználja őket a termelés különböző területein, az NDK pedig igen figyelemre méltó eredményeket ért el a robotok kutatása és gyártása területén.*

A robotbiznisz igen nagy jövedelmet ígér a tőkés országokban gyártóknak és a felhasználóknak, s ennek megfelelően a jelenlegi viszonylag békés üzleti állapotok a nem távoli jövőben *értékesítési háborúba* torkolhatnak. Ezt az ütközetet azonban nem robotok vívják majd meg, hanem *az egymással konkurráló húsvér cégek . . .*

(G. — Sz.)

82-jan.30

A tiraveri (Észt SZSZK) obszervatórium a kontinens egyik legmodernebb csillagászati intézménye. Központi teleszkópja másfél méteres átmérőjű tükörrel működik.

A MARSEILLE-I ALVILÁG ÚJ „IPARÁGA"

Méretre lopott luxuskocsik

Évente mintegy 200 ezer autó tűnik el Franciaországban. Ebből 40 ezret nem is találnak meg többé. S e 40 ezer kocsi — nem véletlen — kizárólag luxusmárka: *Peugeot 604, Citroen CX, Ferrari, BMW, Porsche és Mercedes* — írja a Le Matin című francia lap. *Hogy hová tűnnek? Közel-Keletre és Afrikába.* Vajon miért nem rendelik meg ezeket a kocsikat hivatalos úton a nyilvánvalóan jómódú vevők? — kérdezhetné az olvasó. Megrendelnék, ha a szállításra nem kellene annyit várni — a Mercedesre például két évig —, s ha nem tennének rájuk kiáltóan magas behozatali vámokat.

Ebből a szituációból született meg

a francia alvilág új, igen jövedelmező ága.

Majdnem olyan jól fizet, mint a kábítószer, és nem annyira veszélyes. Ha ugyanis rajtakapnak valakit — ami a legnagyobb ritkaság! —, háromévi börtönnel megússza a dolgot.

Az új „french connection" (francia kapcsolat) szíve ugyanúgy, mint a kábítószer-kereskedelemé, *Marseille* városa. És hiába a szigorú kikötői felügyelet, ha a papírok rendben vannak. És általában rendben vannak.

Kitűnő hamisítócsoport gondoskodik erről.

A francia bandák (mintegy tucatnyi, egymással rivalizáló csoport létezéséről tud a hatóság) természetesen szoros kapcsolatban állnak külföldi megrendelőikkel, s olyan ügyesen dolgoznak, hogy egy rendőri jelentés szerint *gyakorlatilag rendelésre szállítják a kocsikat.* Márkát, színt, nyitható vagy zárt tetőt stb. a vevők kívánságára „szereznek be". *S az Interpol is tehetetlen.*

E bandák módszere azonos: egyik egységük lopja a kocsikat, a másik átalakítja, a harmadik kicsempészi az országból, a negyedik eladja. *„Erősen specializált kitűnő szakemberek* — állítja a rendőrség —, *komoly tőkéjük van, és pompás technikai berendezéseiket nagy garázsok is megirigyelhetnék."* Ezért van az, hogy ha maga a lopás sikerül, a luxusautót gyakorlatilag nem lehet többé megtalálni.

Az útvonal vagy tengeri, vagy szárazföldi. Utóbbi esetben Andorrán, Spanyolországon, Marokkón, illetve Olaszországon, Jugoszlávián, Görög- és Törökországon át vezet. Az üzlet virágzik. Tekintettel a költségekre,

a vevő öt-hatszoros árat is fizet az áhított luxuskocsiért.

Bejrútban vagy másutt bárki megrendelhet magának bármilyen márkát, s a bandák rövidesen szállítanak. Pontosak, gyorsak, „megbízhatóak . . ."

(lt)

Ajánlatunk Trabant gépkocsikhoz:

automatikus üzemanyagszelep

Feleslegessé teszi a kézicsap használatát, a motor indításakor automatikusan nyit, leállításával zár.

Megszűnik a túlfolyás, a csöpögés, tehát

üzemanyagot takarít meg

Beszereltethető az ÉLMSZOLG szervizállomásán:

Budapest III., Szépvölgyi út 92/c.,
továbbá Budapesten és vidéken
az ÉLMSZOLG-gal együttműködő autószervizekben.

MEZŐGAZDASÁGI KOMBINÁT ÉLMSZOLG BAJA

Gyártja:
a Mechanikai Gépgyártó Szövetkezet
Forgalmazza: az ÉLMSZOLG,
Budapest II., Fillér u. 71.
Telefon: 450—070.
Telex: 22—6767.

NYUGAT-EURÓPA ÉS AMERIKA

Az egyiptomi elnök körútja

Kairó, január 30.

Rákos György, az MTI tudósítója jelenti:

Elnöki minőségében első külföldi körútjára, négy nyugat-európai országba és az Egyesült Államokba utazik ma *Hoszni Mubarak* egyiptomi államfő.

A *Rómát, Párizst, Washingtont, Londont,* végül *Bonnt* érintő körúttal kapcsolatban az egyiptomi fővárosban hangsúlyozzák, hogy arra a Camp David-i folyamat egy jelentős szakaszának lezárulása, a Sínai-félsziget teljes izraeli evakuálása előtt kerül sor. Megfigyelők egyszersmind emlékeztetnek arra, hogy ez az utazás ad alkalmat először *Szadat* elnök októberben történt meggyilkolása óta *a legmagasabb szintű kapcsolatfelvételre* Egyiptom és a meglátogatandó országok között.

SPANYOLORSZÁG KIADTA

Csombe elrablója a bíróság előtt

1967. június 30-án kapta meg a hírt a világ, hogy a pontosan hét esztendővel ezelőtt függetlenséget nyert Zaire egyik volt kétes hírű vezető politikusának, *Moise Csombénak* repülőgépét Ibiza és Palma de Mallorca között ismeretlen tettesek eltérítették, majd Csombét és az őt vigyázó két spanyol rendőrt az algériai hatóságok gondjaira bízták.

Csombe az 1965-ben katonai puccs által hatalomra jutott *Mobutu* uralkodása óta Spanyolországban élt, és onnan szervezkedett a kinshasai kormány ellen. Az erősen nyugatbarát politikus elrablása akkor támogatói körében *nagy felháborodást* keltett, és nyílt titokként beszélték, hogy a spanyol légtérben végrehajtott kalózkodás mögött *maga a zairei elnök,* Mobutu állt. Csombe 1969-ben Algériában meghalt. A géprablót, *Francis Bodemant* a párizsi alvilág ismert alakját Belgiumban Liege-ben elfogták és többekkel szemben elkövetett szélhámosság vádjával börtönbe zárták. Büntetése letöltése után a spanyol igazságszolgáltatás kérésére kiadták, ahol légikalózkodás, emberrablás vádjával *bíróság elé került.*

Francis Bodeman különböző vallomásokat tett. Úgy nyilatkozott, hogy azért rabolta el Csombe gépét, mivel a volt katangai politikusnak döntő köze volt a felszabadult Zaire első miniszterelnökének, *Patricie Lumumbának* meggyilkolásában.

A tettét mindenáron politikai területre terelni kívánó Bodeman most egy újabb nyilatkozatot juttatott el a belga sajtóhoz, amelyben Csombét Lumumba meggyilkolásán kívül *Dag Hammarskjöld,* az ENSZ akkori főtitkárát Katanga területe felett ért halálos repülőgép-szerencsétlenség értelmi szerzőjévé tette.

A főtitkár halálát még a mai napig is homály fedi.

(mécs)

HÍRMAGYARÁZATUNK

A robotüzlet nyitánya

Napjaink *ipari robotjai* még a legjobb indulattal sem hasonlíthatóak a tudományos-fantasztikus könyvek és filmek, külalakjukban az embert formázó, mindentudó, villogó szemű és nyekergő hangot adó *bádogrobotjaihoz.* A képzeletbeli és a valóságos robotok között azonban, rendeltetésük szempontjából, nincsen lényeges különbség: *„mindketten" az embert, a termelést szolgálják.*

Az ipari termelésben számos olyan munkafolyamat van, amelyek elvégzésére *mind nehezebb munkaerőt találni.* A tevékenység *egyhangúsága, veszélyessége,* vagy éppen annak *szennyező, illetve egészségre ártalmas volta miatt* bizonyos munkakörök iránt az elmúlt évtizedekben csökkent az érdeklődés. Ennek a gondnak az áthidalására jelentek meg a termelésben a hatvanas évek elején az első ipari robotok az Egyesült Államokban, s velük a *műszaki-tudományos forradalom legújabb, nagy távlatokat ígérő szakasza indult meg.*

Az *„ostoba szolgáknak"* tartott ipari robotok általában *egy számítógépből és egy karból állnak.* A komputerbe beprogramozott műveleteket a kar nagy pontossággal és kimeríthetetlen energiával végzi el. Ma már *a robotok hegesztenek, festéket szórnak a gépkocsigyárak szerelőműhelyeiben; csokoládét csomagolnak; anyagot továbbítanak; kerti kisgépeket szerelnek össze; sőt még kisebb javításokat is elvégeznek.* Az egyik legutóbbi japán típus mintegy *hatezer* különféle művelet elvégzésére képes.

Japán, a robotnagyhatalom

A robotok alkalmazásában rejlő hatalmas műszaki és profitlehetőségeket hamar felismerték a gyártók és a felhasználók. Noha egy-egy robot ára — „intelligenciájától" függően — *3—80 ezer dollár között mozog,* a gyáripar mind szívesebben alkalmazza „őket": *a robot napi 24 órán keresztül dolgozik, nem tart étkezési szünetet, nem igényel a műhelyekben fűtést és világítást, nem sztrájkol, nem kér béremelést* (sőt még bért sem, csak karbantartást igényel), *viszont igen pontos, hibamentes munkát végez.* Számítások szerint manapság egy ipari robot a termelésben 1—2 év alatt „kifizeti" magát.

Annak ellenére, hogy az első robotok az USA-ban jelentek meg, *ma a világ első számú „robotnagyhatalma" Japán.* A szigetország hamar felismerte, hogy a robotok teljesítményét technikai és exportcéljai szolgálatába állíthatja, s jelenleg több, mint 100 japán cég gyárt és exportál légsűrítéses, illetve elektromos robotokat. *Felmérések szerint a világon mintegy 60 ezer robot dolgozik a termelésben, ezek háromnegyede japán gazdáit szolgálja.* (Érdemes megjegyezni, hogy a legtöbb robotot *az autóipar* foglalkoztatja a világon.) Jól jellemzi az iparág fejlődését Japánban, hogy 1980-ban az ott előállított robotok értéke 255 millió dollár volt, tavaly viszont ez a szám elérte a 400 millió dollárt.

Jelenleg a világ *még csak a robotkorszak elején* tart, de becslések szerint az eladási lehetőségek évente mintegy 40 százalékkal fognak növekedni. Amerikai szakértők szerint a jelenleg évi 100 millió dolláros forgalmú USA-beli robotpiac az évtized végére eléri a 2 milliárd dollárt. Egyedül a General Motors — amely jelenleg mintegy 300 robotot működtet — egymilliárd dollárt szándékozik 1990-ig számítógép vezérelte robotokra költeni. Néhány éven belül az Egyesült Államokban a gyári munkahelyek 4—7 százalékát robotok foglalják majd el, s noha ez csak a közeli jövő terve, a *szakszervezetek már ma foglalkoznak a problémával.*

A „hármas szövetség"

A munkavállalók részéről egyelőre érthető idegenkedés nyilvánul meg az új vetélytárs iránt, hiszen *az állástalanok száma jelenleg az USA-ban eléri a kilencmilliót.* A szakszervezetek nem akarják útját állni a technikai fejlődésnek, az iparstruktúra átalakításának, de hathatós programot követelnek a robotok által kiszorítandó munkások átképzésére, elhelyezésére. (Többek között azt javasolják, hogy a robotok felügyeletét, betanítását, karbantartását *a korábban azon a helyen dolgozott munkások lássák el,* hiszen az adott munkafolyamatot ők ismerik a legjobban.) Természetesen csak a betöltött állások okoznak gondot, azok a munkahelyek, amelyekre a hatvanas években sem volt jelentkező, „kiadók" a robotok számára.

A robotok alkalmazásának terjedésével párhuzamosan *éles piaci harc alakult ki a gyártók között.* A japán robotgyártók biztos piaci helyzete egyelőre nem forog veszélyben, a *Kawasaki,* a *Hitachi,* a *Kobe* és a *Mitsubishi* kiváló termékei biztos vevőkre találnak. Az amerikai és a nyugat-európai cégek azonban szeretnének minél nagyobb részt lehasítani maguknak a robotpiacból, ezért igyekeznek kooperációs kapcsolatra lépni a japánokkal.

Az elmúlt év nyarán az amerikai General Electric kötött együttműködési megállapodást a Hitachival, októberben pedig kutatási, gyártási és értékesítési kooperációs kapcsolat jött létre a Kawasaki, az USA legjelentősebb robotgyártó cége, az Unimation és a vezető svéd robotcég, az ASEA között. *Jelenleg ez a három vállalat állítja elő a világ ipari robottermelésének egyharmadát.* A megállapodás nem titkolt célja, hogy a „hármas szövetség" magához ragadja a vezetést a nagy technikai és üzleti versenyfutásban a robotipar területén. A vezető japán cégek azért nem vonakodnak az együttműködéstől, mert jó lehetőséget látnak a jövőbeni versenytársak „leszerelésére", illetve újabb piacok megszerzésére.

„Érzékszervek"

Az ázsiai ország nemcsak új piacok biztosítására törekszik, hanem gondoskodik a fejlesztésről is. *A kormány jelentős anyagi eszközökkel támogatja a robotkutatást, s a hazai felhasználók számára kedvezményes hiteleket is biztosítanak.* Az erőteljes kutatási és fejlesztési tevékenység eredményeként *új ipari robotgeneráció* született Japánban, s ezek a masinák már igazán nem illethetők az ostoba jelzővel. Az új generáció már rendelkezik *„érzékszervekkel" — televíziós kamerákkal, fotocellás érzékelőkkel, memóriaelemekkel* — s így igen bonyolult, nagy pontosságot igénylő munkák elvégzésére, hibák érzékelésére és korrigálására is alkalmasak. *A precizitás révén 20—30 százalékos anyagfelhasználási megtakarítás is elérhető.*

Érthető módon az egész világon növekszik az érdeklődés az ipari robotok iránt. Felhasználási területük a termelésben szinte korlátlan, függvénye a betanításnak. Mind újabb és újabb, nagyobb képességű robotok látnak napvilágot; a számítógépek révén már „gondolkodásra" is képesek *— persze csak olyan mértékben, ahogy az ember a szükséges ismereteket betáplálja.* A robotok már megjelentek a szocialista államok termelésében is. *Az európai KGST-országok mindegyike felhasználja őket a termelés különböző területein, az NDK pedig igen figyelemre méltó eredményeket ért el a robotok kutatása és gyártása területén.*

A robotbiznisz igen nagy jövedelmet ígér a tőkés országokban gyártóknak és a felhasználóknak, s ennek megfelelően a jelenlegi viszonylag békés üzleti állapotok a nem távoli jövőben *értékesítési háborúba* torkolhatnak. Ezt az ütközetet azonban nem robotok vívják majd meg, hanem *az egymással konkurráló húsvér cégek . . .*

(G. — SZ.)

LÁMÁK LATINJA

Mongólia lakossága 1 594 800. Fővárosa Ulánbátor (teljes néven: Ulanbátar hot).

●

Sámánok hite

— A baráti állam polgárainak kilenctizede mongol nyelvű csoport. Közülük a legtöbb a halha (nyolc tized!). Kevesebb a hotogojt, az eldzsigen-halha, a szártul, a congol. Nem haltak még ki a bajitok, a darhatok, ojrátok, torgutok. A mongol sámán hitet a darhatok őrizték legtovább. A daringák ősei pedig valamikor a mandzsu császár ménjeit gondozták. Említést érdemelnek az üdzsümcsinek és a hucsitok.

●

Ujgur-török

— Legjelentősebb nemzeti kisebbség a kazak. A népcsoport száz éve érkezett a mai Mongólia határvidékére. (Akkor mandzsu-kínai uralmú országrészből menekültek.) Ma is tartják mohamedán szokásaikat. A népköztársaság hivatalos nyelve a mongol. A régi időktől; hét és fél százada az. Nem módosult a lámakolostorok „latinja", a tibeti írott szó terjedése. A mongolt különböző írásrendszerek használata, illetőleg különböző nyelvjárások teszik változatossá. Kezdettől tanulják-tanítják az egykori ujgur-törököktől vett betűírást.

●

Szeméjszkie-szekta

— Az élő beszédtől távolodó irodalmi nyelvet a XVIII. században a tisztelt írástudó: Zaja pandita módosította. Célja: az írott nyelv és az élő szó egyeztetése volt. Ma a népköztársaság hivatalos nyelve — a többséghez igazodva — a halha-mongol nyelvjárás. Az írott szó cirillbetűs. A mongóliai oroszok egyrésze XIX. századi bevándorolt. Közöttük sok a pravoszláv szeméjszkie-szekta híve, szelengai falvak földműves lakója volt — a Kossuth Könyvkiadó ismeretterjesztő-sorozata új kötetéből az idézet. Címe: Mit kell tudni Mongóliáról? Szerzője: Kara György. — A nép többsége mongoloid (rassz) emberfajta. Jellemzői — egyebek mellett — „mandulaszem", sárgás bőr. A szem gyakorta barna, a haj színe fekete. Az arc széles, síkságából az orr kevéssé emelkedik ki.

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDIÓ

Január 30., szombat

KOSSUTH:

14.00: Útközben. — 14.05: A hét embere. — 14.15: Raina Kabaivanszka operaáriákat énekel. — 14.30: Azonos munkáról több nyelven. — 15.00: Hírek. — 15.05: Új zenei Újság. — 15.55: Reklámparádé. — 16.00: 168 óra. — Közben 17.00: Hírek. Időjárás. — 17.30: Lemezmúzeum. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.28: Hallgatóink figyelmébe! — 18.30: Hírek. Időjárás. — 18.40: Útközben. — 18.45: Sporthírek. — 18.50: Műsorajánlat. — 18.53: Rádiószínház. — 19.49: A rádió dalszínháza. — 22.00: Hírek. Időjárás. Sport. — 22.15: A dzsessz világa. — 23.15: Alessandro Scarlatti műveiből. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Melódiakoktél. — Közben 1.00—1.05: Hírek. Időjárás.

PETŐFI:

14.00: Ritmus. — 14.30: Hírek. Körzeti időjárás. — 14.35: Orvosok a mikrofon előtt. — 14.40: Olajfák. — 15.09: Népzenekedvelőknek. — 15.40: Végvári vitézek. — 16.28: Hallgatóink figyelmébe! — 16.30: Hírek. — 16.33: Útközben. — 16.35: Pophullám. — 17.30: Nemzetiségek hete a rádióban. — 18.00: Kálmán Imre operettjeiből. — 18.30: Hírek. — 18.33: Híres énekegyüttesek műsoraiból. — 19.10: Cigánydalok. — 19.40: Sanzonműsor négy tételben. — 20.30: Hírek. — 20.33: Sporthírek. — 20.38: Nemzetiségek hete a rádióban. — 21.38: Népdalok, néptáncok. — 23.00: Hírek. Időjárás. Sport. — 23.15: Slágermúzeum. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

14.40: Monteverdi: IV. madrigálkötet. — 15.14: Műsorajánlat. — 15.20: Kritikusok fóruma. — 15.30: Toyah felvételeiből. — 16.00: Kapcsoljuk a Budapesti Műszaki Egyetem dísztermét. — 17.05: Hóolvadás. — 17.10: Lanner-galoppok és keringők. — 17.30: Szombat esti diszkó. — 18.30: A végzet hatalma. — Közben 19.00—19.05: Hírek. Időjárás. — 19.35: Kapcsoljuk a Pesti Vigadó hangversenytermét. — Közben kb. 20.20—20.40: A Kaukázus népköltészete. — Kb. 21.25: Könnyűzene-hangszerszólók. — 21.55: A Délnémet Madrigálkórus és Hangszeregyüttes Schubert-felvételeiből. — 22.15: A Francia Rádió új filharmonikus zenekarának hangversenye. — 23.30—23.33: Hírek. Időjárás.

Január 31., vasárnap

KOSSUTH:

5.00—7.23: Előttünk a vasárnap! — 7.23: Baráti körben. — 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 8.05: Útközben. — 8.10: Öt kontinens hét napja. — 8.25: Hallgatóink figyelmébe! — 8.26: A Nyitnikék postája. — 8.57: Reklám. — 9.02: Szakértelem. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.03: Útközben. — 10.08: Nikola és a szörnyű sárkány. — 10.44: Az MRT gyermekkórusa énekel. — 11.00: Reklám. — 11.05: Kapcsoljuk a Zeneakadémia Nagytermét. — Közben kb. 12.05: Hírek. Időjárás. — Kb. 12.10: Édes anyanyelvünk. — Kb. 12.15—12.25: Sziklák akrobatája. — Kb. 12.55: Útszéli „pedagógusok". — Kb. 13.05: Dzsesszfelvételekből. — 13.30: Joan Sutherland operettdalokat énekel. — 14.05: Gondolatjel. — 15.00: Hírek. Időjárás. — 15.05: Útközben. — 15.10: Reklámkalauz. — 15.12: Hyde-parki levél. — 15.22: Műsorajánlat. — 15.25: Nemzetiségek hete a rádióban. — 16.06: Oltárok árnyékában. — 17.00: Hírek. Időjárás. — 17.05: Útközben. — 17.10: Szabályok és mércék. — 17.20: Nemzetiségek hete a rádióban. — 17.50: Barangolás régi hanglemezek között. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.28: Hallgatóink figyelmébe. — 18.30: Hírek. Időjárás. — 18.40: Útközben. — 18.45: Sporthírek. Totó. — 18.50: Diákkönyvtár hangszalagon. — 20.01: Arturo Toscanini felvételei. — 21.06: Új dzsesszfelvételeinkből. — 21.14: Világirodalmi Dekameron. — 22.00: Hírek. Időjárás. Sport. Totó. — 22.20: Bartók-hangarchívum. — 23.20: Az írnokok mezeje. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: A Magyar Rádió rézfúvósötöse Pezel műveiből játszik.

PETŐFI:

6.00: Népszerű muzsika — korán kelőknek. — 6.55: A Petőfi rádió mai műsora. — 7.00: A görögkatolikus egyház félórája. — 7.30: Leonyid Roizman orgonál. — 7.54: Torna. — 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 8.05: Mit hallunk? — 8.20: Vasárnapi koktél. — 9.50: A reklámtotó eredményhirdetése. — 10.00: Szivárvány. — Közben 10.30—10.33: Hírek. — 12.00: Jó ebédhez szól a nóta. — 12.57: Műsorajánlat. — 13.03: Kócsögmúzeum. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. — 14.00: Reklámparádé. — 14.03: Újdonságainkból. — 14.30: Hírek. — 14.33: Táskarádió. — 15.30: Jelenidőben. — 16.00: Zenekari részletek Offenbach operettjeiből. — 16.30: Hírek. — 16.33: Útközben: — 16.35: Reklám. — 16.39: Slágerek mindenkinek. — 17.30: A vasárnap sportja. Totó. — 18.00: Világsajtó. — 18.30: Hírek. — 18.33: Színes népi muzsika. — 19.11: Országtérkép hangjegyekből. — 20.11: Zenés Magyar Parnasszus. — 20.30: Hírek. — 20.33: Sporthírek. Totó. — 20.38: Házas diákok. — 20.58: Nemzetiségek hete a rádióban. — 21.59: Kellemes pihenést! Közben 23.00—23.20: Hírek. Időjárás. Sport. Totó. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

7.00: A pécsi körzeti stúdió szerb-horvát nyelvű nemzetiségi műsora. — 7.30: A pécsi körzeti stúdió német nyelvű nemzetiségi műsora. — 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 8.05: A 3. műsor mai programja. — 8.08: A kiállítótermek programjából. — 8.11: Szimfonikus zene. — 9.55: Új Zenei Újság. — 10.45: Öt kontinens hét napja. — 11.00: Hírek. Időjárás. — 11.03: Sztereó beállítóhang. — 11.06: Hi-Fi-varieté. — 11.56: Maynard Ferguson felvételeiből. — 12.10: Pegazus istállója. — 13.00: Hírek. Időjárás. — 13.03: Műsorismertetés. — 13.05: Húsz ária — harminchat énekes. — 13.41: Híres előadóművészek Ravel-felvételeiből. — 14.11: Händel: Nagy Sándor ünnepe — oratórium. — 15.40: A Svájci fesztiválzenekar hangversenye. — Közben 16.33—16.38: Kis magyar néprajz. — 17.25: A kamarazene kedvelőinek. — 19.00: Hírek. — 19.03: Opera-művészlemezek. — 20.01: Rolling Stones-nagylemezek. — 21.05: Új lemezeinkből. — 22.37: Kamaramuzsika. — 23.30—23.33: Hírek. Időjárás.

TELEVÍZIÓ

SZOMBAT

13.45: Magilla Gorilla. Amerikai rajzfilmsorozat. XIX/4. rész. (Színes.) — 14.10: Csata fekete-fehérben. Sakkozz velünk. — 14.30: Idesüss! Ajánlóműsor gyerekeknek. — 14.55: Pulzus. Könnyű, zenei panoráma (ism.) (Színes.) — 15.40: Hírek. — 15.45: Reklám. — 15.50: Riporter kerestetik. III. elődöntő. — 17.20: Ház-tartás. Családi magazin. (Színes.) — 18.00: Főzőcske. Tv-fazék. (Színes.) — 18.30: Parabola. (Színes.) — 19.00: Reklám. — 19.10: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes.) — 19.15: Esti mese. (Színes.) — 19.30: Tv-híradó. (Színes.) — 20.00: Vers — mindenkinek. Robert Burns: Korai még a konty. (Színes.) — 20.05: Folytassa, ahogy jólesik. Angol filmvígjáték. (Színes.) (16 éven felülieknek!) — 21.35: Én csak táncolok. Medveczky Ilona műsora. (Színes.) — 22.25: Tv-híradó 3. (Színes.) — 22.35: Csehszlovák körkép. Miénk a világ. Csehszlovák film.

2. MŰSOR:

17.15: A színigazgató. A Szegedi Körzeti Stúdió műsora. — 17.55: Csillagkereső. Lovas Miklós csillagász. — 18.50: Másfél millió lépés Magyarországon. Végig az országos kék túra útvonalán. XIV/3. rész: Barangolás a Börzsönyben (ism.) (Színes.) — 19.30: Tv-híradó. (Színes.) — 20.00: Vers mindenkinek. (Színes.) — 20.05: Dosztojevszkij: A szelíd teremtés. Színmű egy részben. A Reflektor Színpad előadása, felvételről. — 21.15: Tv-híradó 2. (Színes.) — 21.35: Vezényel: Erich Leinsdorf. Közreműködik a Délnémet Rádiózenekar.

VASÁRNAP

8.35: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes.) — 8.40: Mindenki iskolája. Matematika. Ami nem mérhető, azt tedd mérhetővé. — 9.10: Fizika. Fizikus szemmel. — 9.40: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás. 1. A legfontosabb személy. Amerikai rajzfilmsorozat 7. rész (ism.) (Színes.) 2. Mese a trombitásról. Szovjet rajzfilm. (Színes.) 3. Viktor, az alagútépítő. Csehszlovák rajzfilm. Furfangos Viktor sorozatból. (Színes.) — 10.00: A Föld titkai. NSZK filmsorozat. XIII/4. rész: Óriás jégvilág. (Színes.) — 10.25: Így csinálná Sherlock Holmes. Szovjet ifjúsági filmsorozat. IV/1. rész: A titokzatos lopás (ism.) (Színes.) — 11.10: Hírek. — 11.15: A kisfiú és a csacsi. Türkmén kisjátékfilm. (Színes.) — 11.45: Alpesi sívilágbajnokság. Férfi lesiklás. Közvetítés Schladmingból. (Színes.) — 14.10: Nótaszó. Tél. (Színes.) — 14.30: Reklám. — 14.35: Humphrey Bogart-sorozat. Casablanca. Amerikai film (ism.) — 16.15: Telesport. (Színes.) Az év sportolója és Az év ifjúsági sportolója vándordíj átadása. — 17.25: Reklám. — 17.30: Műsorainkat ajánljuk! (Színes.) — 17.55: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedőműsor. — 18.25: Reklám. — 18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója. — 18.40: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes.) — 18.45: Esti mese. (Színes.) — 19.00: A hét. (Színes.) — 20.00: Hírek. — Sporthírek. (Színes.) — 20.15: Lehet így is... Rajzfilmsorozat. X/4. rész: Csak egy kis háztáji. (Színes.) — 20.30: Kálmán Imre-est. Közvetítés Ludwigshafenből. A Magyar Televízió, az Osztrák Televízió és a nyugatnémet ZDF közös műsora. (Színes.) — 22.00: „Boldog, szomorú dal." (Színes.) Kosztolányi Dezső verseiből, prózai műveiből, cédulaiból összeállította és előadja: Bálint András. — 22.50: Hírek.

2. MŰSOR:

20.00: Hírek. — 20.05: Két nap az élet. Francia—olasz film. (Színes.) — 22.05: Helen Schneider — egy lány New Yorkból. Zenés film. (Színes.)

SZÍNHÁZ

SZOMBAT

Erkel Színház: Don Pasquale (Tv nyilv. felv. fél 8) — Zeneakadémia: Este a székelyeknél... (III/3. du fél 4) — Pesti Vigadó: Rohmann Imre Haydn-hangversenye (Vigadó béri. 4., fél 8) — Nemzeti Színház: Háromgarasos opera (Koldusopera) (7) — Katona József Színház: Budapest-Orfeum (7) — Várszínház: Csíksomlyói passió (du 3 és 7) — Józsefvárosi Színház: A briliánsok szombatja (7) — Madách Színház: A doktor úr (7) — Reflektor Színpad: Ámokfutó (Teszárs Károly Vasas Műv. egy. és Ifj. Ház 8) — Fővárosi Operettszínház: Nebáncsvirág (du fél 3); Chicago (7) — Vígszínház: In Memoriam Ö. I. (du fél 3); Forgatókönyv (fél 8) — Pesti Színház: Equus (du fél 3); Reciprok komédia (fél 8) — Thália Színház: A hétfejű tündér (de 11); A szent kísértet (7) — József Attila Színház: A négy süveg (de 10); Hálószoba komédia (du fél 3); A képmutatók (7); A cárnő (7 — FMH) — Játékszín: Ágacska (de 11) — Vidám Színpad: Meddig lehet elmenni? (du fél 3); Két férfi sakkban (7) — Kis Színpad: Idefigyeljenek emberek (fél 8) — Mikroszkóp Színpad: Hogyan? Tovább!! (fél 9) — Ódry Színpad: Kényeskedők. Képzelt beteg (du 3) — Radnóti Színpad: Az angyalarcú (7) — Korona Pódium: Nagylemezek — kicsiknek (de 10) — Budapesti Gyermekszínház: Aliz Csodaországban (de fél 11); Liliomfi (du 3) — Állami Bábszínház: A bűvös tűzszerszám (de fél 10 és fél 12, Jókai tér 10.); Diótörő (de 11 és du. 4, Népköztársaság útja 69.) — Fővárosi Nagycirkusz: Williams Althoff cirkusz (de 10, du fél 4 és fél 8).

HÉTVÉGI SPORTMŰSOR

SZOMBAT

Birkózás: Matura Mihály kötöttfogású nemzetközi emlékverseny, Körcsarnok, 15 óra.

Jégkorong: FTC—Ú. Dózsa bajnoki mérkőzés, Kisstadion, 16 óra.

Kézilabda: Magyarország—Csehszlovákia válogatott mérkőzés, Győr, városi sportcsarnok, 18 óra.

Kosárlabda: Rangadó mérkőzések: Ganz-Mávag—Bp. Vasas Izzó, Sportcsarnok, 15 óra, MAFC—Bp. Honvéd, Sportcsarnok, 16.30 óra.

Sí: Mátra Kupa országos alpesi verseny. Kékestető, 10 óra, országos sífutóverseny, Kékestető, 10 óra.

Súlyemelés: Csepel Kupa, Csepel SC súlyemelőterme, 14 és 17 óra.

VASÁRNAP

Asztalitenisz: Statisztika—SC Arad, női BEK elődöntő, Marcibányi tér, 18 óra.

Birkózás: Matura Mihály kötöttfogású nemzetközi emlékverseny, Körcsarnok, 9 óra.

Kézilabda: Magyarország—Csehszlovákia vál. mérk. Győr, városi sportcsarnok, 16.30 óra.

Sí: Mátra Kupa országos alpesi verseny. Kékestető, 10 óra. Országos sífutóverseny, Mátraháza, 10 óra. Országos sífutóverseny, Galyatető, 11 óra.

KÖZLEMÉNYEK

Szeretettel meghívjuk kedves vendégünket és b. családját az újonnan átalakított üzletünkbe. Nyitás 1982. febr. 1-én, ez alkalommal hagyományos libatoros napokkal nyitjuk üzletünket. **1982. febr. 1—7-ig. Fellépnek:** Jákó Vera, Solti Károly, Bussay Antal—Bőröczky József, Mészáros Tivadar kisegyüttese, cigányzenekara, Simon—Gábor duó, belvárosi kisvállalat 5970. sz. **Duna-Corsó** étterem V., Vigadó tér 3. Restauran Schuch étterem. **Nyitvatartási idő:** Téli kert, söröző, drink bár, étterem I. o. 10—24-ig. Asztalrendelés tel.: 186—435, 186—362. (x)

Kertbarátok figyelem! Téli permetezéshez különféle permetezőszerek, valamint permetezőgépek és mezőgazdasági szeráruk kaphatók a Vasedény szaküzleteiben: V., Tolbuhin krt. 12., VI., Bajcsy-Zsilinszky út 59., XI., Karinthy F. út 4. Várjuk vásárlóinkat! (x)

Tavaszváró házasságközvetítő és társkereső ügynökség. Bővebb felvilágosítás reggelente 8—10 között 698—193. (x)

Vásárlók figyelmébe! Tatarozás után megnyílt a Vasedény szaküzlete a XIII. kerület Váci út 4. szám alatt, a Nyugati pályaudvar mellett. Szerelvények, fürdőszoba-felszerelések és szerszámok bő választékával várjuk kedves vevőinket (telefon: 310—978). (x)

Építkezők és lakásfelújítók figyelmébe! A Vasedény szaküzleteiben különféle gázkonvektorok kaphatók széles választékban a VII., Rákóczi út 59. és 19. szám alatt, valamint a Sugár Vasedény Áruházban az Örs vezér téren. (x)

Autósok, figyelem! Személy- és tehergépkocsikhoz abroncsköpenyek kaphatók a Vasedény szaküzleteiben: VIII., József krt. 33., V., Rosenberg hp. u. 10., VI., Nagymező u. 25. és 21. szám alatt. Közületektől előrendelést felveszünk! (x)

Ki sem kell lépnie a lakásából! Több szabad ideje marad, ha telefonon rendeli meg egyes cikkeinket. **Ön a saját lakásában vásárol és fizet. Részletes felvilágosítással várja megrendelését a 110—601-es számon a Keravill vevőszolgálata. (x)**

Szép esténk lesz Neményi Liliivel. Az Új Tükör estje a Vigadó Kamaratermében 1982. február 7-én, vasárnap 17 órakor kerül megrendezésre. Közreműködik: Rapcsányi László, a zongoránál: Reményi József. Jegyek válthatók a Színházak Központi Jegyirodájában, valamint az előadás előtt a helyszínen. (Bp. VI., Népköztársaság útja 13.) (x)

Fiatal versmondók, színjátszók jelentkezését várja a KPVDSZ Művelődési Központ Irodalmi Színpada. Művészeti vezető: Benkő Péter színművész. Próbák: kedd, péntek 17.30—21.30 óráig. Cím: VI., Eötvös u. 25/a. (x)

Olcsóbb lett a cseh acéllemezes radiátor: 500x200-as, tagonként 65 Ft helyett 52 Ft, 500x220-as tagonként 76,50 Ft helyett 61 Ft. Keresse fel a Vasedény szaküzleteit: VIII., Rákóczi út 59. VII., Garai u. 1., VIII., Rákóczi út 19. Vevőszolgálat: 171—511, 180—875. (x)

Képzett hangszeres muzsikusok jelentkezését várja az újjáalakult KPVDSZ szimfonikus zenekar. A zenekar vezető karnagya: Hollerung Gábor, karnagya: Noseda Tibor. A zenekar tagjai a próbák és fellépések után költségtérítést kapnak. Jelentkezés a próbákon hétfőn és pénteken délután fél 6-tól fél 9-ig a KPVDSZ Budapesti Művelődési Központban, VI., Eötvös u. 25/a. (x)

Február 6-án 19 órától Svábbál az Újlaki étteremben (III. ker. Szépvölgyi út 17.). Közreműködik a soroksári „Sváb Party" ifj. Galambos Lajos vezetésével. Belépődíj: vacsorával együtt 100 Ft. Jegyek elővételben az üzletvezetőnél kaphatók. Telefon: 686—262. (x)

Az IBUSZ Budapestről induló félnapos ínyenctúrái: **Katalinpuszta** február 7. (150 Ft). **Nosztalgiaest Szentendrén** február 20. (205 Ft). **Piliscsaba** március 5. (140 Ft). **Dömös** március 6. (205 Ft). **Ráckeve** március 7. (170 Ft). Egynapos kirándulások: **Nagykőrös** (ínyenctúra) február 13. (210 Ft). **Zirc** (ínyenctúra) február 20. (230 Ft). **Busójárás Mohácson** február 21. (230 Ft). **Balaton** (téltemető-virágtúra) február 27. (215 Ft). **Komárom** (téltemető-virágtúra) február 28. (185 Ft). **Parád** (ínyenctúra) március 6. (215 Ft). A túrák részvételi díjából nyugdíjasoknak kedvezményt adunk! Részletes felvilágosítás és jelentkezés az IBUSZ-irodákban. (x)

Új munkarend a Fővárosi Gázműveknél. A Fővárosi Gázművek ismételten értesíti tisztelt fogyasztóit, hogy 1982. január 1-től áttért az 5 napos munkarendre. **Szombati napokon** a vállalat szervezeti egységei (kerületi kirendeltségeit is beleértve) nem üzemelnek. A tisztelt fogyasztók üzemzavaraikat az alábbi telefonszámokon jelenthetik be a „Központi Műszak" részére: 140—040, 340—140, 228—228, 226—226. (x)

Lakáskorszerűsítéshez ajánlja a Vasedény! Padló- és falburkoló lapok egyszínű és mintás kivitelben kaphatók szaküzleteinkben. Néhány cím: V., Néphadsereg u. 3—5., VII., Dohány u. 23., XIII., Váci út 4. Vevőszolgálat: 171—511, 180—875. (x)

Most érdemes vásárolni színes és fehér fürdőszoba-garnitúrát. Kapható a Vasedény szaküzleteiben: V., Néphadsereg u. 3—5., XIII., Váci út 4. és a Sugár Vasedény Áruházban. (x)

Fájdalommal és megrendüléssel tudatjuk, hogy drága édesapánk, **dr. Csatáry Zoltán** orvos-ezredes, idegsebész osztályvezető főorvos 1982. január 23-án, rövid szenvedés után itthagyott bennünket. Örökké gyászoljuk egyetlen támaszunkat: dr. Csatáry Zoltánné Éva, nővére: Margó, Öcsi, Krisztina, Feri és Fecóka, unokahugai: Muci és Erika. Temetése 1982. február 3-án fél 3 órakor lesz a Rákoskeresztúri új köztemetőben. Részvétlátogatások mellőzését kérjük. Távirati cím: ifj. Csatári Zoltán 1071 Damjanich 51. I. 7. (x)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy **dr. Gyurasza Miklós** főorvos életének 39. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1982. febr. 5. du. 15 órakor lesz a Rákoskeresztúri új köztemetőben. Részvétlátogatás mellőzését kérjük. A gyászoló család. (x)

Köszönetet mondok mindazoknak, akik férjem, **Fodor Pál** temetésén részt vettek, és gyászomban részvétükkel osztoztak. Fodor Pálné. (x)

Kényszer-szabadnapok

Washington, február 11.

Az amerikai szövetségi légügyi igazgatóság szóvivője tegnap bejelentette, hogy mostantól kezdve az igazgatóság *harmincötezer* alkalmazottjának kéthetenként legalább egy fizetés nélküli szabadnapra kell mennie, hogy elkerüljék az elbocsátásokat. A kényszerszabadnapok nem vonatkoznak a légiforgalom irányítóira. A tízezer forgalomirányító a tavaly nyáron *Reagan* által elbocsátott tizenkétezer társa munkáját végzi.

USA–KÖZÖS PIAC

Újabb tárgyalás — kudarccal

Brüsszel, február 11.

A hét elején kudarccal végződtek Washingtonban az USA és a Közös Piac gazdasági szakembereinek tárgyalásai, amelyek központjában az acélipar és a mezőgazdaság állott. *Etienne Davignonnak*, a közös piaci küldöttség belga vezetőjének ezúttal sem sikerült az amerikaiakat az EGK kereskedelempolitikájának helyességéről meggyőznie. Az amerikaiak dömpingvádja (a Közös Piac központilag támogatja a mezőgazdasági termékek és az acél tengerentúlra irányuló exportját) továbbra is fennmaradt, és a két fél között semmilyen megegyezés nem született.

(mécs)

SZÍRIAI CÁFOLAT

Nagyszabású razzia Hama városában

Damaszkusz, február 11.

A szíriai kormány szóvivője tegnap bejelentette, hogy a biztonsági erők és a Baath-párt egységei a lakosság széles körű támogatásával nagyszabású razziát hajtottak végre a *Damaszkusztól* 190 kilométerre északra lévő *Hama* városban, a *Muzulmán testvérek* illegális terrorszervezet rejtekhelyei után kutatva. A bejelentés szerint

sok száz fegyvert foglaltak le, és számos régóta keresett bűnözőt letartóztattak.

A szíriai kormányszóvivő ezzel cáfolta az amerikai külügyminisztérium tegnapi állítását, amely szerint Hamában iszlám lázadás tört volna ki, és a hadsereg körülzárta volna a várost.

A szíriai kormány szóvivője „szemenszedett hazugságnak és provokációnak" nevezte az amerikai állításokat. Véleménye szerint Washingtonban azért terjesztenek hamis híreket, hogy „eltereljék a figyelmet az Egyesült Államoknak az ENSZ közgyűlésében elszenvedett nagy politikai és diplomáciai vereségéről, amelyet az Izraelnek nyújtott támogatása miatt mértek rá". A szóvivő kijelentette:

az amerikai provokáció ismét bizonyítja, hogy szoros kapcsolatok vannak az Egyesült Államok és a Muzulmán testvérek bandái között.

A szóvivő végezetül egyértelműen leszögezte, hogy Szíriában a helyzet szilárd és normális, majd kijelentette: *a szíriai kormány szívesen fedezi az amerikai külügyminisztériumi szóvivő szíriai turistaútjának költségeit, ha az meg akarna győződni Szíria-ellenes állításainak hamis és képtelen voltáról.*

IRÁN

Teheráni akció

A Pejkar nevű illegális mozgalom vezetőségét őrizetbe vették Teheránban. A szervezet két vezetőjét, *Ali Reza Szepassze Aktianit* és *Husszein Ahmadi Ruhanit*, valamint a mozgalom sok felelős beosztású aktivistáját letartóztatták — jelentette be tegnap este az iráni televízió.

Az iszlám gárdisták nagyszabású akciót indítottak az *iráni rendszerrel szemben álló erők felszámolására, és ennek során a szervezet 22 rejtekhelyére csaptak le.*

A Pejkar 1975-ben vált ki a Modzsahedin Khalk nevű mozgalomból, amelynek vezetőségére — mint ismeretes — három nappal ezelőtt mértek súlyos csapást az iráni karhatalmi erők. Az iszlám gárdisták által kiadott közlemény szerint

a két most elfogott vezető 1975 előtt vezető posztokat töltött be a Modzsahedin Khalk szervezetben,

sőt, Husszein Ahmadi Ruhani ott volt a baloldali iszlám mozgalom 1968-ban történt megalapításánál.

HÍRMAGYARÁZATUNK

A kelet–nyugati kereskedelem

A hetvenes évek második felében a világkereskedelem alakulásáról közzétett statisztikák arról tanúskodtak, hogy *a kelet—nyugati árucsere-forgalom Földünk kereskedelmének legdinamikusabban bővülő szektora.* Ez a megállapítás ma már így nem állná meg a helyét. Az elmúlt két esztendő során jelentős változások történtek *a politikai helyzet alakulására rendkívül érzékeny kelet—nyugati gazdasági kapcsolatokban.*

Caterpillar és Komatsu

Az Egyesült Államok és szövetségesei között valóságos *bujócska* van kialakulóban a reagani embargós politika kapcsán, amelynek *jellemző példája a Nyugat-Európába vezető, tervezett földgázvezeték építésének ügye.* A Szovjetunió az amerikai *Caterpillar* cégtől több száz millió dollár értékben csőfektető gépeket rendelt, Washington azonban a szállítást a lengyelországi szükségállapot ürügyén nem engedélyezte. A berendezések beszerzése azonban mégsem jelent gondot: a japán *Komatsu* vállalat bejelentette, hogy az amerikaival azonos minőségű termékeit szívesen leszállítja a Szovjetuniónak. *A „bumeránghatás" tehát újból sújtja az Egyesült Államok cégeit, akárcsak a carteri gabonaembargó idején, amikor a tilalmi intézkedések a jelek szerint még nagyobb kárt okoztak az amerikai farmereknek, mint a Szovjetuniónak.*

Természetesen az ilyen és ehhez hasonló szankciók nem használnak a kelet—nyugati gazdasági kapcsolatok ügyének. Nem volt véletlen, hogy a két világrendszer közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok fénykorukat élték az elmúlt évtizedben. A nagy ívű fejlődésnek akkor az *enyhülés adott politikai keretet,* gazdasági oldalról pedig világossá vált, hogy a technika fejlődése, a nemzetközi munkamegosztás kiszélesedése, a szaporodó világproblémák — energiaválság, környezetvédelem stb. — következtében elkerülhetetlen a kereskedelmi és a gazdasági együttműködés.

Az elmúlt évtizedben a kétoldalú árucsere-forgalom évi 6-8 százalékkal bővült, értéke meghaladta a 75 milliárd dollárt. (Összehasonlításul: a világkereskedelem értéke alig marad el a 2000 milliárd dollártól.) A fejlett tőkés országok külkereskedelmében a keleti kereskedelem részesedése általában nem haladja meg a 6 százalékot (*Finnország* esetében ez az arány 25, *Ausztriában* pedig 12 százalék), *a szocialista államok összforgalmában pedig a nyugati országok részesedése 20-40 százalékos.* Az árucserén kívül igen lendületesen fejlődtek a *kooperációs kapcsolatok* is a Kelet és Nyugat között, napjainkig mintegy *kétezer termelési, kutatási, értékesítési, együttműködési megállapodás született a két gazdasági rendszer cégei között.*

A hetvenes években a szocialista országok elsősorban *nyers- és fűtőanyagokat, valamint élelmiszeripari termékeket szállítottak nyugati partnereiknek,* onnan pedig főként *gépeket, berendezéseket és technológiát vásároltak.* A tőkés cégek számára a keleti kereskedelem *stabilizáló tényezőt* jelentett: a megrendelések *új munkahelyeket teremtettek, növelték a kapacitások kihasználását a recessziós időszakban.* A nyugati országok keleti kereskedelmükben évről évre több milliárd dolláros aktívumra tettek szert.

Aktívum és passzívum

A tőkés világ elhúzódó gazdasági válsága *korlátozta a szocialista országok exportlehetőségeit* az ottani beruházási tevékenység lanyhasága és a fogyasztás visszafogása „eredményeként". Ugyancsak a korábbi lendület megtörése irányában hat az is, hogy *a KGST-országok gazdasági növekedése a jelenlegi tervidőszakban mérsékeltebb lesz, mint korábban volt.*

A kölcsönös szállítások növekedési ütemében bekövetkezett visszaesés ellenére, *a kelet—nyugati kereskedelem értéke évről évre növekedik.* Ez a magasabb szint azonban elsősorban a mindkét részről végrehajtott áremelések eredménye. Időközben módosult a szállítások összetétele is. *A nyugati partnerek vásárlásaiban döntő szerephez jutottak az energiahordozók, s visszaesett az élelmiszerimport.* A szocialista országok ugyanakkor — a lassúbb gazdasági fejlődés miatt — *csökkentették gépvásárlásaikat, s egyúttal fokozták mezőgazdasági, élelmiszeripari behozatalukat.* A kereskedelem szerkezetében bekövetkezett módosulásokkal párhuzamosan változott a mérleghelyzet is: *1980-ban a szocialista országok nyugati kereskedelmükben összesítve 0,5 milliárd dollár aktívumra tettek szert.* (A részletesebb elemzés azt mutatja, hogy a *Szovjetunió* mintegy 3 milliárd dolláros mérlegtöbbletet, a *többi európai KGST-ország* viszont 2,5 milliárd dolláros hiányt mutatott ki.)

A nyugat-európai országok és Japán főleg csak szavakban támogatják az ismétlődő amerikai embargós politikát. Jelentősebb mértékben nem hajlandóak ahhoz csatlakozni, hiszen számukra kiemelkedő jelentőségű a keleti kereskedelem. A nyugati szövetségesek között tehát *meglehetősen eltérőek az érdekviszonyok* a kelet—nyugati gazdasági kapcsolatokat illetően. *A gabonaembargó idején például az USA és a Szovjetunió kereskedelme 58 százalékkal csökkent, a Közös Piac tagországai viszont ugyanebben az időszakban 21 százalékkal növelték kivitelüket a Szovjetunióba, onnan pedig 32 százalékkal vásároltak többet.* A nyugat-európai és japán cégek szívesen szállítják le azokat a berendezéseket, amelyek értékesítésétől Washington megfosztja amerikai versenytársaikat.

Érdekek és érdekellentétek

Az érdekellentéteket jól mutatja, hogy a francia, a nyugatnémet cégek hallani sem akarnak a kereskedelem korlátozásáról, a brit kormány viszont eminens módjára igyekszik lépést tartani a Fehér Ház keleti gazdaságpolitikájával. Éppen a londoni *Financial Times* állapította meg: „hiába tiltja meg az amerikai elnök a legmodernebb felszerelések exportját a Szovjetunióba, a multinacionális vállalatok hálózata ma már oly kiterjedt, hogy nem okoz nehézséget a Szovjetuniónak a modern berendezések beszerzése más országokból". A kelet—nyugati kereskedelmet korlátozó intézkedések az anyagi káron kívül erkölcsi kárt is okoznak az Egyesült Államoknak: *az USA egyre megbízhatatlanabb kereskedelmi partner,* hiszen a csapongó politika gazdasági kihatásai jóformán kiszámíthatatlanok.

A világgazdasági gondok, de elsősorban a Washingtonból fújó jeges szelek hatására tehát némiképpen *megtorpant* a kelet—nyugati gazdasági kapcsolatok fejlődése. Az üzletemberek azonban mindkét oldalon féltik az eddig elért eredményeket, s remélik, hogy a kölcsönösen előnyös kapcsolatok visszatérhetnek a 70-es évek irányzataihoz.

(G.—Sz.)

TEREBÉLYESEDIK A TOKIÓI TŰZBOTRÁNY

Miért zárták le a vészkijáratot?

Országos felháborodást kiváltó *politikai botránnyá terebélyesedett a tokiói New Japan Hotelben pusztított tűzvész ügye,* amelynek során harminckét vendég életét vesztette. Halálát lelte többek között

nyolc dél-koreai és tizennégy tajvani turista; japán nászutasok, diákok, valamint a szigetország egyik vezető agysebésze, Kavabata Junicsi professzor.

A hatóságok megállapították, hogy *Jokoi Hideki* igazgató, aki egyben számos más cégnek és szállodának is a tulajdonosa, az egyéb üzleti vállalkozásaiból eredő pénzügyi veszteségeit a *kötelező tűzbiztonsági berendezések költséges felszerelésének elmulasztásával, az alkalmazottak létszámának a biztonsági minimum alá történt megengedhetetlen csökkentésével igyekezett kiegyensúlyozni.*

Az ezerkétszáz vendég elhelyezésére alkalmas szállodában

a tragédia éjjelén csupán kilencen voltak szolgálatban, legtöbbjük teljesen szakképzetlen személy.

Súlyos szakszervezeti problémák is adódtak, s ezeket — a gondatlanság vádjával együtt — *a parlamentben is megvitatták.* A szállodai szakszervezeti bizottságnak arra a korábbi intelmére ugyanis, hogy a további elbocsátások veszélyeztetik a hotel működésének biztonságát, Jokoi igazgató a szakszervezeti tényked és erőteljes korlátozásával válaszolt. 1979-ben az összehívott személyzetnek bejelentette, hogy „nem tűri a politikai, legkevésbé a kommunista izgatást", s nyomban

kiadta az útját nyolc szakszervezeti tagnak.

A tiltakozások ellenére *bércsökkentésekhez, kényszernyugdíjazásokhoz* folyamodott, s megtagadta a méltányos végkielégítést is. Az utóbbi hónapokban pedig már megakadályozta a szakszervezeti gyűlések megtartását,

s lezáratta a szakszervezeti irodához vezető egyik mellékfolyosó ajtaját, amely történetesen vészkijáratul is szolgált a később lángok martalékává vált kilencedik emeleten.

A tűz idején több vendég hiába próbált ezen át menekülni: a hatósági vizsgálat szerint halálukat az ajtó lezárása okozta.

BUKAREST

Államtanácsi rendeletet adnak ki az új élelmiszerárakról

Bukarest, február 11.

Bukarestben tegnap kibővített ülést tartott a Dolgozók Országos Tanácsa. Tanácskozott a Szocialista Demokrácia és Egység Frontjának országos vezető testülete is. Mindkettőn *Nicolae Ceausescu*, az RKP főtitkára, államfő elnökölt.

A tanácskozásokon megvitatták és jóváhagyták

az 1981. évi egységes országos gazdasági-társadalmi fejlesztési terv teljesítéséről szóló jelentést, és a rövidesen bevezetésre kerülő élelmiszer-áremelésekre vonatkozó határozatot.

Ceausescu mindkét ülésen beszédet mondott, s gazdasági kérdésekről, feladatokról szólt. Kifejtette, hogy a hetedik ötéves terv első esztendejét fontos eredményekkel zárták, bár az 1981. évi tervfeladatok nem valósultak meg maradéktalanul. Az élelmiszerárak emelésére utalva kijelentette: *az áremelések szükséges intézkedések a gazdasági tevékenység javítása érdekében, és a most hozott határozatokkal felgyülemlett rendellenességeket szüntetnek meg.*

Bukarestben bejelentették, hogy az RKP Központi Bizottságának, valamint a legfelsőbb gazdasági és társadalomfejlesztési főtanácsának határozata alapján

a mezőgazdasági élelmiszertermékek kiskereskedelmi árainak módosításáról államtanácsi rendeletet adnak ki.

Romániában átlagosan 35 százalékkal drágulnak majd a mezőgazdasági eredetű élelmiszeráruk.

Földcsuszamlás Spanyolországban

Lorca, február 11.

Hét embert maga alá temetett egy földcsuszamlás a délkelet-spanyolországi Lorcában. A szerencsétlenül jártak a Tajo és a Segura folyók közötti csatorna építésén dolgoztak. Tegnap estig öt áldozat holttestét találták meg.

Kényszer-szabadnapok

Washington, február 11.

Az amerikai szövetségi légügyi igazgatóság szóvivője tegnap bejelentette, hogy mostantól kezdve az igazgatóság *harmincötezer* alkalmazottjának kéthetenként legalább egy fizetés nélküli szabadnapra kell mennie, hogy elkerüljék az elbocsátásokat. A kényszerszabadnapok nem vonatkoznak a légiforgalom irányítóira. A tízezer forgalomirányító a tavaly nyáron *Reagan* által elbocsátott tizenkétezer társa munkáját végzi.

USA–KÖZÖS PIAC

Újabb tárgyalás — kudarccal

Brüsszel, február 11.

A hét elején kudarccal végződtek Washingtonban az USA és a Közös Piac gazdasági szakembereinek tárgyalásai, amelyek központjában az acélipar és a mezőgazdaság állott. *Etienne Davignonnak,* a közös piaci küldöttség belga vezetőjének ezúttal sem sikerült az amerikaiakat az EGK kereskedelempolitikájának helyességéről meggyőznie. Az amerikaiak dömpingvádja (a Közös Piac központilag támogatja a mezőgazdasági termékek és az acél tengerentúlra irányuló exportját) továbbra is fennmaradt, és a két fél között semmilyen megegyezés nem született.

(mécs)

SZÍRIAI CÁFOLAT

Nagyszabású razzia Hama városában

Damaszkusz, február 11.

A szíriai kormány szóvivője tegnap bejelentette, hogy a biztonsági erők és a Baath-párt egységei a lakosság széles körű támogatásával nagyszabású razziát hajtottak végre a *Damaszkusztól* 190 kilométerre északra lévő *Hama* városban, a *Muzulmán testvérek* illegális terrorszervezet rejtekhelyei után kutatva. A bejelentés szerint

sok száz fegyvert foglaltak le, és számos régóta keresett bűnözőt letartóztattak.

A szíriai kormányszóvivő ezzel cáfolta az amerikai külügyminisztérium tegnapi állítását, amely szerint Hamában iszlám lázadás tört volna ki, és a hadsereg körülzárta volna a várost.

A szíriai kormány szóvivője „szemenszedett hazugságnak és provokációnak" nevezte az amerikai állításokat. Véleménye szerint Washingtonban azért terjesztenek hamis híreket, hogy „eltereljék a figyelmet az Egyesült Államoknak az ENSZ közgyűlésében elszenvedett nagy politikai és diplomáciai vereségéről, amelyet az Izraelnek nyújtott támogatása miatt mértek rá". A szóvivő kijelentette:

az amerikai provokáció ismét bizonyítja, hogy szoros kapcsolatok vannak az Egyesült Államok és a Muzulmán testvérek bandái között.

A szóvivő végezetül egyértelműen leszögezte, hogy Szíriában a helyzet szilárd és normális, majd kijelentette: *a szíriai kormány szívesen fedezi az amerikai külügyminisztériumi szóvivő szíriai turistaútjának költségeit, ha az meg akarna győződni Szíria-ellenes állításainak hamis és képtelen voltáról.*

IRÁN

Teheráni akció

A Pejkar nevű illegális mozgalom vezetőségét őrizetbe vették Teheránban. A szervezet két vezetőjét, *Ali Reza Szepassze Aktianit* és *Husszein Ahmadi Ruhanit,* valamint a mozgalom sok felelős beosztású aktivistáját letartóztatták — jelentette be tegnap este az iráni televízió.

Az iszlám gárdisták nagyszabású akciót indítottak *az iráni rendszerrel szemben álló erők felszámolására, és ennek során a szervezet 22 rejtekhelyére csaptak le.*

A Pejkar 1975-ben vált ki a Modzsahedin Khalk nevű mozgalomból, amelynek vezetőségére — mint ismeretes — három nappal ezelőtt mértek súlyos csapást az iráni karhatalmi erők. Az iszlám gárdisták által kiadott közlemény szerint

a két most elfogott vezető 1975 előtt vezető posztokat töltött be a Modzsahedin Khalk szervezetben,

sőt, Husszein Ahmadi Ruhani ott volt a baloldali iszlám mozgalom 1968-ban történt megalapításánál.

TEREBÉLYESEDIK A TOKIÓI TŰZBOTRÁNY

Miért zárták le a vészkijáratot?

Országos felháborodást kiváltó *politikai botránnyá terebélyesedett a tokiói New Japan Hotelben pusztított tűzvész ügye,* amelynek során harminckét vendég életét vesztette. Halálát lelte többek között

nyolc dél-koreai és tizennégy tajvani turista: japán nászutasok, diákok, valamint a szigetország egyik vezető agysebésze, Kavabata Juniesi professzor.

A hatóságok megállapították, hogy *Jokoi Hideki* igazgató, aki egyben számos más cégnek és szállodának is a tulajdonosa, az egyéb üzleti vállalkozásaiból eredő pénzügyi veszteségeit a *kötelező tűzbiztonsági berendezések költséges felszerelésének elmulasztásával, az alkalmazottak létszámának a biztonsági minimum alá történt megengedhetetlen csökkentésével igyekezett kiegyensúlyozni.*

Az ezerkétszáz vendég elhelyezésére alkalmas szállodában

a tragédia éjjelén csupán kilencen voltak szolgálatban, legtöbbjük teljesen szakképzetlen személy.

Súlyos szakszervezeti problémák is adódtak, s ezeket — a gondatlanság vádjával együtt — *a parlamentben is megvitatták.* A szállodai szakszervezeti bizottságnak arra a korábbi intelmére ugyanis, hogy a további elbocsátások veszélyeztetik a hotel működésének biztonságát, Jokoi igazgató a szakszervezeti tényked és erőteljes korlátozásával válaszolt. 1979-ben az összehívott személyzetnek bejelentette, hogy „nem tűri a politikai, legkevésbé a kommunista izgatást", s nyomban

kiadta az útját nyolc szakszervezeti tagnak.

A tiltakozások ellenére *bércsökkentésekhez, kényszernyugdíjazásokhoz* folyamodott, s megtagadta a méltányos végkielégítést is. Az utóbbi hónapokban pedig már megakadályozta a szakszervezeti gyűlések megtartását,

s lezáratta a szakszervezeti irodához vezető egyik mellékfolyosó ajtaját, amely történetesen vészkijáratul is szolgált a később lángok martalékává vált kilencedik emeleten.

A tűz idején több vendég hiába próbált ezen át menekülni: a hatósági vizsgálat szerint halálukat az ajtó lezárása okozta.

BUKAREST

Államtanácsi rendeletet adnak ki az új élelmiszerárakról

Bukarest, február 11.

Bukarestben tegnap kibővített ülést tartott a Dolgozók Országos Tanácsa. Tanácskozott a Szocialista Demokrácia és Egység Frontjának országos vezető testülete is. Mindkettőn *Nicolae Ceausescu,* az RKP főtitkára, államfő elnökölt.

A tanácskozásokon megvitatták és jóváhagyták

az 1981. évi egységes országos gazdasági-társadalmi fejlesztési terv teljesítéséről szóló jelentést, és a rövidesen bevezetésre kerülő élelmiszer-áremelésekre vonatkozó határozatot.

Ceausescu mindkét ülésen beszédet mondott, s gazdasági kérdésekről, feladatokról szólt. Kifejtette, hogy a hetedik ötéves terv első esztendejét fontos eredményekkel zárták, bár az 1981. évi tervfeladatok nem valósultak meg maradéktalanul. Az élelmiszerárak emelésére utalva kijelentette: *az áremelések szükséges intézkedések a gazdasági tevékenység javítása érdekében, és a most hozott határozatokkal felgyülemlett rendellenességeket szüntetnek meg.*

Bukarestben bejelentették, hogy az RKP Központi Bizottságának, valamint a legfelsőbb gazdasági és társadalomfejlesztési főtanácsának határozata alapján

a mezőgazdasági élelmiszertermékek kiskereskedelmi árainak módosításáról államtanácsi rendeletet adnak ki.

Romániában átlagosan 35 százalékkal drágulnak majd a mezőgazdasági eredetű élelmiszeráruk.

Földcsuszamlás Spanyolországban

Lorca, február 11.

Hét embert maga alá temetett egy földcsuszamlás a délkelet-spanyolországi Lorcában. A szerencsétlenül jártak a Tajo és a Segura folyók közötti csatorna építésén dolgoztak. Tegnap estig öt áldozat holttestét találták meg.

HÍRMAGYARÁZATUNK

82 – febr. 11.

A kelet–nyugati kereskedelem

A hetvenes évek második felében a világkereskedelem alakulásáról közzétett statisztikák arról tanúskodtak, hogy *a kelet—nyugati árucsere-forgalom Földünk kereskedelmének legdinamikusabban bővülő szektora.* Ez a megállapítás ma már így nem állná meg a helyét. Az elmúlt két esztendő során jelentős változások történtek *a politikai helyzet alakulására rendkívül érzékeny kelet—nyugati gazdasági kapcsolatokban.*

Caterpillar és Komatsu

Az Egyesült Államok és szövetségesei között valóságos *bujócska* van kialakulóban a reagani embargós politika kapcsán, amelynek *jellemző példája a Nyugat-Európába vezető, tervezett földgázvezeték építésének ügye.* A Szovjetunió az amerikai *Caterpillar* cégtől több száz millió dollár értékben csőfektető gépeket rendelt, Washington azonban a szállítást a lengyelországi szükségállapot ürügyén nem engedélyezte. A berendezések beszerzése azonban mégsem jelent gondot: a japán *Komatsu* vállalat bejelentette, hogy az amerikaival azonos minőségű termékeit szívesen leszállítja a Szovjetuniónak. *A „bumeránghatás" tehát újból sújtja az Egyesült Államok cégeit, akárcsak a carteri gabonaembargó idején, amikor a tilalmi intézkedések a jelek szerint még nagyobb kárt okoztak az amerikai farmereknek, mint a Szovjetuniónak.*

Természetesen az ilyen és ehhez hasonló szankciók nem használnak a kelet—nyugati gazdasági kapcsolatok ügyének. Nem volt véletlen, hogy a két világrendszer közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok fénykorukat élték az elmúlt évtizedben. A nagy ívű fejlődésnek akkor az *enyhülés adott politikai keretet,* gazdasági oldalról pedig világossá vált, hogy a technika fejlődése, a nemzetközi munkamegosztás kiszélesedése, a szaporodó világproblémák — energiaválság, környezetvédelem stb. — következtében elkerülhetetlen a kereskedelmi és a gazdasági együttműködés.

Az elmúlt évtizedben a kétoldalú árucsere-forgalom évi 6-8 százalékkal bővült, értéke meghaladta a 75 milliárd dollárt. (Összehasonlításul: a világkereskedelem értéke alig marad el a 2000 milliárd dollártól.) A fejlett tőkés országok külkereskedelmében a keleti kereskedelem részesedése általában nem haladja meg a 6 százalékot (*Finnország* esetében ez az arány 25, *Ausztriában* pedig 12 százalék), *a szocialista államok összforgalmában pedig a nyugati országok részesedése 20-40 százalékos.* Az árucserén kívül igen lendületesen fejlődtek a *kooperációs kapcsolatok* is a Kelet és Nyugat között, napjainkig mintegy *kétezer termelési, kutatási, értékesítési, együttműködési megállapodás született a két gazdasági rendszer cégei között.*

A hetvenes években a szocialista országok elsősorban *nyers- és fűtőanyagokat, valamint élelmiszeripari termékeket szállítottak nyugati partnereiknek,* onnan pedig főként *gépeket, berendezéseket és technológiát vásároltak.* A tőkés cégek számára a keleti kereskedelem *stabilizáló tényezőt* jelentett: a megrendelések *új munkahelyeket teremtettek, növelték a kapacitások kihasználását a recessziós időszakban.* A nyugati országok keleti kereskedelmükben évről évre több milliárd dolláros aktívumra tettek szert.

Aktívum és passzívum

A tőkés világ elhúzódó gazdasági válsága *korlátozta a szocialista országok exportlehetőségeit* az ottani beruházási tevékenység lanyhasága és a fogyasztás visszafogása „eredményeként". Ugyancsak a korábbi lendület megtörése irányában hat az is, hogy *a KGST-országok gazdasági növekedése a jelenlegi tervidőszakban mérsékeltebb lesz, mint korábban volt.*

A kölcsönös szállítások növekedési ütemében bekövetkezett visszaesés ellenére, *a kelet—nyugati kereskedelem értéke évről évre növekedik.* Ez a magasabb szint azonban elsősorban a mindkét részről végrehajtott áremelések eredménye. Időközben módosult a szállítások összetétele is. *A nyugati partnerek vásárlásaiban döntő szerephez jutottak az energiahordozók, s visszaesett az élelmiszerimport,* A szocialista országok ugyanakkor — a lassúbb gazdasági fejlődés miatt — *csökkentették gépvásárlásaikat, s egyúttal fokozták mezőgazdasági, élelmiszeripari behozatalukat.* A kereskedelem szerkezetében bekövetkezett módosulásokkal párhuzamosan változott a mérleghelyzet is: *1980-ban a szocialista országok nyugati kereskedelmükben összesítve 0,5 milliárd dollár aktívumra tettek szert.* (A részletesebb elemzés azt mutatja, hogy a *Szovjetunió* mintegy 3 milliárd dolláros mérlegtöbbletet, a *többi európai KGST-ország* viszont 2,5 milliárd dolláros hiányt mutatott ki.)

A nyugat-európai országok és Japán főleg csak szavakban támogatják az ismétlődő amerikai embargós politikát. Jelentősebb mértékben nem hajlandóak ahhoz csatlakozni, hiszen számukra kiemelkedő jelentőségű a keleti kereskedelem. A nyugati szövetségesek között tehát *meglehetősen eltérőek az érdekviszonyok* a kelet—nyugati gazdasági kapcsolatokat illetően. *A gabonaembargó idején például az USA és a Szovjetunió kereskedelme 58 százalékkal csökkent, a Közös Piac tagországai viszont ugyanebben az időszakban 21 százalékkal növelték kivitelüket a Szovjetunióba, onnan pedig 32 százalékkal vásároltak többet.* A nyugat-európai és japán cégek szívesen szállítják le azokat a berendezéseket, amelyek értékesítésétől Washington megfosztja amerikai versenytársaikat.

Érdekek és érdekellentétek

Az érdekellentéteket jól mutatja, hogy a francia, a nyugatnémet cégek hallani sem akarnak a kereskedelem korlátozásáról, a brit kormány viszont eminens módjára igyekszik lépést tartani a Fehér Ház keleti gazdaságpolitikájával. Éppen a londoni *Financial Times* állapította meg: „hiába tiltja meg az amerikai elnök a legmodernebb felszerelések exportját a Szovjetunióba, a multinacionális vállalatok hálózata ma már oly kiterjedt, hogy nem okoz nehézséget a Szovjetuniónak a modern berendezések beszerzése más országokból". A kelet—nyugati kereskedelmet korlátozó intézkedések az anyagi káron kívül erkölcsi kárt is okoznak az Egyesült Államoknak: *az USA egyre megbízhatatlanabb kereskedelmi partner,* hiszen a csapongó politika gazdasági kihatásai jóformán kiszámíthatatlanok.

A világgazdasági gondok, de elsősorban a Washingtonból fújó jeges szelek hatására tehát némiképpen *megtorpant* a kelet—nyugati gazdasági kapcsolatok fejlődése. Az üzletemberek azonban mindkét oldalon féltik az eddig elért eredményeket, s remélik, hogy a kölcsönösen előnyös kapcsolatok visszatérhetnek a 70-es évek irányzataihoz.

(G.—Sz.)

BATTHYÁNY LAJOS

Ma 175 esztendeje: 1807. február 11-én Pozsonyban született Batthyány Lajos gróf.

●

Fővendi ellenzék

— Fiatalon először katona, azután jogi diplomát szerzett. A reformkori országgyűléseken a fővendi ellenzék vezetője. 1840-től Pesten élt. Támogatta Kossuth Lajos követté választását. Később együtt dolgoztak az első felelős magyar minisztériumban. Ennek elnöke Batthyány, pénzügyminisztere Kossuth. Miniszter-társuk, Széchenyi István Batthyányról a kormány néhány hónapos munkája után naplójában feljegyezte: „Megbánta-e vajon, hogy így felemelte Kossuthot? Ki húzza ki, és éli túl a másikat, Kossuth vagy Batthyány?"

●

Miniszterelnök

— Batthyány 1848 áprilisától miniszterelnök. Mikor azonban októberben az elszakadás, a fegyveres összeütközés a Habsburgokkal elkerülhetetlennek látszott, visszaadta megbízását. A politikai küzdelemről viszont nem mondott le. A történelmi eseményeknek mindvégig részese. 1848. december 31-én tagja az Országgyűlés Windischgrätz altábornagyhoz induló békekövetségének. Nem fogadták. 1849 januárjában Windischgrätz Pesten, a Károlyi-palotában letartóztatta.

●

Örökmécs Pesten

— Budára, onnan Pozsonyba hurcolták. Laibachban, később Olmützben raboskodott. Tanúit, védőit nem fogadták el, ő pedig az osztrák bírákat nem tartotta illetékeseknek. Először néhány hónapnyi börtönre ítélték, majd osztrák nyomásra kötél általi halálra. Ugyanakkor kegyelemre ajánlották. Pestre vitték, ahol ekkor a bosszú emberéé, Haynaué a teljhatalom. Batthyány lehet, hogy öngyilkos akart lenni, vagy csak a megalázó akasztást elkerülni: becsempészett törrel megsebezte nyakát, mellét. 1849. október hatodikán az Újépületben szíven lőtték. Kivégzése nemzetközi felháborodást keltett. Szegényes sírjából 1869. január kilencedikén gyászpompával szállították át a Kerepesi temetőbe. Kivégzése helyén ma is örökmécses ég.

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDIÓ

Február 11., csütörtök

KOSSUTH:

14.25: Verbunkosok, nóták. — Közben: 15.00: Hírek. Időjárás. — 15.28: Csiribiri. — 16.00: Útközben. — 16.05: Halász Gábor: Tiltakozó nemzedék. — 16.15: Astrid Varnay operaáriákat énekel. — 16.34: A suszter cipője... — 17.00: Hírek. Útközben. — 17.07: Rádiószínház. Három temetés. — 18.03: Dunajevszkij: Keringő. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.30: Esti Magazin. — 19.15: 25 éves az Élet és Irodalom. — 20.25: Az Áll. Népi Együttes műsorából. — 21.05: A magyar művelődés századai. — 22.00: Hírek. Időjárás. Sport. — 22.20: Tíz perc külpolitika. — 22.30: Notturni. — 23.35: Clark Terry bigbandje játszik. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Németh Gábor táncdalaiból.

PETŐFI:

14.00: Szórakoztató antikvárium. — Közben: 14.30: Hírek. Körzeti időjárás. — 16.00: A Diákkönyvtár hangszalagon melléklete. — 16.30: Hírek. — 16.33: Útközben. — 16.35: Idősebbek hullámhosszán. — 17.30: Kézfogások. — 18.30: Hírek. — 18.33: Hétvégi panoráma. — 19.52: Reklám. — 19.55: Slágerlista. — 20.30: Hírek. — 20.33: A Magyar Rádió Karinthy Színpada. Zsibvásár. — 21.26: A tegnap slágereiből. — 22.31: A Rádió Dalszínháza. Pajzán históriák. III. rész. — 23.00: Hírek. Időjárás. Sport. — 23.20: Kemény Egon szerzeményeiből. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

14.48: Beethoven: Hat vonósnégyes. — 16.00: Zenei lexikon. — 16.20: Pillanatkép. — 16.25: Élő hagyományok Buzsákon és Fonyódon. — 16.58: Popzene sztereóban. — 188.11: Az MRT énekkara énekel. — 18.11: Magyar zeneszerzők. Szöllősy András műveiből. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 19.05: Nem tudom a leckét! — 19.35: Oleg Kagan hegedűestje. — Közben: 20.15: Egy pálya vonzásában. — Kb. 21.20: Operaáriák. — 21.45: Olasz szerzők műveiből. — 22.30: Hírek. Időjárás.

Február 12., péntek

KOSSUTH:

4.25—7.59: Jó reggelt! A Kossuth rádió reggeli műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. Műsorismertetés. — Kb. 8.20: Mai kulturális programok. — 8.27: Időjós élővilág. — 8.37: Weber: Abu Hasszán. — 9.33: Egy kis bodor esti füst. — 9.53: Lottósorsolás. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.05: Visszapillantó. Látogatás Pasteurnél. — 10.35: Ave Mária. — 10.40: Járóka Sándor népi zenekara játszik. — 10.59: Lottóeredmények. — 11.00: Harangos kút. — 12.00: Déli Krónika. Lottó. — 12.30: Ki nyer ma? — Veszprémben. — 12.40: Reklám. — 12.45: Hétvégi panoráma.

PETŐFI:

4.25—7.59: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. — 8.05: Az izr. felekezet negyedórája. — 8.20: Tíz perc külpolitika. — 8.30: Hírek. — 8.33: Slágermúzeum. — 9.21: Harminc perc alatt a Föld körül. — 9.51: Reklám. — 9.53: Lottósorsolás. — 10.00: Zenedélelőtt. — 11.45: Tánczenei koktél. — 12.30: Hírek. — 12.33: Édes anyanyelvünk. — 12.38: Népi muzsika. — 13.15: A lélek pódiuma. Antal Gábor írása. — 13.25: Külpolitikai arcképcsarnok. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

3. MŰSOR:

8.55: Műsorismertetés. — 8.57: A kiállítótermek programjából. — 9.00: Iskolarádió. — 9.30: Angol orgonamuzsika. — 9.54: Händel: Tizenkét concerto grosso. — 11.00: Hírek. Időjárás. — 11.05: Mai magyar szerzők műveiből. — 11.48: A pikk dáma. Részl. Csajkovszkij operájából. — 13.00: Hírek. Időjárás. — 13.07: Pillanatkép. — 13.12: Híres előadóművészek felvételeiből.

TELEVÍZIÓ

14.10: Iskolatévé. Környezetismeret. (ism.) (Színes) — 14.30: Deltácska. (ism.) — 14.50: Fizika. (Ált. isk. 6. oszt. — ism.) — 15.20: Osztályfőnöki óra. (ism.) — 15.40: Világnézet. (ism.) — 16.25: Hírek. — 16.35: A British Múzeum kincsei. Angol filmsorozat. XIII/2. rész: Az istenek közelében. (ism.) (Színes) — 17.00: Vezetés télen. Az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács filmje. (Színes) — 17.10: Melyiket az ötezerből? Pályaválasztási tanácsadó. A kőműves. (ism.) — 17.25: Reklám. — 17.35: Nyugati hétköznapok. Az NDK Televízió riportfilmje. (Színes) — 18.00: Telesport. — 18.25: Pedagógusok fóruma. Túlkorosok. — 19.00: Reklám. — 19.10: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes) — 19.15: Esti mese. — 19.30: Tv-Híradó. (Színes) — 20.00: Galgóczi Erzsébet: Bolondnagyság. Tévéfilm. (Színes) — 21.05: Énekeljünk! XII/8. rész: „Komámasszony kakasa" (Színes) — 21.10: Riporter kerestetik. I. középdöntő. (Színes) — kb. 22.40: Tv-Híradó 3. (Színes)

2. MŰSOR:

17.45: Iskolatévé. Angol nyelv. Follow Me! I sometimes work lata. (Színes) — 18.00: Oroszul beszélünk. Szeretjük a sportot. (Színes) — 18.20: Kémia (ált. isk. 7. oszt.). Társválasztás a szerkezetek között III. Fémes kötés. (Színes) — 18.50: Sorstársak. Rehabilitációs fórum. A Pécsi Körzeti Stúdió műsora. (ism.) — 19.05: Unser Bildschirm — A mi képernyőnk. A Pécsi Körzeti Stúdió német nyelvű nemzetiségi műsora. — 19.30: Tv-Híradó. (Színes) — 20.00: Theo Adam vendégkönyvéből. (Színes) — 20.50: Tv-Híradó 2. (Színes) — 21.10: Autó-Motorsport. A Telesport technikai magazinja. (Színes) — 21.30: Reklám. (Színes) — 21.35: Jelentéktelen emberek.

Péntek délelőtt:

8.00: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes) — 8.05: Iskolatévé. Oroszul beszélünk. Egy munkanap. (Színes) — 8.45: Fizikai kísérletek (középisk. I. oszt.). A termodinamika II. főtétele. — 9.05: Magyar irodalom (ált. isk. 7. oszt.). Lantom, kardon, tiéd, óh szabadság. — 9.35: Magyar irodalom (ált. isk. alsótagozat). A hétfejű tündér. — 10.35: Osztályfőnöki óra (ált. isk. 5—8. oszt.). Most mit tegyünk? Nézd meg, kivel barátkozol! (Színes)

SZÍNHÁZ

Erkel Színház: Háry János (3. bérl. 5. ea., 7) — Zeneakadémia: Oleg Kagan hegedűestje (Vonós mesterbérl. 1., fél 8) — Nemzeti Színház: A medikus (Ifj. bérl. III. sorozat 2. ea., 7) — Katona József Színház: Thália szekerén (7) — Várszínház: Margarida asszony (7) — Józsefvárosi Színház: Egy pohár víz (7) — Madách Színház: Régimódi történet (7) — Vígszínház: A 33. utca foglya (7) — Pesti Színház: Equus (7) — Fővárosi Operettszínház: Chicago (7) — Thália Színház: A szent kísérlet (7) — Thália Stúdió: Ádám és Éva (bemutató, fél 8) — József Attila Színház: A képmutatók (7) — Játékszín: A siketfajd fészke (7); Kedves hazug (Vigadó Kamaraterem, 8) — Radnóti Színpad: Toldi (du. 3 és 7) — Vidám Színpad: Meddig lehet elmenni? (7) — Budapesti Gyermekszínház: Liliomfi (du. 3) — Állami Bábszínház: Fehérlófia (Jókai tér 10., de. 10); Az aranytollú madár (Népköztársaság útja 69., du. 3) — Fővárosi Nagycirkusz: Williams Althoff cirkusz (fél 4).

KÖZLEMÉNYEK

1982. február 20-án hangulatos svábbál a Palace étteremben! (Sváb zenekar, ételspecialitások.) Asztalfoglalás: 142—842 telefonszámon. (x)

Használt mosógépek most 40% árengedménnyel: 90—360 Ft közötti áron kaphatók a Keravill Bp. VIII., József krt. 15. sz. alatti szaküzletében. (x)

Kedvezményes utazások a Siótournál! Minden kedves vendégünk, aki 1981-ben a budapesti irodánk által szervezett utazáson vett részt, 1982-ben társasutazásainkra 10% engedményt kap! Jelentkezés és felvilágosítás: Siótour 1075 Budapest, Wesselényi u. 26. Telefon: 421—197, 226—080. (x)

A Budapest Tourist külföldi tengerparti üdülései: Párizs és a francia Riviéra, július 8—18. Utazás: repülőgéppel és vonattal. Félpenziós ellátás. R. d.: 19 800 Ft. Üdülés Atlantisz szigetén: Santorinin, július 19—29. Utazás: repülőgéppel és hajóval. Félpenziós ellátás. R. d.: 18 950 Ft. Athén—Rhodosz—Kréta, június 14—24. Utazás: repülőgéppel és hajóval. Félpenziós ellátás. R. d.: 18 200 Ft. Üdülés Capri szigetén, szeptember 24.—október 4. Utazás: vonattal és autóbusszal. Félpenziós ellátás. R. d.: 23 300 Ft. Üdülés Tunéziában, augusztus 30.—szeptember 12., szeptember 13.—26. Utazás: repülőgéppel. Teljes ellátás. R. d.: 24 100—25 200 Ft. Utazás Spanyolországban tengerparti üdüléssel, szeptember 12—26. Utazás: repülőgéppel és autóbusszal. Félpenziós és teljes ellátás. R. d.: 23 900 Ft. Üdülés Kyliosban, 8 nap júliusban és augusztusban. Utazás: repülőgéppel és autóbusszal. Félpenziós ellátás. R. d.: 12 950 Ft. Részletes felvilágosítás és jelentkezés a Budapest Tourist irodáiban és a megyei, városi idegenforgalmi hivatalokban. (x)

A Fonográf lemezboltban **dedikálja Tardos Péter** újból megjelent bővített **Rocklexikon** c. könyvét 1982. II. 17-én, 17—19. óráig. Bp. V., Nagy Ignác u. 16. 123—374. (x)

A Budapest Tourist külföldi ajánlataiból: Körutazás Olaszországban, április 28.—május 11., szeptember 5—18. Utazás: autóbusszal. Félpenziós ellátás. R. d.: 19 900 Ft. Körutazás Ausztriában és az NSZK-ban, 12 nap májusban és augusztusban. Utazás: autóbusszal. Félpenziós ellátás. R. d.: 14 900 Ft. Ausztria—Svájc—Olaszország, augusztus 11—20. Utazás: vonattal és autóbusszal. Félpenziós ellátás. R. d.: 19 600 Ft. Kisázsiai körutazás, május 4—11. Utazás: repülőgéppel és autóbusszal. Teljes ellátás. R. d.: 15 250 Ft. Spanyolországi körutazás, 13 nap júniusban és szeptemberben. Utazás: repülőgéppel és autóbusszal. Félpenziós ellátás. R. d.: 28 300 Ft. Isztambul 8 nap júniusban és szeptemberben. Utazás: repülőgéppel. Félpenziós ellátás. R. d.: 12 100 Ft. Részletes felvilágosítás és jelentkezés a Budapest Tourist irodáiban és a megyei, városi idegenforgalmi hivatalokban. (x)

Színes televíziót akar vásárolni? Nálunk választhat hogyan; megveheti szaküzleteinkben (minta szerint is); megrendelheti telefonon vevőszolgálatunknál a 110—601-es számon; ha pedig még habozik, a Budapest V., Kossuth Lajos u. 2. sz. alatti Videoton-Keravill márkabolt három napra budapesti lakására szállítja, így ön tapasztalatból is meggyőződhet arról, hogy a **Super Color ragyogó színes tv!** Jellemzői: különlegesen hosszú élettartamú in line képcső, kiemelkedő színhűség és nagy fényerő. Ára: 27 900 Ft. **Keravill.** (x)

Táncolni 2 alkalommal különórán, kívánsága szerint megtanítom (diszkót, rockot is). Dr. Gulyásné tánctanár 312—892, Lenin krt. 76. (x)

Figyelem! Az „Országos Számítógéptechnikai Vállalat", a „Számítógép-alkalmazási Kutató Intézet" és a „KSH Nemzetközi Számítástechnikai Oktató és Tájékoztató Központ" feliratú bélyegzők 1982. január 1-től érvényüket vesztették. Felhasználásukból eredő visszaélésekért az ebből származó károkért felelősséget nem vállalunk. Számítástechnikai Alkalmazási Vállalat. (x)

Felhívás! Felhívjuk mindazokat, akik Budapest V., Váci u. 67. sz. alatti Floszmann Erzsébet nádazó üzletbe javítási munkákat átadtak — a műhely megszűnik — és ezért az átadott nádazási és gyékényezési bútorok 1982. febr. 18-ig naponta de. 9-től 16 óráig a tulajdonosok által átvehetők. (x)

Rock Shop hanglemezüzlet megnyílt. Vétel — eladás. Óbuda, Kerék u. 32. Tel.: 685—058. (x)

Fotótanfolyam — március 3-tól az Óbudai Művelődési Házban (Zichy-kastély, III., Fő tér 1.). Jelentkezés február 24-ig naponta 10—18 óráig a helyszínen. (x)

10 hetes intenzív kezdő angol nyelvtanfolyam indul február 15-én. Cél: az egyszerű beszélt nyelv gyakorlati elsajátítása. Órák mindennap 12—2 óráig. Tandíj: 2000 forint. Beiratkozás február 15-én 11—12 óráig Bp. V., Belgrád rkp. 19. II. e. 9. (x)

A Budapest Tourist ajánlatai Csehszlovákiába utazóknak: Kirándulás a Chopokra, 4 nap áprilistól júniusig, valamint szeptemberben és októberben. Utazás: autóbusszal. Félpenziós ellátás. R. d.: 2250 Ft. A kelet-szlovákiai fatemplomok világa, 4 nap áprilisban, májusban és augusztusban. Utazás: autóbusszal. R. d.: 2300 Ft. Tátralomnic (H. Horec) 4, 7 és 8 nap májusban, júniusban és szeptemberben. Utazás: egyénileg. Félpenziós ellátás. R. d.: 1650—3200 Ft. Tátralomnic (H. Slován) 8 nap júniusban, augusztusban. Utazás: egyénileg. Félpenziós ellátás. R. d.: 3350 Ft. Tátralomnic (Eurocamp) 6, 8 nap áprilisban, májusban, júliustól októberig. Utazás: egyénileg. Félpenziós ellátás. R. d.: 2000—4700 Ft. Kis-Fátra 8 nap májustól augusztusig. Utazás: egyénileg. Félpenziós ellátás. R. d.: 2950 Ft. Dévényfalvi-völgy, 8 nap májustól szeptemberig. Utazás: egyénileg. Félpenziós ellátás. R. d.: 2850 Ft. Nagy-Fátra, 8 nap júliusban, augusztusban. Utazás: egyénileg. Félpenziós ellátás. R. d.: 1950 Ft. Garamfő 6, ill. 8 nap áprilistól októberig. Utazás: egyénileg. Félpenziós ellátás. R. d.: 1700—2400 Ft. Gyógyüdülés Trencsénfürdőn, július 18—25. Utazás: egyénileg. Félpenziós ellátás. R. d.: 3650 Ft. Részletes felvilágosítás és jelentkezés a **Budapest Tourist** irodáiban és a megyei-városi **Idegenforgalmi Hivatalokban.** (x)

Érdemes megjegyezni a 155—553 és 683—867 telefonszámokat, mert itt megrendelheti minden típusú kazánok javítását, samottozását, tisztítását. (x)

Február 1-én a Maglódi út és Újhegyi úton 1 db fekete aktatáska elveszett. Kérem a becsületes megtalálóját, a benne levő címre, tartalmával együtt juttassa vissza, illő jutalomban részesül. (x)

Táncolni megtanulhat pár óra alatt **különórán,** Szeif Gyuláné tánctanártól. VII., Lenin krt. 37. Tel.: 220—494. (x)

A Budapest Tourist belföldi ajánlataiból: Disznóölés a Szépasszony-völgyében, február 14. Utazás: autóbusszal. Ellátás: disznótoros ebéd. R. d.: 330 Ft. Disznóölés Palócföldön, február 28. Utazás: autóbusszal. Ellátás: disznótoros ebéd. R. d.: 400 Ft. Busójárás Mohácson, február 21. Utazás: autóbusszal. Ebéd: Szekszárdon. R. d.: 280 Ft. Gyalogtúra a Mátrában, február 21. Utazás: autóbusszal. Ebéd: Parádfürdőn. R. d.: 240 Ft. Pécsi vásár március 6—7. Utazás: autóbusszal. Teljes ellátás. R. d.: 640 Ft. Szabad szombaton Vácra, március 20. Utazás: autóbusszal. Ellátás: vacsora. R. d.: 230 Ft. Részletes felvilágosítás és jelentkezés a Budapest Tourist irodáiban és a megyei, városi idegenforgalmi hivatalokban. (x)

Férfi és női gyászruhák kölcsönzése kedvező feltételekkel azonnalra is! Bp. II. ker., Keleti Károly u. 6. (x)

Román hanglemeznapok február 15—19-ig. A Rózsavölgyi Zeneműbolt (Budapest V., Martinelli tér 5.) román **hanglemezkiállítást és vásárt** rendez, amelyre minden érdeklődőt szeretettel várunk. Megtekinthető naponta 10—18 óráig. (x)

Kőbányai Közért Vállalat pályázatot hirdet az alábbi boltok szerződéses üzemeltetésére: **Húsüzletek:** 17 109. sz. Budapest XVII., Sugár u. 19. 17 114. Budapest XVII., Szigetcsép u. 16. **Élelmiszer- és háztartási áruk üzlete:** 10 430. sz. Budapest X., Petőczi u. 39. 10 432. sz. Budapest X., Harmat u. 1. 10 436. sz. Budapest X., Paprika u. 52. 10 445. sz. Budapest X., Juhász u. 35. 10 457. sz. Budapest X., Cserkesz u. 16. 17 404. Budapest XVII., Liszt F. u. 13. 17 417. sz. Budapest XVII., Csordás u. 44. 17 442. sz. Budapest XVII., Vanília u. 12. **Tejtejtermék üzletek:** 10 821. sz. Budapest X., Gyömrői út 31. 17 806. sz. Budapest XVII., Szabadság sugárút 12. **Péküzlet:** 10 963. sz. Budapest X., Mázsa téri piac. A pályázati feltételekről és a meghirdetett boltok adatairól felvilágosítást ad a vállalat igazgatási osztálya (Budapest X., Maglódi u. 4. telefon: 574—322/18.) A pályázatokat a fenti címre 1982. február 28-ig lehet beküldeni. A versenytárgyalásra 1982. március 10-én du. 14 órakor kerül sor, Budapest X., Maglódi út 4. alatt. (x)

Kezdő bridzstanfolyam indul délelőttönként és este. Tel.: 420—273. (x)

Solariummal (természetes napfény) már most barna lehet Óbudán a Zsuzsa kozmetikai szalonban. Tel.: 670—673. (x)

Szombaton délben, vasár- és ünnepnap 25% engedményt adunk a teljes ételkínálat áraiból: Pepita Oroszlán vendéglő (V., Váci u. 40.), Dunapark étterem (XIII., Pozsonyi út 38.) (x)

Mignon—Kabaré—Múzeum a Hauer cukrászdában, VIII., Rákóczi út 49. **„A humorista milyen ember?"** Heltai Jenőre emlékezve. Előadások február hónapban minden pénteken. Az előadások kezdete este fél 9 órakor. Közreműködnek: Szombathy Gyula, Gelecsényi Sári, Gyurkovics Zsuzsa, Hernádi Judit. A zongoránál: Orosz István vagy Maklári László. Művészeti vezető: Gál Péter. Jegyek válthatók a Színházak Központi Jegyirodájában, VI. kerület, Népköztársaság útja 18. (telefon: 120—000), valamint a helyszínen: a Hauer cukrászdában (telefon: 142—002). Kelet-pesti Vendéglátó Vállalat, Országos Rendező Iroda. (x)

A „Joker ajándékbolt" ünnepel, ha Ön is velünk tart. Február 14., vasárnap, Bálint-nap, a „szerelmesek napja". Régi kedves szokás — mi feleleventjük —, sok kedves ajándékkal várjuk, és így ezen a vasárnapon nyitva leszünk. Cím: Joker, Akácfa u. 5. (az Emke mellett). (x)

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik a feledhetetlen drága férj, apa és vő, Rónai Egon író-konferanszié elhunyta alkalmából együttérzésüket fejezték ki, végső búcsúztatásán részt vettek, és ezzel fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. (x)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy **Sipos Gyula, a XII.** kerületi Népi Ellenőrzési Bizottság nyugalmazott elnöke 1982. február 4-én rövid szenvedés után elhunyt. Temetése február 12-én 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben. Gyászoló család. (x)

SZTEREÓ... SZTEREÓ...

TESLA B 101-es,
teljesen tranzisztorizált,
orsós magnetofon, ára: 4740 Ft
MC 400-as,
szenzoros vezérlésű, dinamikus
lemezjátszó sasszé, ára: 4990 Ft
DISCO STAR, lemezjátszóval
egybeépített asztali rádió,
ára hangfalak nélkül: 5370 Ft

KERAVILL

Február 13-ig:

TÉLI VÁSÁR

a Terézvárosi Textiláruházban

Budapest VI., Majakovszkij u. 56—58.

Ajánljuk a sok közül:

méterárukból	40 %-os,
flanell-, jersey-, farmer-, ing- és blúzanyagokból,	
kreppanyagból	30 %-os,
nylprintből	30 %-os,
damasztszalvétából	30 %-os,
függönyből	30 %-os,
bútorvédő anyagból	30 %-os,
Annabella naptárból	30 %-os,
bútorszövetből	30 %-os,

ÁRENGEDMÉNY

amíg a készlet tart.

Várjuk vásárlóinkat!

Átütemezés

Havanna, szeptember 13.

A Kubának hiteleket nyújtó brit vállalatok és bankok *egyetértenek* azzal a móddal, ahogyan Kuba nyugati adósságai egy részének átütemezését kérte.

A Havannában tegnap kiadott jelentés szerint Londonban befejezte megbeszéléseit a *Raul Leon Torras,* a kubai nemzeti bank miniszteri rangban levő elnöke által vezetett küldöttség. A delegáció ezt követően Spanyolországban, Franciaországban, Svájcban, az NSZK-ban, Japánban és Kanadában tesz majd körutat. A delegáció Londonban a külügyminisztérium, a brit bank és a hitelintézet magas rangú képviselőivel folytatott eszmecserét.

A kubai hivatalos jelentés szerint a tanácskozások „együttműködési szellemtől áthatott" légkörben folytak le, és kitűnt, a brit hitelezők *nagyra értékelik* azt a formát, ahogyan a kubai kormány és a nemzeti bank az esedékes fizetések átütemezését javasolta.

Angol részről megismételték a brit kormánynak azt a hagyományos álláspontját, hogy a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat *nem* teszi a politikai viszonyoktól függővé.

LENGYELORSZÁG

Intézkedések a közrend és közbiztonság megszilárdítására

Varsó, szeptember 13.

Kelemen István, az MTI tudósítója jelenti:

Lengyelországban folytatni kell a közrend és a közbiztonság megszilárdítására és az államigazgatási szervek munkájának javítására, a lakosság mindennapi gondjainak lehetőség szerinti enyhítésére irányuló lépéseket — állapította meg tegnapi ülésén a Nemzeti Megmentés Katonai Tanácsa. Utasította a vajdasági honvédelmi bizottságok vezetőit, hogy november végéig számoltassák be a helyi tisztségviselőket a honvédelmi bizottságok augusztusi ülésein elfogadott döntések, javaslatok végrehajtásáról, s

az értékelésbe vonják be a munkások képviselőit.

Határozottan fel kell lépni a társadalmi tulajdon hanyag kezelése, a spekuláció, a korrupció minden megnyilvánulása ellen.

A katonai tanács, amelynek ülésén *Wojciech Jaruzelski* hadseregtábornok elnökölt, felhívta a szejmet, hogy minél előbb vitassa meg és fogadja el a kormánynak azt a törvénytervezetét, amely a munkakerülőkkel szembeni eljárásokat tartalmazza. Ugyancsak sürgős szükség van a spekulációellenes törvény előírásainak megszigorítására és arra, hogy

megváltoztassák a büntető törvénykönyvnek a korrupcióval kapcsolatos paragrafusait.

A katonai tanács felszólította a bűnüldöző szerveket, hogy hatékonyabban alkalmazzák a rendelkezésre álló jogi eszközöket a köztörvényes, valamint a gazdasági bűncselekmények elkövetőivel szemben.

A tanácsok keretében működő társadalmi ellenőrző bizottságok szervezzenek munkásokból, rendőrökből és katonákból álló csoportokat a spekuláció, az üzérkedés megfékezésére. A feketézőknél fellelt árukészleteket *azok a munkahelyek* kapják, amelyek képviselői részt vettek a leleplező akcióban.

AZ IDŐ SODRÁBAN

A „csend világának" kincsei

❶

Évtizedünkben, amikor a tengerek és óceánok mélyéről való nyersanyagbányászat valósággá válik, érthető módon a világ minden állama szeretne részesedni a *„csend világának"* kincseiből. A szárazföldi érckészletek fokozatos kimerülése a gazdaságok figyelmét mindinkább *a víz alá* irányítja, hiszen az ENSZ állásfoglalása értelmében a nemzetközi vizek kincse az emberiség *közös örökségét* képezi. Miután a jelenlegi ismeretek szerint is hatalmas tenger alatti vagyonról van szó, a „tenger-telkek" kiaknázása, a kutatás és a felhasználás módja számos *ellentétet* vált ki mind a tengeri bányászattal foglalkozó vállalatok, mind pedig az érintett országok között. A tengerek és az óceánok mélyének feltérképezése, valamint a víz alatti bányászati technológiák kidolgozása az *elmúlt évtizedben* kezdődött meg, amikor a nyersanyagok árának rohamos emelkedése, valamint a szárazföldi készletek gyors kimerüléséről szóló túlzó jóslatok valóságos *sokkhatást* idéztek elő.

Azzal mindenki tisztában volt, hogy a tengeri bányászat meglehetősen költséges dolog, de a nyersanyagárak vágtató emelkedése mellett a magas költségek gazdaságosnak tűnhettek. (Érdemes megjegyezni, hogy a világ több mint egy tucat országában már *évtizedek óta* folyik a tenger alatti kőolajbányászat.)

A korántsem teljes körű felmérések szerint a tengerek felbecsülhetetlen nagyságú ásványi kincset rejtegetnek a mélyben. A fémek — *mangán, réz, nikkel, kobalt, vas, ezüst stb.* — krumpli nagyságú rögök formájában találhatók a tengerfenéken, súlyuk elérheti — a dúsulás következtében — az 50—100 kilogrammot is. A kutatóhajókról és műholdakról végzett felmérések tanúsága szerint *különösen a Csendes-óceán, az Indiai-óceán és a Vörös-tenger ércvagyona gazdag.* Jelenleg mintegy 10 milliárd tonnára teszik azt az ércmennyiséget, amelynek a felszínre hozatala a mai viszonyok között még gazdaságosnak tekinthető. Óvatos becslések szerint a tengerek nyersanyagkincse évente 16 millió tonnával növekszik.

❷

A víz alatti tartalékok mangánból négyezerszer, nikkelből ezerötszázszor, rézből pedig tizenötször haladják meg a jelenleg ismert szárazföldi készleteket. A 4—5 ezer méter mélységben elterülő tengeri bányák foszfátkincse a számítások szerint *évezredeken át* képes kielégíteni az emberiség műtrágyaigényét. A tengeri bányászat természetesen igen bonyolult és drága technológiákat, gépeket és berendezéseket igényel. (A legelterjedtebb bányászási módszer az úgynevezett *porszívó-eljárás,* vagyis a nagy mélységekből az ércrögöket hatalmas „porszívók" szippantják fel, gyűjtik össze.) Külön iparág alakult ki a vízi kitermelés „kiszolgálására", s a *nagy költségek miatt a tengeri bányászatra ma még csak néhány ország, illetve vállalatcsoport vállalkozhat...* A fejlett tőkés államokban ez idáig *hat* konzorcium alakult a víz alatti ércvagyon kutatására, illetve felszínre hozatalára. *Négy közülük amerikai,* s olyan cégek vesznek részt a vállalkozásban, mint a *Lockheed* repülőgépgyár, a *U. S. Steel* acélipari óriásvállalat, valamint a világ egyik legnagyobb bányatársasága, a *Kennecott.* Az úgynevezett *francia* és *japán* csoportban ugyancsak tőkeerős világcégek munkálkodnak, többek között a *Mitsubishi* és a *Sumitomo.* A hat konzorcium ez idáig mintegy 450 millió dollárt fordított kutatási és feltárási célokra, de a jelek szerint a korábbi lendület idén jelentősen megtört.

❸

Az érdeklődés visszaesésének első számú oka a nyersanyagok világpiaci árának tartós zuhanása. A tőkés gazdasági recesszió, a termelés és a beruházások lanyhasága miatt igen nyomottak a nyersanyagárak, s *a kereslet* sem nevezhető élénknek. Ilyen körülmények között a korábban gazdaságosnak tűnő tenger alatti ércbányászat *egycsapásra gazdaságtalanná válik.* Számítások szerint az igen nagy befektetéssel és kockázattal járó mélytengeri bányászatnak legalább évi 12—22 százalékos profitot kell hoznia ahhoz, hogy *érdemes* legyen egyáltalán elkezdeni. A mai nyersanyagárak mellett azonban csak *ráfizetést* remélhetnek a tenger bányászai, ezért inkább *lelassítják, befagyasztják* működésüket. Abba nem hagyják, mert reménykednek, hogy belátható időn belül *ismét emelkednek* az árak. Technikájukkal, berendezéseikkel tehát ugrásra készen várnak a profitot ígérő „jobb napokra".

A fejlődő országok aggodalommal figyelik a tengeri bányászat népszerűségének növekedését. Legtöbbjük számára saját nyersanyagaik kivitele jelenti az egyetlen bevételi forrást, s *attól tartanak, hogy a tengeri bányászat elterjedése még lejjebb nyomja majd az árakat, s még kevesebb lehetőségük lesz* a piaci értékesítésre. *Saját* anyagi és technikai eszközeik viszont beláthatatlan ideig *nem* teszik lehetővé a víz alatti bányászati tevékenységbe való bekapcsolódásukat, tehát feltétlenül igazságos szabályozásra tartanak igényt. Az ENSZ tengerjogi konferenciája nemrégiben *szabályozta* a tengeri bányászat kérdéseit. (A konvenciót az Egyesült Államok *nem* fogadta el, a szocialista országok pedig tartózkodtak a szavazásnál.)

A párhuzamosság elve alapján a már kutatást és kitermelést folytató országok, illetve vállalatok tovább folytathatják tevékenységüket, de a világszervezet lehetőséget nyújt *minden* államnak a bekapcsolódásra. Jamaicai székhellyel Nemzetközi Tengerfenék Hatóságot állítanak fel a mélytengeri bányászat ellenőrzésére, szabályozására. A Hatóság *kötelező kitermelési kvótákat,* adókat és egyéb díjakat állapít meg a bányászati tevékenységet folytatók számára, a bevételeket *meg kell osztani* a Hatósággal. Kötelező lesz a technikai, technológiai eredmények *díjtalan* átadása is. A Hatóság a befolyt bevételekből *Enterprise* néven vállalatot alapít, amelynek munkájában — vagyis a tengeri készletek kiaknázásában — minden olyan ország részt vehet, amelynek sem anyagi, sem technikai lehetősége nincs az *önálló* tenger alatti kutatásra, kitermelésre. A Hatóságnak a tervek szerint joga lesz *termelési korlátozásokat* is bevezetni, amennyiben a kitermelt ércek mennyisége zavarja majd a fejlődő országok szárazföldi ásványkincseinek értékesítését.

❹

Az USA nem ért egyet a kitermelővállalatok „megsarcolásával", valamint az ingyenes technológiaátadással. Miután a szabad kutatások és kitermelés híve, *követeli a magánvállalkozások védelmét.* Washington jól felfogott érdeke, hogy ellenezzen minden korlátozást, hiszen az amerikai cégek a tengeri „akciókban" *jelentős előnyre* tettek szert, profitjukból nem szívesen részesítenek másokat. Az amerikai tőke meglehetősen „hazafias", különösen akkor, amikor a legfejlettebbeket megillető extraprofit teljes bezsebeléséről van szó.

A tengeri bányászat erőteljes felfejlesztése egyelőre *lekerült a napirendről a piaci viszonyok miatt.* A megtorpanás azonban csak *átmeneti,* mert előbb-utóbb az emberiségnek a zavartalan gazdasági fejlődés érdekében — akárcsak a kielégítő táplálkozás biztosítására — *igénybe kell vennie* a tengerek és óceánok mélyének nagy távlatokat ígérő nyersanyagkészleteit.

—asz—

KKP-KONGRESSZUS

Fiatalítás, kompromisszumokkal

Peking, szeptember 13.

Sarkadi Kovács Ferenc, az MTI tudósítója jelenti:

A mai pekingi lapok piros betűs címekkel üdvözlik a KKP KB szerveinek megválasztását, az új Központi Bizottság tegnap megtartott *első* ülését. Minden lap címoldalon közli a PB állandó bizottsága hat tagjának fényképét — *Hu Jao-pangét, Je Csien-jingét, Teng Hsziaopingét, Csao Ce-jangét, Li Hszien-nienét* és *Csen Jünét.* Hua Kuo-feng *nem* került be az állandó bizottságba és a PB-be sem: KB-tag maradt. A párt főtitkára: Hu Jao-pang.

Megfigyelők a KB szerveinek tegnapi megválasztását és a kongresszus szombati lezárását követően úgy vélekednek, hogy

a vezető szervek összetétele kompromisszumról tanúskodik, ugyanakkor sikerült fiatalítást is végrehajtani,

egyben növelni az 1978. évi decemberi plénum irányvonalát támogató politikusok arányát.

Ugyanakkor a vagy korban, vagy szemléletben „réginek" minősülő gárda nagy részét vagy beválasztották a KB szerveibe, vagy a kongresszus által választott két bizottság valamelyikében kaptak helyet.

A Központi Bizottság új tagjainak kétharmada hatvan éven aluli,

az összlétszámot tekintve a KB tagjainak több mint hatvan százaléka új.

Az első elemzések rámutatnak arra is, hogy a munkások aránya a Központi Bizottságban nem nagy és *csökkent* a katonák aránya. Viszonylag sokan kerültek be a *tartományokból* olyanok, akik az elmúlt két-három évben kerültek vezető posztra. Ők ugyancsak Teng Hsziao-ping irányvonalát támogatják.

HARMINCMILLIÓ RÉSZTVEVŐ

Országos kocogónap a Szovjetunióban

Moszkva, szeptember 13.

Országos kocogónapot rendeztek tegnap a Szovjetunióban. A csendes, 18—20 fokos — sportolásra ideális — időben mintegy harmincmillióan vettek részt az első ízben megrendezett sporteseményen. Fiatalok és idősebbek egyaránt maguk választhatták ki a legmegfelelőbb távot. A helyszínen be lehetett iratkozni az egyre népszerűbbé váló kocogóklubokba is, és több helyen orvosi tanáccsal szolgáltak azoknak, akik a jövőben sportolással igyekeznek óvni egészségüket.

Az egyes távok résztvevői jelképes ajándékokat és emlékplaketteket kaptak. A fő dolog azonban maga a testmozgás volt, s így egyetlen résztvevő sem került a „futottak még" kategóriába.

A CSENDES-ÓCEÁN „VÉDELME"

Japán—amerikai hadgyakorlat

Tokió, szeptember 13.

Nagy erőket felvonultató japán—amerikai haditengerészeti gyakorlat kezdődött ma a szigetországot övező csendes-óceáni vizeken.

A tervek szerint nyolc napon át tartó manőver meghirdetett célja a tengeri szállítási útvonalak „védelmének" gyakorlása.

A nagyszabású hadgyakorlaton az úgynevezett japán önvédelmi erők haditengerészetének 80 hadihajója, 90 repülőgépe és 16 000 tagja vesz részt, míg amerikai részről 5 hadihajó, köztük egy nukleáris meghajtású tengeralattjáró és egy rakétákkal felszerelt cirkáló, valamint nagyszámú, elsősorban P—3c típusú tengeralattjáró-elhárító repülőgép „biztosít".

Mint ismeretes, a hawaii szigeteken a napokban ért véget a japán—amerikai, úgynevezett, konzultatív biztonsági testület ülésszaka. Ezen a felek megállapodtak abban, hogy

Japán az eddiginél fokozottabb mértékben veszi ki részét az óceáni térség „felügyeletében",

s „rendkívüli helyzet" esetére közös intézkedések tanulmányozását határozták el. A ma kezdődött hadgyakorlat gyakorlatilag a hawaii tanácskozáson létrejött megállapodás „idő előtti" megvalósítását jelenti.

Őszi levél a vásárlóhoz

A Skála Budapest Nagyáruház vas-műszaki osztályának ajánlata szeptember 14-től 25-ig:

vegyes tüzelésű kályhák, különféle gázkonvektorok, 1,5 kW-os olajradiátor, C—21-es lakásfűtő készülék, valamint gáztűzhelyek nagy választékával várjuk kedves vásárlóinkat!

SKÁLA-coop

82 - szept. 18.

Pénzügyi vita

Megoszlanak a vélemények Brazíliában arról, hogy miként érinti a mexikói pénzügyi válság a helyi gazdaságot. Több nagy tekintélyű gazdasági szakember vélekedik úgy, hogy a visszaszámlálás már elkezdődött és Brazília hamarosan kénytelen lesz külföldi adósságainak *újratárgyalását* kérni. E vélemény elkeseredett ellenzői — mindenekelőtt a kormány magas rangú képviselői — viszont ragaszkodnak ahhoz, hogy Brazília az eddigi stratégiáját folytassa és szükség esetén *újabb kölcsönök* felvételével törlessze régebbi adósságait.

A vita tovább folyik a vezető lapok hasábjain. Az újratárgyalás hívei, élükön *Celso Furtado* volt tervezési miniszterrel, már elő is terjesztették tervüket. Eszerint Brazília *csatlakozzék a harmadik világ más adósaihoz* és egységesen fellépve sokoldalú újratárgyalást kérjenek a nemzetközi pénzügyi szervektől.

BIZTONSÁGI TANÁCS

Az USA is Izrael ellen szavazott

New York, szeptember 18.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa ma esti határozatában egyhangúlag ítélte el *Izraelt* Nyugat-Bejrút elfoglalásáért, és fölszólította Tel-Avivot: *Libanonból való teljes kivonulása első lépéseként ürítse ki a főváros nyugati részét.*

A jordániai delegátus által benyújtott határozati javaslatot, amely ugyan nem teljesítés esetére *nem tartalmaz* Izrael elleni szankciókat, *elfogadta az Egyesült Államok képviselője* is.

A Bagdad környéki atomreaktor bombázása óta ez volt az első eset, hogy Washington a BT-ben Izraelt elítélő határozatot szavazott meg.

A francia delegátus javaslatára a határozat *támogatásáról biztosította Pérez de Cuellar* főtitkárt abban a szándékában, hogy

küldjön ENSZ-megfigyelőket Bejrútba és környékére.

Végül, bár a dokumentum nem irányzott elő szankciókat, *ma estére újabb bejrúti helyzetjelentést kértek, és közelebbről meg nem határozott lépéseket helyeztek kilátásba arra az esetre, ha Izrael nem teljesítené a határozatot.*

Közben az izraeli fegyveres erők Bejrútban körülfogták a kubai nagykövetséget.

Mintegy száz izraeli katona, páncélozott járművekkel, körülvette a követség környékét. Tegnap este még ott-tartózkodtak. Közben *egy izraeli katonatiszt, előzetes engedély nélkül, behatolt a nagykövet üresen levő rezidenciájába.*

A kubai külügyminisztérium az ENSZ és a libanoni kormány előtt *megbélyegezte* az izraeli akciót.

Kim Ir Szen programja

Peking, szeptember 18.

Kim Ir Szen, a Koreai Munkapárt Központi Bizottságának főtitkára, államfő ma délelőtt *Teng Hsziao-ping* társaságában *vidéki útra* indult Pekingből.

Elhunyt Sztravinszkij özvegye

New York, szeptember 18.

Kilencvenhárom éves korában elhunyt *Vera Arturovna Sztravinszkaja, Igor Sztravinszkij* világhírű zeneszerző özvegye. Színművész és festő volt, 1920-tól élettársa, majd 1940-től felesége volt az 1971-ben elhunyt Igor Sztravinszkijnak.

EGY TÖLTET: TÍZ HIROSIMAI BOMBA

A „Tomahawk"-program

Pirityi Sándor, az MTI munkatársa írja:

Tomahawk „öröklakások" építése kezdődik az NSZK luxemburgi határvidékén, miközben a Szovjetunió és az Egyesült Államok folytatni készül Genfben az „eurohadászati" fegyverkorlátozási tárgyalást. *Angliában,* a skóciai partoknál, *Olaszországban* Szicília déli részén megindult az építkezés az amerikai *robotrepülőgépek* fogadására — 160, illetve 122 ilyen szerkezet kerül a két országba. *Bonn* szintén starthelyet ad 108 Pershing—2 ballisztikus rakétának és 96 manőverező robotrepülőgépnek, más néven: cirkáló rakétának.

Ezerötszáz amerikai szakértő készül az NSZK-ba, hogy *Ramstein* és *Bitburg* térségében munkához lásson. Templomot, iskolát, bevásárlóközpontot építenek maguknak — és indítóállásokat a Tomahawk-oknak, amelyeknek

robbanótöltete hatóerőben tízszeresen felülmúlja a hirosimai atombombáét.

„Nélkülözhetien a telepítés, ha a szövetség meggyőző akar lenni Moszkvával szemben a genfi tárgyalásokon" — mondja a Pentagon. Egy robotrepülőgép *egymillió dollár,* a rajna—pfalzi építkezés *200 millió dollár,* ennyit megér, ha Moszkva elfogadja az amerikai „nulla-megoldást" — mondják az amerikai fegyverzetellenőrzési stratégák.

1981. november 30-a óta Genfben érdemi tárgyalás folyik a Szovjetunió és az Egyesült Államok között az „eurohadászati" fegyverrendszerekről. Az USA kezdettől fogva

hallani sem akar előretolt nukleáris rendszereinek, az angol és a francia hadászati-hadműveleti potenciálnak a beszámításáról,

amelyet a Szovjetunió ellensúlyozni volt kénytelen középhatótávolságú rakétáival, egyebek között az SS—20-asokkal. *Reagan „nulla megoldásában" az szerepel, hogy a Szovjetunió egyoldalúan szerelje le középhatótávolságú rakétáit* — ugyanakkor az amerikai előretolt rendszerek, a brit—francia nukleáris eszközök érintetlenül maradnak, s akkor Washington „kész lemondani" a *Pershing-ek* és a *Tomahawk-ok* 1983 végétől esedékes telepítéséről.

A katonai erőegyensúly nem lehet propaganda tárgya. Összetevői és stabilizálásának feltételei csak építő szellemű tárgyalásokon tisztázhatók. Szeptember 30-án, amikor hosszú szünet után ismét tárgyalóasztalhoz ül a két küldöttség Genfben, nyilván meglesz a szovjet politikai válasz a „befejezett tények" amerikai stratégiájára.

USA—JAPÁN

Tovább dagad a komputerbotrány

Tokió, szeptember 18.

Ismét az érdeklődés középpontjába került a japán—amerikai *komputerbotrány* a Felkelő Nap országában. Noha a kulisszák mögötti alkudozás eredményeként a júniusban kirobbant ügy „lehűlni" látszott, az amerikai IBM komputergyár és a japán *Hitachi* elektronikai vállalat megint kiásta a csatabárdot.

Három hónappal ezelőtt az FBI, az Amerikai Szövetségi Nyomozó Iroda

ipari kémkedés vádjával letartóztatott hat japán üzletembert,

s *további tizenkét* japán ellen elfogatási parancsot adott ki. A szóban forgó személyek a Hitachi és a *Mitsubishi* elektronikai vállalat alkalmazottai voltak. Azt a vádat hozták fel ellenük, hogy az IBM-től a *számítógépek előállítására vonatkozó gyártási titkokat próbálták megszerezni, s ebből a célból, 648 000 dollárt fizettek ki egy magát üzletembernek álcázó FBI-ügynöknek.* A japán vállalatok határozottan *elutasították* az amerikai gyanúsítást, s azt állították, hogy

embereik jóhiszeműen cselekedtek, amikor nem sajnálták a pénzt az eladásra kínált információk megvásárlására.

Ugyanakkor *elítélték* az FBI és az IBM összeesküvését.

A Hitachi ma nyilatkozatában ismét elmarasztalta az IBM-et, amiért

az amerikai vállalat „törvénytelen és galád" módszereket alkalmaz a versenytársak kiszorítására.

Az újabb állásfoglalásra azt követően került sor, hogy Tokióban ismeretessé vált: *az IBM egy San Francisco-i bíróságnál kártérítési pert indított a japán gyár ellen.*

HÍRMAGYARÁZATUNK

A Penn Square bukása

Az elhúzódó recesszió körülményei között *egyre több cég kerül bajba a fejlett tőkés országokban.* Nehezebben és kevesebbet adnak el, növekszik a *csődök* száma. Ez természetesen *igencsak izgatja a velük kapcsolatban álló bankokat is.* A pénzintézetek az általuk nyújtott hitelek sorsáért aggódnak. Egy cég tönkremenése esetén nem csupán azok a vállalatok várhatnak esetleg hosszú ideig a pénzükre, akik bajba jutott társuknak szállítottak, hanem bankok is, amelyek kölcsönöztek. Szakértői vélemények szerint, ilyen okokból eredően, az amerikai bankok veszteségei mostanság *rekordszintet* értek el, a nyújtott hiteleknek már 0,6 százaléka számít „kétségesnek". (Ez a finom kifejezés magyarra nagyjából úgy fordítható le, hogy a hitelező legközelebb „borjúnyúzó pénteken" látja viszont pénzét.)

Az amerikai bankrendszer természetesen igyekszik intézményes garanciákat találni arra, hogy a bankok csődje elkerülhető legyen, a „veszélyzónába" jutott pénzintézeteken időben lehessen segíteni. A törvények szerint a bankok mérlegeit független revizoroknak kell átvizsgálniuk, tevékenységük felett a Szövetségi Számvevőszék állandó ellenőrzést gyakorol, a kisebb összegű betéteseknek pedig egy szövetségi biztosítási rendszer garantálja a visszafizetést. *Az oklahomai Penn Square esetében azonban ez az aprólékos gonddal kimunkált rendszer is csődöt mondott.* Az esetnek az is tanulsága, hogy a bankok néha nem csupán klienseik gyenge üzletmenete, hanem *saját elővigyázatlanságuk* miatt is tönkremehetnek.

FBI-vizsgálat

A kongresszus illetékes bizottsága félnapos ülésen igyekezett kideríteni, mi történt, az *FBI külön vizsgálatot indított.* Mindez a felhajtás egy olyan bank miatt történt, melynek mindössze egy irodája volt, az is ablak nélküli. A vezetése viszont a külsőségekkel ellentétben rendkívül ambíciózus. Az új főnökség 1975-ben vette át a Penn Square Bankot és nyomban elhatározták, hogy szakítanak az elődök hagyományaival. Addig ugyanis a Penn csupán egy volt a vidék kisbankjai között, az építkezőknek és a farmereknek nyújtott kölcsönökkel kereste meg nyereségét. A management viszont kiadta a jelszót: *irány az olaj- és gázüzlet!* A bank által nyújtott hitelek hat év alatt a *tizenhétszeresükre* nőttek, a Penn ismeretlen pénzintézetből befolyásos bankká nőtte ki magát. Ez volt a látszat és a felszín. *Közben a Penn lassan, de biztosan haladt a csőd felé.*

Olaj vagy gáz

Felesleges ugyanis mondani, hogy a Penn kliensei túlnyomórészt nem a „hét nővér" közül kerültek ki. A kuncsaftok általában helyi kisvállalkozások voltak, akik a tulajdonukban lévő — természetesen hatalmas készleteket rejtegető — kitermelési koncessziókra vettek fel nagyobb összeget. *Amikor pedig kiderült, hogy jóllehet a pénz elfogyott, az olaj vagy gáz mégsem jön fel a kívánt mennyiségben,* megkezdődtek a bajok a hitelek visszafizetésével. A Penn vezetését elvakították a hatalmas profitlehetőségek, a növekedés csábító kilátásai, az olajbusiness — akkor — csorbítatlan tekintélye. Az ígéretes olaj- és gázmezőkről szóló híradásokat persze ellenőrizni is lehetett volna, *a bank vezetésében azonban nem volt e szakmához értő férfiú.*

Tovább bonyolította a helyzetet, hogy a Penn az általa nyújtott hitelek egy részét „továbbadta" más, nagyobb és elismertebb pénzintézeteknek, amelyek ugyancsak nem voltak otthon az energiaszektorban. Kialakult viszont mindenkiben egy hamis biztonságérzet. A Penn Square igazgatótanácsa — mely a vizsgálatok megállapítása szerint is tekintélyes üzletemberekből állott — *nem firtatta a hitelügyleteket, hisz neves nagybankok* (akik átvették a kölcsönök egy részét) *láthatóan megbíztak a Penn vezetésében.* Az érintett bankkapcsolatok pedig az igazgatótanács összetételét elnézve nyugodtak meg, ilyen helyen nem lehet gond.

A Szövetségi Számvevőszék azonban már 1980 nyarán veszélyt szimatolt. A Penn Square vezetését beidézték a körzeti irodába, ahol közölték velük, a management-t szakmailag alaposan meg kell erősíteni. (Az olaj- és gázhitelezést például olyan személy irányította, aki ilyesfajta munkát először végzett életében.) 1980 végén aztán a könyvelést végző cég maga jelentette a számvevőszék körzeti irodájának, hogy a pénzintézet *veszteséges.* Tavaly nyáron a Penn igazgatótanácsa a körzeti számvevőszéken volt kénytelen ülését megtartani. A vezetés ekkor bemutatta a mindenki által régóta igényelt új elnököt, aki megfelelő szakmai felkészültséggel, meggyőző programot adott elő a válságból való kijutásra. Az igazgatók és a szövetségi szakemberek egyaránt megnyugodtak, nem látták szükségesnek keményebb intézkedések meghozatalát. *„Ha nekik jó volt, nekünk is jó"* — így vélekedtek az 1981-es mérleget átvizsgáló revizorok és nem hívták fel a figyelmet a kétségbeejtő állapotokra. *A gyakorlatban a Penn Square-nél ugyanis semmi sem változott.* Az új elnök mindennel foglalkozhatott, kivéve az olaj- és gázhiteleket, melyeket a pénzintézet a korábbi ütemben bocsátott ki továbbra is. Sőt, amikor egyes kliensekről kiderült, hogy fizetésképtelenek, a kamatokat helyettük a kölcsönöket átvevő bankoknak a Penn Square kezdte fizetni. Ilyen körülmények között a számvevőszék körzeti irodája egy májusban tartott vizsgálat kapcsán megdöbbenéssel fedezte fel, hogy *a bank helyzete a várt javulás helyett lényegesen roszszabbodott.*

Bankvezetés

Most már nem volt pardon. A szövetségi hivatal a Pennt júliusban fizetésképtelennek nyilvánította. A vizsgálat ezek után azt is feltárta, hogy *feltehetően nem csupán szakmai hiányosságok okozták a bank csődjét.* Egyes, hitelekkel alaposan elárasztott olaj- és gázkitermelő társaságok tulajdonosai ugyanis a bank legfelső vezetésében ültek. Talán ezért is voltak többen a Penn Square-től meglehetősen szűkszavúak akkor, amikor a számvevőszéken őket a személyes felelősségükről faggatták. *Véleményük részletes kifejtését valószínűleg a várható bírósági tárgyalásra tartalékolták...*

—asz—

A BNV C/2 es pavilonjában megtekinthető,
nálunk
megvásárolhatja
a
lampart
energiatakarékos,
szilárd tüzelésű kályháit,
gázkonvektorait.
Kőbányai Áruház
Centrum Budai Lottó Áruház
Otthon Áruház

SENKI MÁSON
SEHOL MÁSHOL
Modell
Különleges minőségű,
sportos szabadidő-ruhák, köntösök,
elegáns télikabátok nagy választékával
várjuk kedves vásárlóinkat
budapesti üzleteinkben:

VI., Népköztársaság útja 15.
VIII., Rákóczi út 63.
VIII., József krt. 14.
XI., Bartók Béla út 21.
XIII. Hegedüs Gy. u. 1.
V., Galamb u. 9.

LOTTÓ-KRÓNIKA

A lottózás bevezetése óta a közelmúltban került sor az 1350. heti húzásra. Ez azt jelenti, hogy eddig összesen 6750 nyertes szám került ki a szerencsegömbből. A kilencven számra egyenként tehát hetvenöt nyerési alkalom adódott, s hogy mégsem így volt, ez a véletlennek köszönhető. Rovatunk ma a lottóhúzások történetében tallózik.

●

Szorgosak

— Voltak „szorgalmas" számok. Ezek a rájuk jutó átlagot túllépve, a többinél gyakrabban kerültek a nyerők közé. A kilencven lottószám eddigi szereplését számba véve, tetemes szóródás tapasztalható. Mindössze három szám akad, amely eddig példásan „pontosan", szinte menetrendszerűen került elő. Vagyis éppen hetvenötször szerepelt a nyertesek között. A három pontos szám a 8-as, a kártyások által közkedvelt 21-es és a 74-es. Alig tért el a szabálytól — hetvenhatszor nyert — a 33-as és a 66-os. Hetvenhétszer húzták a 36-os, a 41-es, a 82-es és a 90-es számot.

●

Átlag: 75

— A hetvenöt átlaga alatt szerepelt — hetvennégyszer húzták — a 32 és a 38. A hetvenháromszor nyert lottószámok sorozata egész tekintélyes: 1, 37, 48, 50, 65, 72, 76, 89. S most a csalódást okozó számokról. Ezek egy része még csak az ötvenes mezőnyt érte el. Ilyen például a 30-as, amelyet a sok év alatt is mindössze ötvenegyszer húztak ki. Nem volt sokkal „aktívabb" a 2-es és a 63-as: ezeket ötvenyolcszor húzták ki.

●

Aranyérmes babonás

— Jól fizettek a „babonás" számok. A 7-es hetvenkilencszer, a 13-as pedig nyolcvankilenc esetben hozott szerencsét. Az „aranyérmes" számok között utcahosszal vezet a 3-as. Eddig száznégy alkalommal volt nyerő. Második a 75-ös — kilencvenhétszer húzták —, a harmadik és a negyedik egyformán kilencvenhatszor szerepelt: az 56 és a 86. Persze ez a statisztika is inkább csak játék a számokkal; a következő heti húzás korántsem igazolhatja az átlagot.

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDIÓ

Szeptember 18., szombat

KOSSUTH:

14.00: Hírek. Időjárás. — 14.05: A hét embere. — 14.15: Zenei anyanyelvünk. — 14.25: Magyarán szólva. — 14.40: Rádiószínház. Merénylet. — 15.33: Könnyűzene — hangszerszólók. — 15.55: Reklámparádé. — 16.00: 168 óra. — 17.00: Hírek. Időjárás. — 17.30: Komolyzenei „lemezlovas". — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.28: Hallgatóink figyelmébe! — 18.30: Hírek. Időjárás. Sport. — 18.45: A szülőföld muzsikája. — 19.42: A Rádió könyvklubja. — 20.42: Örökzöld dallamok. — 21.40: George London operáriákat énekel. — 22.00: Hírek. Időjárás. Sport. — 22.15: Európa hangversenytermeiből. A Berlini Filharmonikus Zenekar hangversenye a Berlini Filharmónia nagytermében.. — 23.40: Kórusok — hangszerszólók. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI:

14.00: Rembrandt eladja holttestét. Bródy Sándor novellája. — 14.27: Műsorajánlat. — 14.30: Hírek. Útközben. — 14.35: A Rádiószínház Dalszínháza. Kemény Egon: A messzetűnt kedves. Daljáték. — 16.16: Zala Tóth Erzsébet nótafelvételeiből. — 16.30: Hírek. Útközben. — 16.35: Del Shannon felvételeiből. — 16.50: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. — 18.00: Slágerek mindenkinek. — 18.30: Hírek. Útközben — 18.35: Szombat esti randevú. — 19.35: Könnyűzene a gitármuzsika kedvelőinek. — 20.00: Labdarúgás. — 20.30: Hírek. Útközben. — 20.35: Szivárvány. — 22.00: Slágermúzeum. — 23.00: Hírek. Időjárás. Sport. — 23.15: Bemutatjuk Hoody Shaw dzsesszegyüttesének Lótuszvirág című új lemezét. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

14.00: Kívánságműsor sztereóban. — 16.00: Aranyalbum. Komolyzenei archívumunkból. — 71.10: Kritikusok fóruma. — 17.20: Tip-top parádé. — 17.50: Népzene sztereóban. — 18.20: Sanzonok. — 18.40: A magyar szépprózа századai. Krúdy Gyula: A betyár álma. — 18.55: Barátság és szerelem ideje. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 19.05: Weber: A bűvös vadász. — 21.30: Corelli-művek — korabeli hangszereken. — 22.15: A Stockholmi Rádió énekkara énekel. — 22.31: Kártyavár. — 23.30: Hírek. Időjárás.

Szeptember 19., vasárnap

KOSSUTH:

5.00—7.23: Előttünk a vasárnap! — 7.23: Kopogtató. — 7.54: A Közönségszolgálat tájékoztatója. — 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 8.05: Öt kontinens hét napja. — 8.20: Hallgatóink figyelmébe! — 8.21: Énekszóval, muzsikával. — 8.50: Reklámközpont. 9.00: Tövisek és virágok. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.03: A Drakula őrs és a madárkirály. — 10.43: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkórusa énekel. — 10.50: Reklámparádé az őszi BNV-ről. — 11.00: Vasárnapi koktél. — 12.00: Hírek. Időjárás. — 12.05: Harminc perc alatt a Föld körül. — 12.35: Édes anyanyelvünk. — 12.40: Rázós úton. — 12.50: Bajazzók. — 13.36: Szonda. — 14.06: Így láttam Kodályt. — 14.34: Népdalkörök pódiuma. — 15.00: Hírek. Időjárás. — 15.05: Művészlemezek. — 16.07: Reklámkalauz. — 16.11: Éjjelek és nappalok. — 17.00: Hírek. Időjárás. — 17.05: Arcképek közt vágolva. — 17.35: A hegedű virtuózai. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.28: Hallgatóink figyelmébe! — 18.30: Hírek. Időjárás. — 18.40: Nagy színházi siker volt. — 21.30: Dohnányi: fisz-moll szvit. — 22.00: Hírek. Időjárás. Sport. Totó. — 22.15: A kamarazene kedvelőinek. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Spirituálék.

PETŐFI:

6.00: Népszerű muzsika koránkelőknek. — 6.55: A Petőfi rádió mai műsora. — 7.00: Az evangélikus egyház félórája. — 7.30: Vasárnapi orgonamuzsika. — 7.54: Torna. — 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 8.05: A suttogó erdő. — 8.40: Gorsiumi vénusz. — 8.54: A Magyar Rádió tizennyolcadik futó-kocogónapja. — 9.15: Mit hallunk? — 10.30: Hírek. Útközben. — 10.35: Szerpentin. — 11.25: Színházi Magazin. — 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. — 12.30: Hírek. Útközben. — 13.00: Dél-afrikai történet. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. — 14.00: Erről beszéltünk. — 14.30: Hírek. Útközben. — 14.35: Poptarisznya. — 16.30: Hírek. Útközben. — 16.35: Reklám. — 17.30: Húszas Stúdió. — 18.30: Hírek. — 18.33: Útközben — hazafelé. — 18.45: Sportösszefoglaló. Totó. — 20.30: Hírek. — 20.33: Vasárnapi nótamuzsika. — 21.30: Slágermúzeum. — 22.21: Három a kislány. — 23.00: Hírek. Időjárás. Sport. Totó. — 23.15: Kellemes pihenést! — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

7.00: A pécsi körzeti stúdió szerb-horvát nyelvű nemzetiségi műsora. — 7.30: A pécsi körzeti stúdió német nyelvű nemzetiségi műsora. — 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 8.05: A 3. műsor mai programja. — 8.08: A kiállítótermek programjából. — 8.11: Kamarazene. — 9.05: Újdonságainkból. — 9.45: Kritikus füllel. — 10.45: Öt kontinens hét napja. — 11.00: Hírek. Időjárás. — 11.03: Sztereó beállítóhang. — 11.05: Nagy siker volt! — 13.00: Hírek. Időjárás. Műsorismertetés. — 13.05: A Kiss együttes felvételeiből. — 13.35: Szvjatoszlav Richter felvételei. — 14.41: Kováts Kolos operafelvételeiből. — 15.25: Kis magyar néprajz. — 15.30: A Nemzetközi Rádióegyetem műsorából. — 16.00: Zene — korabeli hangszereken. — 17.35: Stanley Clarke és együttese játszik. — 18.15: Reneszánsz kórusmuzsika. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 19.03: Népdalok. — 19.26: A vonósnégyesjáték mesterei. — 20.30: Sztárok sztereóban. — 21.30: Händel operáiból. — 22.20: Új dzsesszfelvételeinkből. — 22.49: Rádiószínház. Névváltoztatási kérelem. s ami mögötte van. — 23.30: Hírek. Időjárás.

TELEVÍZIÓ

SZOMBAT

13.50: Zene-bona. A nyelv és a zene kapcsolata (ism.) (Színes.) — 14.30: MAFILM-magazin. — 14.45: Hírek. — 14.50: Régi magyar tudósvilág. 2. rész: Az ördöngős civisek. (Színes.) — 15.30: Sorstársak. A Pécsi Körzeti Stúdió rehabilitációs fóruma. — 15.50: Reklám. — 16.00: A világ nagyvárosai. Francia dokumentumfilm-sorozat. XI/1. rész: Róma. (Színes.) — 16.55: Reklám. — 17.10: Új egymillió fontos hangjegy három gitárra. (Színes.) — 17.25: Főzőcske. Tévéfazék. (Színes.) — 17.55: Módi '82. Zenés divatkalauz. (Színes.) — 18.25: Áll a vásár. Közvetítés az őszi BNV-ről. (Színes.) — 18.55: Reklám. — 19.10: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes.) — 19.15: Esti mese. (Színes.) — 19.30: Tv-híradó. (Színes.) — 20.00: Vers — mindenkinek. Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban. (Színes.) — 20.05: Csillagok a porondon. Francia film. (Színes.) — 21.00: Menynyi szép dal lenne még... Zsoldos Imre és Sárosi Katalin műsora. (Színes.) — 21.40: Glembay Ltd. Tévéjáték Miroslav Krleza drámájából. II/2. rész. (Színes.) — 23.30: Tv-híradó 3. (Színes.)

2. MŰSOR:

16.20: Angol nyelv. Follow me! Mhat's your name? (Színes.) — 16.35: Kék fény (ism.) (Színes.) — 17.45: Reklám. — 17.55: Magyar tájak. (Színes.) VII/4. rész: Egy tó jelene. — Balaton II. (ism.) — 18.30: Együtt Károlyi Mihállyal (ism.) (Színes.) — 19.30: Tv-híradó. (Színes.) — 20.00: Vers — mindenkinek. (Színes.) — 20.05: Áramszünet. Kanadai film. (Színes.) (16 éven felülieknek!) — 21.25: Tv-híradó 2. (Színes.) — 21.45: Zenés Tv-színház. Suppé: A szép Galathea. Zenés játék (ism.) (Színes.) — 22.35: Súlyemelő-világbajnokság (52 kg). Közvetítés Ljubljanából. (Színes.)

VASÁRNAP

8.35: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes.) — 8.40: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás. 1. A négy mókamester. — Francia bábfilmsorozat. 9. rész: Cserebere. (Színes.) 2. Mackó Misi kalandjai. — Lengyel bábfilmsorozat. 22. rész: Mackó Misi Afrikában. (Színes.) 3. Augusztusi kirándulás. — Lengyel rajzfilm. (Színes.) — 9.10: A fej nélküli lovas. Szovjet kalandfilm. (Színes.) — 10.45: Hírek. — 10.50: Reklám. — 10.55: BSE —Monting Zagreb női kosárlabda-mérkőzés. Közvetítés a Nemzeti Sportcsarnokból. (Színes.) A szünetben: Reklám. — 14.35: Magyar menyegző. (Színes.) Előadja a miskolci Avas táncegyüttes és zenekara. — 14.55: Reklám. — 15.00: Émile Zola, avagy az emberi lelkiismeret. Francia tévéfilmsorozat VI/2. rész: Vádolom! (ism.) (Színes.) — 17.05: Reklám. — 17.10: Ki mit tud? — toborzó. (Színes.) — 17.55: Műsorainkat ajánljuk! (Színes.) — 18.20: Reklám. — 18.25: A Közönségszolgálat tájékoztatója. — 18.40: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes.) — 18.45: Esti mese. (Színes.) — 19.00: A hét. (Színes.) — 20.00: Hírek. — 20.05: Esténként kormoránok rikácsolnak a dzsunkák felett. Francia film. (Színes.) — 21.25: Kapcsoltam. Társasjáték. (Színes.) — 22.05: Telesport. — Sporthírek. — Súlyemelő-világbajnokság (56 kg). Közvetítés Ljubljanából. (Színes.) — 23.25: Hírek.

2. MŰSOR:

20.00: Hírek. — 20.05: Várak és történelem. Angol filmsorozat. VI/3. rész: Élet a bevehetetlen várban. (Színes.) — 20.30: Reklámújság. — 20.40: Sergio Mendez és a „Brazil 77" koncertje. Zenés film. (Színes.) — 21.30: Hullámzó vőlegény. Tévéjáték Tamási Áron színművéből (ism.) (Színes.)

SZÍNHÁZ

SZOMBAT

Erkel Színház: A rosszul őrzött lány (11. bérl. 1. ea., 7) — Vígszínház: Párizsi élet (7) — Pesti Színház: Az elefántember (7) — Madách Színház: A makrancos hölgy (7); Jövőre veled ugyanitt (Budapesti Gyermekszínház, 7) — Vidám Színpad: Bubus (7) — Mikroszkóp Színpad: Hogyan? Tovább!! (fél 9) — Thália Színház: Csak semmi szenzáció! (7) — Játékszín: Ágacska (du 3); Kedves hazug (Vigadó Kamaraterme, 7) — Nemzeti Színház: Háromgarasos opera (7) — Fővárosi Operettszínház: Violetta (F. bérl. 1. ea., 7) — Katona József Színház: Budapest-Orfeum (8) — József Attila Színház: A cárnő (7) — Várszínház: Csíksomlyói passió (7) — Fővárosi Nagycirkusz: Vízicirkusz (du fél 4, este fél 8) — Vajdahunyad vára: A vérbíró. II. rész (7)

VASÁRNAP

Budapest Sportcsarnok: Magyar Állami Hangversenyzenekar (fél 8) — Erkel Színház: Figaro házassága (6. bérl. 1. ea., 7) — Vígszínház: Forgatókönyv (7) — Pesti Színház: Kőműves Kelemen (7) — Madách Színház: Mégis, kinek az élete? (7); Jövőre veled ugyanitt (Budapesti Gyermekszínház, (7) — Vidám Színpad: Meddig lehet elmenni? (7) — Mikroszkóp Színpad: Hogyan? Tovább!! (fél 9) — Thália Színház: Énekek éneke (7) — Játékszín: Ágacska (de 11 és du 3) — Nemzeti Színház: Döglött aknák (7) — Fővárosi Operettszínház: Violetta (du fél 3 és este 7-kor P. bérl. 1. ea.) — Katona József Színház: Boldogtalanok (7) — József Attila Színház: Pajzán históriák (7) — Várszínház: Naplemente előtt (7) — Fővárosi Nagycirkusz: Vízicirkusz (de 10. du fél 4, este fél 8) — Vajdahunyad vára: A vérbíró. II. rész (7) — Budapesti Gyermekszínház: Varázspálca (Csepel, de fél 11).

HÉTVÉGI SPORTMŰSOR

SZOMBAT

Cselgáncs: Felnőtt csb., Kecskemét, városi sportcsarnok. 14 óra.

Gokart: Az OB 6. futama, Kecskemét, DUTÉP-stadion, 14 óra.

Kosárlabda: BSE jubileumi női tornája, városmajori csarnok, 15 órától.

Labdarúgás: NB I-es mérkőzések. ZTE—Rába ETO, Zalaegerszeg, 16 óra. MTK-VM—Vasas, Hungária körút, 16 óra. Diósgyőr—Ferencváros, Diósgyőr, 16 óra. Ú. Dózsa—Csepel, Megyeri út, 18.30 óra. Bp. Honvéd—Debrecen, Kispest, 16 óra. Haladás—Pécsi MSC, Szombathely. 16 óra.

Tenisz: Országos bajnokság, margitszigeti teniszstadion, 14 óra.

Vízilabda: OB I-es mérkőzések. Bp. V. Izzó—Vasas, Hajós Alfréd uszoda, 16 óra. Medicor OSC—Ú. Dózsa, Hajós A. uszoda, 17.15 óra. FTC—BVSC, Komjádi uszoda, 19.15 óra. SZEOL AK—Volán SC, Szeged, 16 óra. Szolnoki VSE—Eger, Szolnok, 17 óra. Bp. Honvéd—Szentesi Vízmű, Tüzér u., 16 óra.

VASÁRNAP

Cselgáncs: Felnőtt cs., Kecskemét, városi sportcsarnok, 9 óra.

Gokart: OB 6. futam, Kecskemét, DUTÉP-stadion, 9 óra.

Kosárlabda: BSE jubileumi női tornája, Nemzeti Sportcsarnok, 8.30-tól.

Labdarúgás: NB I-es mérkőzések: Tatabánya—Békéscsaba, Tatabánya, 16 óra. Videoton—Nyíregyháza, Székesfehérvár, 16.30 óra. NB II-es mérkőzések, a kezdési időpont 16 óra. Dorog—Szekszárd, Dorog, Keszthely—Kecskemét, Keszthely, SZEOL AK—Salgótarjáni TC, Szeged, Ózd—Volán SC, Ózd, Baja—Eger, Baja, Debreceni Kinizsi—Sopron, Debrecen, Siófok—Kazincbarcika, Siófok, Nagybátony—Nagykanizsa, Nagybátony, Ganz-Mávag—Hódmezővásárhely, Kőbányai út, Volán SC—Bauxitbányász, Czabán Samu tér.

Motocross: A csb. II. futama, Kiskunlacháza, 10 óra.

Röplabda: Fehérvár Kupa nemzetközi torna, Alba Regia Sportcsarnok, 8.30 óra.

Tenisz: Országos bajnokság, margitszigeti teniszstadion, 14 óra.

Vízilabda: OB I-es mérkőzések. Volán SC—SZEOL AK, Komjádi uszoda, 16.15 óra. Vasas—Bp. V. Izzó, Komjádi uszoda, 17.30 óra. Ú. Dózsa—Medicor OSC, Komjádi uszoda, 18.45 óra. BVSC—FTC, Szőnyi út, 17 óra. Eger—Szolnoki VSE, Eger, 16 óra. Szentesi Vízmű—Bp. Honvéd, Szentes, 17.30 óra.

KÖZLEMÉNYEK

Modern Táncok Iskolájában kezdő tanfolyam **szept. 17-én** fél 6-kor. **Majakovszkij u. 58.** T.: 351-027, 138-716, 423-615. (x)

Kispesten, a Hikádé Aladár u. 8. sz. alatt IBUSZ-iroda nyílik szeptember 20-án. Kül- és belföldi egyéni és társasutazások, vasúti jegyek, banktevékenység hétköznap 8—16 óráig, szombaton 8—12 óráig. (x)

Újra indul a Magyar Camping Club különvonata a „Filléres Karaván". 1952. október 3-án, vasárnap Debrecenbe, a Mihály napi vásárra visszük el vendégeinket. Program: városnézés, ebéd, vásár. Részvételi díj felnőtteknek 262 Ft, gyermekeknek 178 Ft (6—14 éves korig). Jelentkezni lehet a Magyar Camping Club irodájában, Budapest, Üllői út 6. Telefon: 336-536. (x)

A Budapesti Műszaki Egyetem építőmérnöki, gépészmérnöki, építészmérnöki, vegyészmérnöki, villamosmérnöki és közlekedésmérnöki kara **felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamot** szervez matematikából és fizikából, az építészmérnöki karon rajzból is. A tanfolyamra jelentkezhet, aki középiskolai végzettséggel rendelkezik, és megfelel az egyetem nappali, esti vagy levelező tagozatára való jelentkezés feltételeinek. Az oktatás folyó év novemberében kezdődik (az egyes karok a kezdés időpontját egymástól eltérően is megállapíthatják), időtartama 234 óra, részvételi díja 650 Ft. A jelentkezéshez szükséges nyomtatvány beszerezhető a választott kar dékáni hivatalában (villamosmérnöki kar: Bp. XI., Egri J. u. 18., közlekedésmérnöki kar: Bp. XI., Bertalan L. u. D. épület, többi négy kar: Bp. XI., Műegyetem rkp. 3. I. emelet). A kitöltött jelentkezési lapot legkésőbb folyó év **október 15-ig** kell az illetékes dékáni hivatalhoz benyújtani. A tanfolyammal kapcsolatosan további részletes felvilágosítást ugyancsak a dékáni hivatalok nyújtanak. (x)

Olasz nyelvtanfolyamok indulnak modern, gyors módszerekkel az Olasz Kultúrintézetben. Bródy Sándor u. 8. 331-152. Beiratkozás 17-től 19 óráig. (x)

Az Ezermester Vállalat zánkai egysége „Ezermester Úttörő és Ifjúsági Kereskedelmi V. 62—10. sz. egysége Zánka, Úttörőváros MNB: 215—10 418" szövegű bélyegzője elveszett. A bélyegző lenyomatai 1982. szeptember 14-től érvénytelenek. (x)

Már sokan éltek a lehetőséggel vegye igénybe ön is: **Hi-Fi-toronyakció a Videoton—Keravill Márkaboltban (Budapest V., Kossuth L. u. 2.) amíg a készlet tart.** Könnyített, rugalmas fizetési feltételek. Előtörlesztés. Építse fel Hi-Fi-tornyát részegységekből. Bővebb felvilágosítást ad a Márkabolt, valamint a Keravill-vevőszolgálat a 110-601-es számon. (x)

Gyorsolvasási tanfolyam indul a Pataky Művelődési Központban (Bp. X., Pataky tér 7—14.) a Fővárosi Felnőttnevelési Stúdió szervezésében **szeptember 25-én,** szombaton reggel 8 órától. Jelentkezés, beiratkozás ugyanakkor lesz. Részvételi díj 250 Ft. (x)

Az Autóker értesíti vásárlóit, hogy a magánszemélyek részére értékesített tehergépkocsik kiadási sorszámai 1982. szeptember 1-én az alábbiak: ZUK A—11 nyitolt 11 124, ZUK A—06 csukott 2228. ARO 243 D 4x4 csukott 3106, ARO 320 D 4x2 nyitott 4488. ARO 320 D 4x4 nyitott 50 156, AVIA A 30 nyitott 70 253. (x)

A Budai Lottó Áruház ajánlata: színes televízió csereakció 3000 Ft felárral Colorion és Héfiós típusú tv vásárlása esetén. Öntöttvas radiátorok nagy választékban kaphatók. Farmer —250 és Farmer—150 típusú, 500 és 250 kg teherbírású személygépkocsi utánfutók ponyvázott és zárt kivitelben, továbbá kisállat szállítására alkalmas. Megvásárolható a Budai Lottó Áruházban, XI., Etele tér 13. (a Kelenföldi pályaudvarnál). Gyártja: az Alagi Állami Tangazdaság Ipari Üzeme, Dunakeszi, Alagi Major. A vásárlás napján 15 óráig átvehető, vizsgáztatva. (x)

A Budai Lottó Áruház ajánlata: Műszaki vásár 20—40%-os árengedménnyel. B. 101. magnetofon 5100 Ft helyett 3900 Ft. B. 93 magnetofon 2800 Ft helyett 1980 Ft. MC. 420. lemeziátszó 3450 Ft helyett 2900 Ft. 303. mosógép 1980 Ft helyett 1600 Ft. 407. centrifuga 1790 Ft helyett 1430 Ft. RS. 1550 grillsütő 2160 Ft helyett 1500 Ft. Egyes kerékpárok, motorkerékpárok 20%-os árengedménnyel kaphatók. (x)

A Fővárosi Takarító Vállalat 1983. január 1-től 1986. december 31-ig terjedő időre szerződéses üzemeltetésre átadja az alábbi karbantartásos ablaktisztító-kirendeltségeit: 1. Kelenföldi Kirendeltség (Bp. XI., Ténytanyi út 63.). 2. Békásmegyeri kirendeltség (Bp. III., Boglár u. 3.). 3. Kispesti kirendeltség (Bp. XIX., Vörös Hadsereg u. 43.). 4. József krt.-i kirendeltség (Bp. VIII., József krt. 49.). A versenytárgyalások időpontja 1982. november 1., 15 órakor a vállalat központjában (Bp. IX., Thaly Kálmán u. 18.). A pályázatokat 1982. október 20-ig kell benyújtani az előbbi címen. Tájékoztatást és bővebb felvilágosítást a vállalat jogtanácsosa ad (cím: a vállalat központja, telefon 137-290, 14 mellék). (x)

A II. Rákóczi Ferenc Közgazdasági Technikumban, 1962-ben végzett IV. A osztály érettségi találkozója 1982. szeptember 24-én du. 6 órakor lesz az iskolában. (x)

Művészi torna az OSC-ben 3 éves kortól, szülőkkel együtt is. Felnőtteknek külön csoport is indul. Jelentkezés a Szív utca 19. sz. alatti általános iskolában, kedden 19 és 20, szerdán 18 és 20 óra között Rónai Mária testnevelő tanárnőnél. (x)

Megnyílt a Pokolbár. Diszkó 17—22 óráig, bár 22.30—5 óráig. VIII., Práter u. 34. (x)

Társastánctanfolyamot indítunk (14—18 évesek részére) az angyalföldi József Attila Művelődési Központban, kezdő és haladó fokon. Felvilágosítás: 203-278. Beiratkozás: szeptember 25-ig. (XIII., József Attila tér 4.). (x)

Felvételi vizsgára előkészítő tanfolyam kezdődik a **Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolán.** A felvételi vizsga **tárgyai:** a kereskedelmi szakon a matematika kötelező, második tárgyként választható; történelem vagy politikai gazdaságtan, vagy idegen nyelv (orosz, angol, német, francia), vagy kereskedelem gazdaságtana, a **vendéglátóipari szakon** a kötelező matematikán kívül, második tárgyként választható; kémia vagy történelem vagy idegen nyelv (orosz, angol, német, francia) vagy vendéglátóipari ismeretek. A Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola a **felvételi vizsgatárgyakból** (idegen nyelv kivételével) 1982. novemberben 15-től **előkészítő tanfolyamot indít** a Budapesten lakó érettségizettek részére az esti órákban, hetenként 2 alkalommal, Budapest 100 km-es körzetében lakók részére egész napos elfoglaltsággal, kéthetenként egy alkalommal. Az érdeklődők részletes írásbeli tájékoztatót és jelentkezési lapot kaphatnak a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola portáján (Budapest V., Alkotmány u. 9—11.). A tanfolyam részvételi díja: 650 Ft. **Jelentkezési határidő:** 1982. október 23. (x)

Az Erkel Ferenc Zeneiskola táncdalstúdiója felvételt hirdet az 1982/83-as tanévre. Meghallgatás és beiratkozás szeptember 16-tól minden hétfőn és csütörtökön 17-től 19 óráig a Postás Művelődési Központban (Bp. VI., Benczúr u. 27.). Vezető tanár: Toldy Mária. (x)

Korál-, East-, 100 Folk Celsius-koncert a Kisstadionban 1982. szeptember 18., este 7 órakor (eső esetén 19-én). Műsorvezető: Éliás Gyula. Jegyek válthatók: az ORI jegyirodájában (V., Vörösmarty tér 1., tel.: 176-222). A Színházak Központi Jegyirodájában (VI., Népköztársaság útja 18., II., Moszkva tér 8.), valamint az üzemi közönségszervezőknél és a helyszínen. (x)

Az Elzett Művek Berettyóújfalui Gyára Berettyóújfalu, Széchenyi u. MNB 207—02 285 2 Átvettem szövegű bélyegzője elveszett. A bélyegző lenyomatai 1982. augusztus 4-től érvénytelenek. (x)

HOKÉV-vásár! A Horgászcikk Készítő és Értékesítő Vállalat Budapest VI., Lenin krt. 92. szám alatti boltjában 1982. szeptember 20—30. között a legjobb minőségű horgászzsinórokat 20%-os árengedménnyel értékesíti. (x)

Gépisíkkötő-tanfolyam indul az Angyalföldi József Attila Művelődési Központban. Felvilágosítás telefonon: 203-278. Beiratkozás: szeptember 30-ig (XIII., József Attila tér 4.) (x)

Nők kondicionáló tornája az OSC-ben. Jelentkezés az Alkotmány utca 9—11. szám alatt 11.30 és 13 óra között a tornateremben. (x)

A Fővárosi Patyolat Vállalat értesíti megrendelőit, hogy a VII. Wesselényi u. 24. szám alatti vevőszolgálati irodáját költözködés miatt 1982. szeptember 20-, 21-, 22-én zárva tartja. Az iroda új címe: VII., Thököly út 7. sz. Telefon: 422-571. 423-302, 423-763 és szeptember 23-tól működik. Nyitva: hétfő, szerda, péntek 7.30-tól 16.30-ig, kedd, csütörtök 11.00-tól 19.00-ig. (x)

Mély fájdalommal értesítem a rokonságot és a barátokat, hogy **Szokoly Gyula** nyugalmazott színművész 76 éves korában, hosszú, türelemmel viselt betegség után meghalt. Temetése szeptember 21-én 15 órakor Miskolcon, a Szentpéterkapui városi temetőben lesz. Gyászoló felesége. (x)

Dr. Gundel Endre, a volt Fővárosi Bútor, Hangszer, Sportszer Kiskereskedelmi Vállalat nyugalmazott főkönyvelője f. hó 10-én elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása a Farkasréti temetőben 1982. szeptember 24-én fél 12 órakor lesz. A gyászoló család. (x)

Drága feleségem, **Höflinger Jánosné,** szül.: Peták Márta 1982. IX. 11-én elhunyt. Temetése 1982. IX. 21-én du. 2 órakor a Rákoskeresztúri (Kozma u. 6.) temetőben lesz. Gyászolja férje, fia, menye, unokái, sógornői és sógora. Höflinger János. (x)

Átütemezés

Havanna, szeptember 13.

A Kubának hiteleket nyújtó brit vállalatok és bankok *egyetértenek* azzal a móddal, ahogyan Kuba nyugati adósságai egy részének átütemezését kérte.

A Havannában tegnap kiadott jelentés szerint Londonban befejezte megbeszéléseit a *Raul Leon Torras,* a kubai nemzeti bank miniszteri rangban levő elnöke által vezetett küldöttség. A delegáció ezt követően Spanyolországban, Franciaországban, Svájcban, az NSZK-ban, Japánban és Kanadában tesz majd körutat. A delegáció Londonban a külügyminisztérium, a brit bank és a hitelintézet magas rangú képviselőivel folytatott eszmecserét.

A kubai hivatalos jelentés szerint a tanácskozások „együttműködési szellemtől áthatott" légkörben folytak le, és kitűnt, a brit hitelezők *nagyra értékelik* azt a formát, ahogyan a kubai kormány és a nemzeti bank az esedékes fizetések átütemezését javasolta.

Angol részről megismételték a brit kormánynak azt a hagyományos álláspontját, hogy a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat *nem* teszi a politikai viszonyoktól függővé.

LENGYELORSZÁG

Intézkedések a közrend és közbiztonság megszilárdítására

Varsó, szeptember 13.

Kelemen István, az MTI tudósítója jelenti:

Lengyelországban folytatni kell a közrend és a közbiztonság megszilárdítására és az államigazgatási szervek munkájának javítására, a lakosság mindennapi gondjainak lehetőség szerinti enyhítésére irányuló lépéseket — állapította meg tegnapi ülésén a Nemzeti Megmentés Katonai Tanácsa. Utasította a vajdasági honvédelmi bizottságok vezetőit, hogy november végéig számoltassák be a helyi tisztségviselőket a honvédelmi bizottságok augusztusi ülésein elfogadott döntések, javaslatok végrehajtásáról, s

az értékelésbe vonják be a munkások képviselőit.

Határozottan fel kell lépni a társadalmi tulajdon hanyag kezelése, a spekuláció, a korrupció minden megnyilvánulása ellen.

A katonai tanács, amelynek ülésén *Wojciech Jaruzelski* hadseregtábornok elnökölt, felhívta a szejmet, hogy minél előbb vitassa meg és fogadja el a kormánynak azt a törvénytervezetét, amely a munkakerülőkkel szembeni eljárásokat tartalmazza. Ugyancsak sürgős szükség van a spekulációellenes törvény előírásainak megszigorítására és arra, hogy

megváltoztassák a büntető törvénykönyvnek a korrupcióval kapcsolatos paragrafusait.

A katonai tanács felszólította a bűnüldöző szerveket, hogy hatékonyabban alkalmazzák a rendelkezésre álló jogi eszközöket a köztörvényes, valamint a gazdasági bűncselekmények elkövetőivel szemben.

A tanácsok keretében működő társadalmi ellenőrző bizottságok szervezzenek munkásokból, rendőrökből és katonákból álló csoportokat a spekuláció, az üzérkedés megfékezésére. A feketézőknél fellelt árukészleteket *azok a munkahelyek* kapják, amelyek képviselői részt vettek a leleplező akcióban.

AZ IDŐ SODRÁBAN

A „csend világának" kincsei

❶

Évtizedünkben, amikor a tengerek és óceánok mélyéről való nyersanyagbányászat valósággá válik, érthető módon a világ minden állama szeretne részesedni a *„csend világának"* kincseiből. A szárazföldi érckészletek fokozatos kimerülése a gazdaságok figyelmét mindinkább *a víz alá* irányítja, hiszen az ENSZ állásfoglalása értelmében a nemzetközi vizek kincse az emberiség *közös örökségét* képezi. Miután a jelenlegi ismeretek szerint is hatalmas tenger alatti vagyonról van szó, a „tenger-telkek" kiaknázása, a kutatás és a felhasználás módja számos *ellentétet* vált ki mind a tengeri bányászattal foglalkozó vállalatok, mind pedig az érintett országok között. A tengerek és az óceánok mélyének feltérképezése, valamint a víz alatti bányászati technológiák kidolgozása az *elmúlt évtizedben* kezdődött meg, amikor a nyersanyagok árának rohamos emelkedése, valamint a szárazföldi készletek gyors kimerüléséről szóló túlzó jóslatok valóságos *sokkhatást* idéztek elő.

Azzal mindenki tisztában volt, hogy a tengeri bányászat meglehetősen költséges dolog, de a nyersanyagárak vágtató emelkedése mellett a magas költségek gazdaságosnak tűnhettek. (Érdemes megjegyezni, hogy a világ több mint egy tucat országában már *évtizedek óta* folyik a tenger alatti kőolajbányászat.)

A korántsem teljes körű felmérések szerint a tengerek felbecsülhetetlen nagyságú ásványi kincset rejtegetnek a mélyben. A fémek — *mangán, réz, nikkel, kobalt, vas, ezüst stb.* — krumpli nagyságú rögök formájában találhatók a tengerfeneken, súlyuk elérheti — a dúsulás következtében — az 50—100 kilogrammot is. A kutatóhajókról és műholdakról végzett felmérések tanúsága szerint *különösen a Csendes-óceán, az Indiai-óceán és a Vörös-tenger ércvagyona gazdag.* Jelenleg mintegy 10 milliárd tonnára teszik azt az ércmennyiséget, amelynek a felszínre hozatala a mai viszonyok között még gazdaságosnak tekinthető. Óvatos becslések szerint a tengerek nyersanyagkincse évente 16 millió tonnával növekszik.

❷

A víz alatti tartalékok mangánból négyezerszer, nikkelből ezerötszázszor, rézből pedig tizenötször haladják meg a jelenleg ismert szárazföldi készleteket. A 4—5 ezer méter mélységben elterülő tengeri bányák foszfátkincse a számítások szerint *évezredeken át* képes kielégíteni az emberiség műtrágyaigényét. A tengeri bányászat természetesen igen bonyolult és drága technológiákat, gépeket és berendezéseket igényel. (A legelterjedtebb bányászási módszer az úgynevezett *porszívó-eljárás,* vagyis a nagy mélységekből az ércrögöket hatalmas „porszívók" szippantják fel, gyűjtik össze.) Külön iparág alakult ki a vízi kitermelés „kiszolgálására", s a *nagy költségek miatt a tengeri bányászatra ma még csak néhány ország, illetve vállalatcsoport vállalkozhat...* A fejlett tőkés államokban ez idáig *hat* konzorcium alakult a víz alatti ércvagyon kutatására, illetve felszínre hozatalára. *Négy közülük amerikai,* s olyan cégek vesznek részt a vállalkozásban, mint a *Lockheed* repülőgépgyár, a *U. S. Steel* acélipari óriásvállalat, valamint a világ egyik legnagyobb bányatársasága, a *Kennecott.* Az úgynevezett *francia* és *japán* csoportban ugyancsak tőkeerős világcégek munkálkodnak, többek között a *Mitsubishi* és a *Sumitomo.* A hat konzorcium ez idáig mintegy 450 millió dollárt fordított kutatási és feltárási célokra, de a jelek szerint a korábbi lendület idén jelentősen megtört.

❸

Az érdeklődés visszaesésének első számú oka a nyersanyagok világpiaci árának tartós zuhanása. A tőkés gazdasági recesszió, a termelés és a beruházások lanyhasága miatt igen nyomottak a nyersanyagárak, s *a kereslet* sem nevezhető élénknek. Ilyen körülmények között a korábban gazdaságosnak tűnő tenger alatti ércbányászat *egycsapásra gazdaságtalanná válik.* Számítások szerint az igen nagy befektetéssel és kockázattal járó mélytengeri bányászatnak legalább évi 12—22 százalékos profitot kell hoznia ahhoz, hogy *érdemes* legyen egyáltalán elkezdeni. A mai nyersanyagárak mellett azonban csak *ráfizetést* remélhetnek a tenger bányászai, ezért inkább *lelassítják, befagyasztják* működésüket. Abba nem hagyják, mert reménykednek, hogy belátható időn belül *ismét emelkednek* az árak. Technikájukkal, berendezéseikkel tehát ugrásra készen várnak a profitot ígérő „jobb napokra".

A fejlődő országok aggodalommal figyelik a tengeri bányászat népszerűségének növekedését. Legtöbbjük számára saját nyersanyagaik kivitele jelenti az egyetlen bevételi forrást, s *attól tartanak, hogy a tengeri bányászat elterjedése még lejjebb nyomja majd az árakat, s még kevesebb lehetőségük lesz* a piaci értékesítésre. *Saját* anyagi és technikai eszközeik viszont beláthatatlan ideig *nem* teszik lehetővé a víz alatti bányászati tevékenységbe való bekapcsolódásukat, tehát feltétlenül igazságos szabályozásra tartanak igényt. Az ENSZ tengerjogi konferenciája nemrégiben *szabályozta* a tengeri bányászat kérdéseit. (A konvenciót az Egyesült Államok *nem* fogadta el, a szocialista országok pedig tartózkodtak a szavazásnál.)

A párhuzamosság elve alapján a már kutatást és kitermelést folytató országok, illetve vállalatok tovább folytathatják tevékenységüket, de a világszervezet lehetőséget nyújt *minden* államnak a bekapcsolódásra. Jamaicai székhellyel Nemzetközi Tengerfenék Hatóságot állítanak fel a mélytengeri bányászat ellenőrzésére, szabályozására. A Hatóság *kötelező kitermelési kvótákat,* adókat és egyéb díjakat állapít meg a bányászati tevékenységet folytatók számára, a bevételeket *meg kell osztani* a Hatósággal. Kötelező lesz a technikai, technológiai eredmények *díjtalan* átadása is. A Hatóság a befolyt bevételekből *Enterprise* néven vállalatot alapít, amelynek munkájában — vagyis a tengeri készletek kiaknázásában — minden olyan ország részt vehet, amelynek sem anyagi, sem technikai lehetősége nincs az *önálló* tenger alatti kutatásra, kitermelésre. A Hatóságnak a tervek szerint joga lesz *termelési korlátozásokat* is bevezetni, amennyiben a kitermelt ércek mennyisége zavarja majd a fejlődő országok szárazföldi ásványkincseinek értékesítését.

❹

Az USA nem ért egyet a kitermelővállalatok „megsarcolásával", valamint az ingyenes technológiaátadással. Miután a szabad kutatások és kitermelés híve, *követeli a magánvállalkozások védelmét.* Washington jól felfogott érdeke, hogy ellenezzen minden korlátozást, hiszen az amerikai cégek a tengeri „akciókban" *jelentős előnyre* tettek szert, profitjukból nem szívesen részesítenek másokat. Az amerikai tőke meglehetősen „hazafias", különösen akkor, amikor a legfejlettebbeket megillető extraprofit teljes bezsebeléséről van szó.

A tengeri bányászat erőteljes felfejlesztése egyelőre *lekerült a napirendről a piaci viszonyok miatt.* A megtorpanás azonban csak *átmeneti,* mert előbb-utóbb az emberiségnek a zavartalan gazdasági fejlődés érdekében — akárcsak a kielégítő táplálkozás biztosítására — *igénybe kell vennie* a tengerek és óceánok mélyének nagy távlatokat ígérő nyersanyagkészleteit.

—asz—

KKP-KONGRESSZUS

Fiatalítás, kompromisszumokkal

Peking, szeptember 13.

Sarkadi Kovács Ferenc, az MTI tudósítója jelenti:

A mai pekingi lapok piros betűs címekkel üdvözlik a KKP KB szerveinek megválasztását, az új Központi Bizottság tegnap megtartott *első* ülését. Minden lap címoldalon közli a PB állandó bizottsága hat tagjának fényképét — *Hu Jao-pangét, Je Csien-jingét, Teng Hsziao-pingét, Csao Ce-jangét, Li Hszien-nienét* és *Csen Jünét.* Hua Kuo-feng *nem* került be az állandó bizottságba és a PB-be sem: KB-tag maradt. A párt főtitkára: Hu Jao-pang.

Megfigyelők a KB szerveinek tegnapi megválasztását és a kongresszus szombati lezárását követően úgy vélekednek, hogy

a vezető szervek összetétele kompromisszumról tanúskodik, ugyanakkor sikerült fiatalítást is végrehajtani,

egyben növelni az 1978. évi decemberi plénum irányvonalát támogató politikusok arányát.

Ugyanakkor a vagy korban, vagy szemléletben „réginek" minősülő gárda nagy részét vagy beválasztották a KB szerveibe, vagy a kongresszus által választott két bizottság valamelyikében kaptak helyet.

A Központi Bizottság új tagjainak kétharmada hatvan éven aluli,

az összlétszámot tekintve a KB tagjainak több mint hatvan százaléka új.

Az első elemzések rámutatnak arra is, hogy a munkások aránya a Központi Bizottságban nem nagy és *csökkent* a katonák aránya. Viszonylag sokan kerültek be a *tartományokból* olyanok, akik az elmúlt két-három évben kerültek vezető posztra. Ők ugyancsak Teng Hsziao-ping irányvonalát támogatják.

HARMINCMILLIÓ RÉSZTVEVŐ

Országos kocogónap a Szovjetunióban

Moszkva, szeptember 13.

Országos kocogónapot rendeztek tegnap a Szovjetunióban. A csendes, 18—20 fokos — sportolásra ideális — időben mintegy harmincmillióan vettek részt az első ízben megrendezett sporteseményen. Fiatalok és idősebbek egyaránt maguk választhatták ki a legmegfelelőbb távot. A helyszínen be lehetett iratkozni az egyre népszerűbbé váló kocogóklubokba is, és több helyen orvosi tanáccsal szolgáltak azoknak, akik a jövőben sportolással igyekeznek óvni egészségüket.

Az egyes távok résztvevői jelképes ajándékokat és emlékplaketteket kaptak. A fő dolog azonban maga a testmozgás volt, s így egyetlen résztvevő sem került a „futottak még" kategóriába.

A CSENDES-ÓCEÁN „VÉDELME"

Japán—amerikai hadgyakorlat

Tokió, szeptember 13.

Nagy erőket felvonultató japán—amerikai haditengerészeti gyakorlat kezdődött ma a szigetországot övező csendes-óceáni vizeken.

A tervek szerint nyolc napon át tartó manőver meghirdetett célja a tengeri szállítási útvonalak „védelmének" gyakorlása.

A nagyszabású hadgyakorlaton az úgynevezett japán önvédelmi erők haditengerészetének 80 hadihajója, 90 repülőgépe és 16 000 tagja vesz részt, míg amerikai részről 5 hadihajó, köztük egy nukleáris meghajtású tengeralattjáró és egy rakétákkal felszerelt cirkáló, valamint nagyszámú, elsősorban P—3c típusú tengeralattjáró-elhárító repülőgép „biztosít".

Mint ismeretes, a hawaii szigeteken a napokban ért véget a japán—amerikai, úgynevezett, konzultatív biztonsági testület ülésszaka. Ezen a felek megállapodtak abban, hogy

Japán az eddiginél fokozottabb mértékben veszi ki részét az óceáni térség „felügyeletében",

s „rendkívüli helyzet" esetére közös intézkedések tanulmányozását határozták el. A ma kezdődött hadgyakorlat gyakorlatilag a hawaii tanácskozáson létrejött megállapodás „idő előtti" megvalósítását jelenti.

Őszi levél a vásárlóhoz

A Skála Budapest Nagyáruház vas-műszaki osztályának ajánlata szeptember 14-től 25-ig:

vegyes tüzelésű kályhák, különféle gázkonvektorok, 1,5 kW-os olajradiátor, C—21-es lakásfűtő készülék, valamint gáztűzhelyek nagy választékával várjuk kedves vásárlóinkat!

SKÁLA-áruház

FONOLIT FÖLDJE

Magyarország legdélibb megyéje a 4186,5 négyzetkilométer nagyságú Baranya.

●

Castrum Borona

— Elnevezésének eredete nem tisztázott. Feltehetően a Pécs és Eszék közötti egykori vár: Castrum Borona. Mások szerint viszont e vár első ispánja Brana volt. A harmadik lehetőség pedig a szláv szó: branjin (magyarul csúcs, hegy). Napjainkban a megye az ország területének 4,8 százalékát foglalja el. 1980 elején 435 ezer ember élt itt. Magyarország lakosságának 4,1 százaléka. 296 településéből 5 város: Pécs, Komló, Mohács, Szigetvár, Siklós. Baranyában sok a német nemzetiségű magyar állampolgár. S ugyanígy a délszláv is: horvát, sokác, bosnyák, szerb.

●

Jakabhegy kincse

— Baranya földjében ötvenféle hasznosítható kőzetet találtak. Többségük kitermelése nem gazdaságos. A legnevezetesebb ásványi kincs a fekete kőszén. Fontos az uránére, a Jakabhegy lejtőjén felhalmozódott permi vörös homokkőben lencseszerű zárványokban helyezkedik el. Megyei ritkaság a Kövesdihegyen külszíni fejtéssel bányászott fonolit. (Neve: „hangkő", ütésre ugyanis üvegcsengésre emlékeztető hangot ad.) Baranya erdeiben 13 ritka madárfaj fészkel — társaik mellett — kékgalamb, fekete harkály, darázsölyv is. Vadásznak az emlősök közül gímszarvasra, őzre, s a Dráva menti erdőkben rejtőzik vadmacska. Szakértői becslés: a megyében tízezer állatfaj található.

●

A kán költeménye

— Pécsett 1060 körül fogalmazta az első magyar származású író, Mór püspök két remetéről, Zoerard András és Benedek történetét. Latinul, munkájuk mégis a magyar szellemi élet írásban fennmaradt első alkotása — olvasható a Kossuth Könyvkiadó gondozásában indult új sorozat: Magyarország vármegyéi most megjelent 180 oldalas, első, Baranyát ismertető kötetben. — Ide tartozik: a XV. században Pécsett nyílt az első magyarországi nyilvános könyvtár: Hantó György prépost gyűjteménye. S említést érdemel a XVII. század első felében ugyancsak híres pécsi versezet: A kávé és a bor vetélkedése, Gházi Girai kán költeménye.

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDIÓ

Szeptember 13., hétfő

KOSSUTH:

14.31: Műsorajánlat. — 14.34: Hasmütét. — 14.54: Édes anyanyelvünk. — 15.00: Hírek. Időjárás. — 15.05: Dankó-nóták. Bihari-verbunkosok. — 15.28: Képek és jelképek. — 15.58: Hallgatóink figyelmébe! — 16.00: Josef Greindl operaáriákat énekel. — 16.30: Világablak. Az olvasás gyönyörűsége. — 17.09: Hírek. Időjárás. — 17.05: Műsorajánlat. — 17.10: Kodály-művek legszebb hangfelvételeiből. — 17.52: Népdalok. — 18.12: Reklámkalauz. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.28: Hallgatóink figyelmébe! — 18.30: Esti Magazin. — 19.15: Műsorajánlat. — 19.19: Húszas Stúdió. — 20.19: A Rádió Dalszínházának bemutatója. Lehár Ferenc: Giuditta. — 22.00: Hírek. Időjárás. Sport. — 22.20: Tíz perc külpolitika. — 22.30: Rádiószínház. — 23.34: Ravell: Gaspard de la Nuit — zongoradarabok. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Novai Gábor táncdalaiból.

PETŐFI:

14.00: Kettőtől ötig... A Rádió kívánságműsora. — 14.30: Hírek. Útközben. — 15.30: Hangos képrejtvény. — 16.28: Műsorismertetés. — 16.30: Hírek. Útközben. — 16.35: Reklám. — 17.00: Vizsgálatok nyomában. — 17.30: Ötödik sebesség. — 18.30: Hírek. Útközben. — 18.35: Hang-adó. — 19.25: Reklám. — 19.30: Népdalok. — 20.00: Sportvilág. — 20.30: Hírek. Útközben. — 20.35: UNI SPACE — 1982. — 21.05: Társalgó. — 22.30: Tip-top parádé. — 23.00: Hírek. Időjárás. Sport. — 23.20: Hegedűs a háztetőn. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

14.00: „A föld megőszült". A Bach-korszak emlékiratai. — 14.20: Barokk zene. — 16.00: Sztárok, anekdoták nélkül. — 16.30: Romantikus kórusművek. — 17.00: A Banco együttes felvételeiből. — 17.30: Verdi: Don Carlos — balettzene. — 17.48: Reklám. — 17.50: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. Hangverseny Beethoven műveiből. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 19.05: Fiataloknak — kortárs zenéről. — 19.35: Schumann: Az Éden és a Péri — oratórium. — 21.15: A Beatles együttes és a dzsessz. — 22.00: A hét zeneműve. Sosztakovics XV. vonósnégyes. — 22.30: Erkel operáiból. — 23.30: Hírek. Időjárás.

Szeptember 14., kedd

KOSSUTH:

4.25—7.59: Jó reggelt! A Kossuth rádió reggeli műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. Műsorismertetés. — 8.20: Mai kulturális programok. — 8.27: UNI SPACE — 1982. — 8.57: Verbunkosok, nóták. — 9.44: Játsszunk a billentyűkkel! Dobozok a pincében. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.05: MR 10—14. — 10.35: George Shearing zongorázik. — 10.54: Új lemezeinkből. — 11.39: Wilhelm Meister tanulóévei. — 12.00: Déli Krónika. — 12.30: Ki nyer ma? — 12.40: Reklám. — 12.45: Törvénykönyv. — 13.00: Haydn és Liszt nyomában Kismartonban. — 13.40: Cigánydalok, csárdások.

PETŐFI:

4.25—7.59: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. — 8.05: Magyar táncok fúvószenekarra. — 8.20: Tíz perc külpolitika. — 8.30: Hírek. Útközben. — 8.35: Társalgó. — 10.00: Zenedélelőtt. — 12.25: Gyermekek könyvespolca. — 12.30: Hírek. Útközben. — 12.35: Melódiakoktél. — 13.25: Látószög. — 13.30: Zenés állatkerti séta. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

3. MŰSOR:

8.55: Műsorismertetés. — 8.57: A kiállítótermek programjából. — 9.00: Iskolarádió. — 9.30: Műsorajánlat. — 9.36: Új operalemezeinkből. — 11.00: Hírek. Időjárás. — 11.05: Külpolitikai könyvespolc. — 12.17: Kamaramuzsika cimbalommal. — 12.45: A Reneszánsz Rézfúvósegyüttes felvételeiből. — 13.00: Hírek. Időjárás. Műsorismertetés. — 13.07: Képek a könyvtárban. — 13.30: Sztárcsinálók.

TELEVÍZIÓ

KEDD DÉLELŐTT

8.00: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes.) — 8.05: Iskolatévé. Fizika (ált. isk. 7. oszt.) Elektromos töltés. — 8.30: Élő múzeum. A Szalajka-völgyi Erdei Múzeum. (Színes.) — 9.00: Kémia (ált. isk. 7. oszt.) Az összetett világ. (Az anyagokról.) (Színes.) — 9.40: Felső-Tiszavidék. I. rész. (Színes.) — 10.00: Élővilág (ált. isk 8. oszt.) Evolúció. (Színes.) — 10.30: Deltácska. A tájékozódás története.

EXPRESSZ

ÁLLÁS

Fogtechnikai Vállalat felvételre keres: gázkazánfűtőt. **Jelentkezés:** Bp. VIII., Mályás tér 6. sz. **Telefon:** 336-909.

Raktári anyagkezelőket, gépíri tudó adminisztrátort, raktári anyagkönyvelőt. **Jelentkezés:** Bp. VIII., Koszorú u. 4. sz. **Telefon:** 143-173.

A Szikra Ruházati Szövetkezet (Bp. VII., Rákóczi út 30.) felvételre keres méretes üzletébe 8 órai elfoglaltsággal gyakorlott adminisztrátort, a központi irodába kezdő vagy gyakorlattal rendelkező gépkönyvelőt, Budapesten levő üzletházlózatába kereskedelmi előadókat, kirakatrendezőt. Jelentkezés: Bp. VII., Rákóczi út 30. sz. alatt, a személyzeti vezetőnél. Tel.: 425-978.

Fogtechnikai Vállalat felvételre keres: anyagkönyvelőt, kontírozó könyvelőt, általános statisztikust, munkaügyi statisztikust, gyakorlattal rendelkező munkaügyi bérgazdálkodási feladatok ellátására, valamint munkaügyi előadót gépírástudással. **Jelentkezés:** Bp. XIII., Pozsonyi út 22. sz., munkaügyi osztály. **Telefon:** 295-668.

Jogász gyakorlattal, önálló jogtanácsosi munkakörben elhelyezkedne. „Dolgos EH 103 680" jeligére a kiadóba.

Fiatal esztergályost felveszek, nyugdíjast is. Bp. VII. ker., Jobbágy utca 9. Odrovics.

Szállítómunkásokat raktári munkára, anyagmozgatásra IX., X., XV., kerületben levő munkahelyeinkre felveszünk. Kiemelt kereseti lehetőséget, a Volán-járataira Pest megye egész területére érvényes bérletet, vidéki dolgozók részére munkásszállást biztosítunk. **Jelentkezés:** Budapest X., Újhegyi út 7. Telefon: 274-605, vagy 571-188.

A Thália Színház azonnali belépésre keres színpadi munkásokat egész napos elfoglaltsággal. Jelentkezés Budapest VI., Nagymező u. 22—24. portán.

Belvárosi vállalat igazgató mellé titkárnőt keres, perfekt gyors- és gépírástudással. Jelige: „Felszabadulás téri munkahely 3356" a Felszabadulás téri hirdetőbe

Kulturális szolgáltató vállalat okleveles építőmérnököt keres beruházások és rekonstrukciók tervezésére, lebonyolítására. Fizetés: kollektív szerződés szerint. Tel.: 317-302.

ADÁS-VÉTEL

Bútorvétel! Magas áron vásárolok variás típusbútorokat, heverőket, garnitúrákat, dísztárgyakat, szőnyegeket, képeket, barokk és régi bútorokat, álló- és falióráket, hagyatékot, ágynemütollat. Azonnal jövök! 332-213.

Veszek hagyatékot, faliórákat, állóórákat, porcelánfejű babát, tollat, ruhát, festményeket. 897-941.

Veszek sorszekrényeket, garnitúrákat, rekamiékat, kombinált, hagyatékot, dísztárgyakat, ruhanemüt. 664-717.

Megbízható kereskedő vásárol hagyatékot, bútort, vitrintárgyakat, képet, porcelánt, limlomot, tollat, ruhát. Hívjon! 42-62-12.

Oszeres! 475-438. Készpénzért vásárolunk hagyatékot, régiséget, lakberendezési és dísztárgyakat.

Eladó új állapotban levő „zöld Passap" kötőgép, négy színváltás, lyukkártyás vezérléssel. Érdeklődni lehet: Bp. XVII. ker., 544. u. 6.

Televíziók, rádiómagnók, híradástechnikai berendezések, kazetták vétele készpénzért eladása. VI., Izabella 69. 319-123.

Veszek hagyatékot, szekrénysort, antik, stílbútort, vitrintárgyakat, régiséget, órát, képet, szőnyeget. 333-426, 17 óra után 642-189.

Vásárolunk szekrénysorokat, fekhelyeket, konyhabútort, szekrényeket, antik bútorokat, csillárokat, hagyatékot. 311-486, 868-259.

Hívjon, veszek! Szekrénysort, garnitúrát, hagyatékot, heverőt, képet, csillárt, vitrintárgyakat. 781-967.

333-530. Veszek sorszekrényeket, garnitúrákat, rekamiékat, kombinált, hagyatékot, dísztárgyakat, ruhanemüt.

JÁRMŰ

Autósok, figyelem! Autóradiók, riasztók, pótféklámpák beszerelése, Lajtai mérnöknél: 833-602.

Autósbolt megnyílt. Használt autóalkatrészek vétele-eladása. XIV., Tengerszem u. 59. (Új M3 út mellett.)

1977-es VW 2000 mikrobusz, igényesnek eladó. Érdeklődni: a 13-110-es soproni telefonon vagy este 12-968-on.

Karosszérialavítás gyorson, fényezéssel! Wartburgját teherautóvá alakítom! Rákosszentmihály, Rákóczi út 31. Telefonüzenet este 18—20-ig, 369-955.

Vennék Messerschmitt kabinrollert és Zündapp KS 750-es motorkerékpárt és ezek alkatrészeit. Adler Ferenc, 9023 Győr, Pusztaszeri út 23.

Autóradió, CB, riasztók beszerelése, javítása. Török, II., Fillér u. 90. 157-269.

Minden típusú motorkerékpárt bontásra veszek. T.: 270-458.

LAKÁS

Elcserélném öröklakásos társasházban levő, 1 és fél szobás, összkomfortos, jól jövedelmező házfelügyelőségem, tanácsi lakásra, vidékre is. XIII. ker., Csanády u. 12/A. Gáti László házfelügyelő.

Soproni 3 vagy 2 szobás, kiemelt övezetben levő reprezentatív tanácsi lakások egyikét (70 és 80 nm-esek, nem panel) cserélnénk, budapesti, 2 szobás, hasonló nívójú, metróközeli tanácsi lakásra (panel is lehet). Sopron, 13-426-os, vagy Bp. 358-679-es telefonon (este). Cím: Dr. Mestyán, 9400 Sopron, Széchenyi tér 15.

Dunaújvárosi két szoba, konyhás összkomfortos állami lakásomat, budapesti másfél szobás állami lakásra cserélném. Könnyen megegyezünk. Érdeklődni: Dunaújváros, Bartók Béla út 8. III. 2.

Szoba kiadó Rózsadombon, luxus öröklakásban, fiatal, kizárólag egyedülálló igényesnek. 664-729.

Budai társasházban főállású házfelügyelőség azonnal átadó. Tel.: 416-190 kizárólag 18—20 óra között.

INGATLAN

Budai hobbikertes víkendház gyümölcsfákkal, egész évre lakóthető Látó-hegyen, IBUSZ-on keresztül. „Síparadicsom EH 101 419" jeligére a kiadóba.

Társasház építéséhez **bel-budai telket keresek.** 141-138.

Szabadság-hegyen, Felhő utcában 553 n.-öl telek 06 ép. övezetben eladó. 4500 Ft/n.-öl. Telefon: 111-042, este 313-687.

Rendkívüli panorámájú, négyéves nagy teraszos 60 nm-es luxus öröklakás jó közlekedéssel, Széher úton eladó. Százhetvennégy-hatszázhatvankettő.

Három szoba hallos, személyzetis, utcai, központi fűtéses, II. emeleti, liftes, kertre néző, belvárosi, nívós öröklakás beköltözhetően eladó. Százhetvennégy-hatszázhatvankettő.

Kispesten 2 szobás, új, szövetkezeti lakást vennék I. emeletig, a Kossuth tér és a Villanytelep között. Tel.: 272-150.

XIV., Mogyoródi úton kezdő építkezésben 40 nm-es másfél szobás öröklakás átadó. Telefon: 852-231.

SZOLGÁLTATÁS

Parkettacsiszolást, világos magas fényű lakozást, garanciával azonnal is vállalok. 315-684.

Pvc-, szőnyegpadló-ragasztás, -hegesztés. Parkettacsiszolás, lakkozás, szőnyegpadló tisztítása. 422-619.

Gyorsszolgálatás! Fogsorjavítás, pótlás megvárható! XI., Karinthy Frigyes 42. 261-716.

Tetőantennaszerelés, televízió és egyéb híradástechnikai berendezések javítása, garanciával. 641-851.

Gyorsszolgáltatás! Szennyvízlefolyók dugulásainak elhárítása. 158-557, 851-622.

Antennaszerelés, garanciával. Pazonyi, 153-797, reggel 7—9 óráig.

Redőnykészítést garanciával, rövid határidőre vállalok. Tel.: 491-226.

Vállalunk azonnali kezdésre tapétázást, festést, mázolást, parkettaátrakást, csiszolást, lakkozást, takarítást, lomtalanítást. 112-105.

Azonnali kezdéssel is vállalok festést, mázolást, tapétázást. Közületeknek is. Tel.: 34-34-34.

Tapétázást, szobafestést, mázolást vállalok. 783-902.

Reluxakészítés, több színben, rövid határidővel, **garanciával: 175-411.**

Esküvőiruha-kölcsönző különleges női, férfiruhákkal. VIII., Szilágyi u. 4. Tel.: 145-697.

Koloniál és egyéb bútorok, polcok készítése, fényezése és javítása garanciával. Tel.: 171-350.

Ajtó-, ablakmerítés, szigetelés, lambériaburkolás, beépítettszekrénykészítés. Tel.: 839-005.

Kőművesmunkát vállalok, kőművest felveszek. 581-325.

Redőnykészítés, javítás, felújítás. Reggel, este: 414-509, egész nap: 838-646.

Parkettacsiszolást, lakozást, javítást, lerakást, átrakást garanciával vállalok. Tel.: 870-438.

Nagytakarítást, ablaktisztítást, napi takarítást vállal kisiparos közületeknek is. 841-490.

Parkettalerakás, átrakás, csiszolás, lakkozás, pvc-, szőnyegpadló-ragasztás, lambériázás, anyaggal is. 777-962.

Festést, mázolást, tapétázást engedményes áron rövid határidőre vállalok. 651-641.

Csempézést, hidegpadló-burkolást garantált minőségben vállalok. Épületburkolót felveszek. 648-775.

Poloska-, csótányirtás, garanciával, Hardy-Akácia u. 4. 412-153.

Esküvőre, alkalmakra családiatos külföldi ruhák, férfiaknak francia bársonyból is. Frost runanemű-kölcsönzőnél, Majakovszkij u. 92. 429-070.

Parkettalerakás, -átrakás, -csiszolás, -lakkozás világosra, szőnyegpadló-, pvc-ragasztás, garanciával. — 839-923.

Figyelem! Lakásriasztók felszerelése. Török: 157-269.

Tapétázást, festést, mázolást, bútormozgatással, fóliás takarással, parketta le- és átrakással, csiszolással, lakkozással, pvc-, szőnyegpadló-ragasztással, komplett takarítással, kőműves-, burkolómunkával is,, víz- és fűtésszerelés, általános villany-, antennaszereléssel vállalunk. Azonnalra is, garanciával. 421-075.

Ajtó-, ablakkeretmosást, parkettacsiszolást, lakkozást, bútormozgatással vállal kisiparos. T.: 145-596.

Redőnykészítés, javítás, rövid határidőre. T.: 654-767.

Lakosság részére pince, padlás lomtalanítását, sitt, törmelék elszállításával vállalom. 261-260.

Fal, tapéta szakszerű tisztítását vállalja kisiparos. 261-260.

Legszigetelés, parkettcsiszolás, pvc-fektetés garanciával, azonnalra is. 299-379. Halász.

Poloska, svábbogár, csótány irtása garanciával, azonnalra. Herbály. 280-518.

Falradírozást, takarítást, pvc-, szőnyegpadló-ragasztást, parkettázást, csiszolást, lakkozást, bútormozgatással, garanciával vállalok. 182-486, 428-010.

Parkettacsiszolás, lakozás, azonnalra is. Minőség. 841-583.

Parkettacsiszolást, lerakást, világos lakkozást bútormozgatással, garanciával azonnalra is vállalok. 260-455. Iványi.

Kistcherautós szállítást, költöztetést vállalok. Állandót is. Előrendelés: 406-547.

Antennaszerelést minden televízióhoz szolid árakkal, kétéves garanciával vállalok. 217-559.

Nagyobb átalakítást (társasházban is) vállalok kulcsátadással. Társasháznál külső, belső vakolás. Tel.: 450-048.

Festés utáni takarítást, ablaktisztítást vállalunk. 416-412.

Szobafestést, mázolást, tapétázást vállal kisiparos, csiszolót viszek. 543-047.

Lefolyók dugulásának elhárítása, tisztítása, falbontás nélkül. Telefon: 355-918.

Festést, mazolást, tapétázást, mérsékelt áron közületeknek is vállalok 414-095.

Parkettalerakást, -átrakást, -csiszolást, -lakkozást, pvc-fektetést vállal kisiparos. 860-685.

Mariann—416—412. Légszigetelés speciálisan hajlított, mosható, festhető műanyag szalaggal. 2 év garancia.

Parkettázómester anyaggal is vállal parkettázást, átrakást, csiszolást, közületeknek is. T.: 34-34-34.

Tapétázást import tapétaválasztékból, szobafestést, mázolást, parkettacsiszolást, csempézést, pvc-ragasztást, villanyszerelést vállalunk azonnalra és előjegyzésre. 871-410, 211-307.

Festés-mázolás, tapétázás vállalása azonnali kezdéssel, minden igény szerint, közületeknek is. 642-125.

Irtassa ki végleg a rovarokat. Kiköltözés nélkül, garanciával. 336-031.

Parkettalerakás, -átrakás, -csiszolás, -lakkozás, pvc-, szőnyegpadló-ragasztás garanciával! 655-994.

Szobafestést, mázolást, tapétázást, takarítást, parkettacsiszolást, lakkozást minőségi kivitelben vállalunk. 685-900.

Villanyszerelés, felszerelést, javítás, karbantartás. Csonka, 34-34-34.

Bútorkárpit, szőnyeg, szőnyegpadló tisztítása nyugati gépekkel, közületnek is. 365-287.

Esküvőre ruhakölcsönzés! Gyönyörű külföldi modellek, férfiaknak is. VI., Eötvös u. 26/b. 125-630.

Tapétázást, szobafestést, mázolást vállalunk. Bútormozgatással, fóliatakarással. Garancia. T.: 217-391.

Parkettacsiszolást, -lakkozást, -javítást, -lerakást, pvc-, szőnyegpadló-ragasztást, bútormozgatással garanciával vállalok. 428-010, 182-486.

VEGYES

Megbízható melegburkolót, parkettesiszolót, felveszek, mellékfoglalkozásban is. 299-379.

Antennaszerelést minden televízióhoz vállalok, azonnali kezdéssel, olcsón, garanciával. 425-658.

Szobafestő-mázoló, tapétázó segédet igényes munkára felveszek. 648-890.

Gépelni tudó titkárnőt gmk. felvesz. Érdeklődni: 8—10 óra között. XIV., Laky Adolf u. 22.

Mindennemű téglát, homokot, cementet, sódert, építőanyagot házhoz szállítunk. Tel.: 120-572.

Tapétázást, szobafestést — mázolással, parkettacsiszolással, -lakkozással, takarítással, pvc-ragasztással azonnalra, garanciával vállalok. T.: 84-99-60.

Gyermekszerető nyugdíjas pótnagymamát keresünk 2 fiúnk mellé a XII. ker-i kertes, összkomfortos családi házunkba. Időbeosztás megegyezés szerint. T.: 165-305 este. 215-565 10—18 óráig.

Kisiparos felvesz szobafestő segédet. Nős, katonaviselt, 30 év alattiak. Pest környéki vidékek előnyben. Tel.: 894-063. egész nap.

Parkettázó, műanyagburkoló szakmunkást felvesz kisiparos. Fekete Károly, Bp. XI., Szakasits Á. út 56/a.

Önállóan dolgozó szerkezeti vagy épületlakatost felvesznek Budapest XIV., Hungária krt. 109. lakatosműhely. Telefongyárral szemben.

OTP-kölcsönhöz költségvetést készít mérnök. (Korszerűsítés, tatarozás, új épület.) 145-540, 869-468.

Kőbányán most épült, 100 nm műhelyépület ipari árammal, telekrészszel, kommunális létesítmennyel hivatalos áron bérbe adó, esetleg eladó. „Társulás lehetséges 109 922" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Nagytakarítókat azonnal felveszünk teljesítménybérezéssel. T.: 475-138.

Arcápolás férfiaknak is, végleges szőrtelenítés. Szeplőt, pattanást eltávolít Kőszegi kozmetika. Bp. Ferenc körút 19. Telefon: 142-751.

Apolónőt nyugdíjast, megbízhatót, délutáni ápolásra keresek. Tel.: 338-978.

Költöztetés — szállítás vidékre is. 174-582, este 370-720.

Agytolifelvásárlás ÁFESZ. IX., Balázs B. u. 9. Telefon: 143-641, 497-559.

Dunyhát, párnát jól értékesíthet. Azonnal jövök. **113-549, 143-849.**

Viktória társkereső és házasságközvetítő szolgálat esküvők és családi jellegű rendezvények szervezése, lebonyolítása. szexuál- és személyiségpszichológiai szaktanácsadás. Hétfőtől, péntekig 10—17 óráig, 656-225.

Német nyelv oktatását felsőfokú nyelvvizsgával, 6—10 éves gyerekek részére lakásomon vállalom. 378-864.

Faház-tudajdonosok, figyelem. Faházuk külső karbantartását, csiszolását, lakkozását vagy xiladekorozását — minden színben — vállalom. Közületeknek is. Németh kisiparos. 800-629, este.

Külföldet járt dobos szuperszereléssel, külföldképes zenekart keres. „Jazz beat 022 283" jeligére a dunaújvárosi hirdetőbe.

SZÍNHÁZ

Vígszínház: A sanda bohóc (7) — Pesti Színház: Platonov (7) — Vidám Színpad: Meddig lehet elmenni? (7) — Fővárosi Nagycirkusz: Vízicirkusz (fél 8) — Erkel Színház: A trubadúr (Székely M. bérl. 1. ea., 7) — Madách Színház: Az ember tragédiája (7).

KÖZLEMÉNYEK

Országos Rendező Iroda. Korál-, East-, 100 Folk Celsius-koncert a Kisstadionban szeptember 18-án, este 7 órakor (eső esetén 19-én). Műsorvezető: Éliás Gyula. Jegyek válthatók az ORI jegyirodájában (V., Vörösmarty tér 1., tel.: 176-222), a Színházak Központi Jegyirodájában (VI., Népköztársaság útja 18., II., Moszkva tér 3.), valamint az üzemi közönségszervezőknél és a helyszínen. (x)

Modern Táncok Iskolájában kezdő tanfolyam **szept. 17-én** fél 6-kor, **Majakovszkij u. 58.** T.: 351-027, 138-716, 423-615. (x)

A Lingvárium angol és német tanfolyamai kezdőtől a nyelvvizsga-előkészítőig: heti 4, 6, 8, 12 óra, de. vagy du. Beiratkozás: Alkotás u. 44. szept. 14., 15., 17., 20-án du. 5—8-ig. (x)

Az AFIT III. sz. Autójavító Vállalat pályázat útján bérbe adja a Budapest X., Kőbányai út és Pongrác út kereszteződésénél levő gépkocsifelső-mosóját. A pályázatokat írásban kérjük benyújtani. A pályázati feltételekről szóban és írásban tájékoztat az AFIT III. sz. Autójavító Vállalat termelésirányítási szervezési osztálya, Budapest XIV., Miskolci út 157-159. Telefon: 831-120, 105-ös és 144-es mellék. A pályázókat a vállalat a versenytárgyalásról idejében értesíti. Jelentkezési határidő: szeptember 20. A pályázatokat a következő címre kérjük küldeni: AFIT III. sz. Autójavító Vállalat. Budapest, Pf.: 71. 1441. (x)

Modern gimnasztikára felvétel betöltött 4—9 évesig. Kis létszámú csportokban egyéni képzés, testtartási hibák javítása. Beíratás minden kedd és péntek du. 5—7 óráig a IX. ker. Táncművészeti Iskola MK 1095 Mester u. 37. fszt. 7. Molnárné vezetésével. (x)

Szeptember 15-én 10 órakor nyílik a Gelka—Villért villamossági termékek áruháza: Budapest XIII., Hegedűs Gyula u. 36. A Villért forgalmazásában levő valamennyi terméket egy helyen kínáljuk a vásárlóknak. Nyitva: hétfőtől péntekig, 8-tól 16 óráig. Telefon: 296-472, 496-362, 497-113. (x)

Szabás-varrás tanfolyamok a Csiliben. Beiratkozás: szeptember 15—24-ig naponta 8—16.30 óráig (Bp. XX., Nagy Győri I. u. 4—6. T.: 278-630, 270-637). (x)

Értesítjük t. ügyfeleinket, hogy a **Ramovill híradástechnikai raktárai** (Bp. V., Sörház u. 5., Belgrád rkp. 25., VIII., Pál u. 2—4., IX., Angyal u. 7/a —7/b., Liliom u. 41.) **1982. szeptember 15-től október 10-ig leltároznak.** A leltár ideje alatt az árukiadás és az áruátvétel szünetel. Híradástechnikai alkatrészboltunk (Bp. V., Váci u. 40.), Forrasztástechnikai szaküzletünk (Bp. V., Sörház u. 5.) és Antennaszaküzletünk (Bp. V., Sörház u. 5.) azonban ez idő alatt is vásárlóink rendelkezésére áll. (x)

Angol, német, orosz audiovizuális nyelvtanfolyamainkra — korlátozott számban — még elfogadunk jelentkezéseket. Jelentkezés: szeptember 13-án és 14-én, kedden 8.30—16.30 óráig a Marcibányi téri Művelődési Központban. (II., Marcibányi tér 5/a. Tel.: 355-759.) (x)

Táncelni megtanulhat pár óra alatt **különórán,** Szeif Gyuláné tánctanárnál. VII., Lenin krt. 37. Tel.: **220-494.** (x)

Szabók, divatárusok, figyelem! Magyarországon először: a legmodernebb vastag fogú műanyag cipzárak, kétféle fognagyság. Bontható és nem bontható kivitel, szín- és méretválaszték. Rendelhető a készítőnél. „Zig-zag" gmk. Budapest, XI., Olajfa u. 12. de. 8—10 óráig, vagy a 651-416. (x)

Rádió-, televíziószerelési tanfolyamot indítunk alapfokon, 36 órában, 1982. október 4-től minden hétfőn 16.30 és 18.30 órai kezdettel. Tandíj: 400 Ft. Jelentkezés: naponta 8—17 óráig a **Gutenberg Művelődési Otthon** irodáiban, Bp. VIII., Kölcsey utca 2. **T.: 141-823.** (x)

Német nyelvtanfolyam kezdőknek, újrakezdőknek, haladóknak, Nyugati mellett, lakásomon, kis létszámmal, 17—20 óráig. Szókincs, beszédkészség, nyelvtani alap. Négy hónap 900 Ft. Tel.: 299-396. (x)

Az IBUSZ SE karatetanfolyamokat indít fiúk és lányok részére. Gyermek, ifjúsági és felnőtt korcsoportokban. Jelentkezés: Than Károly Szakközépiskolában hétfő, szerda 18—21, szombaton 8—11 óra között. Ügyelet: V., Petőfi tér 5., kedd, 17—19 óra között. Telefon: 185-707. (x)

BME Pantomim — Mozgás Színház felvételt hirdet 3 éves alapozó előkészítő csoportjába. Jelentkezés: szept. 14. és 21. 17—18 óra között XI., Műegyetem rkp. 3. II. 78. (Műegyetem „K" ép.). Csoportvezető: Regős Pál. (x)

Az Elzett Művek berettyóújfalui gyára Berettyóújfalu, Széchenyi u. MNB 207—02 285 2 Átvettem — szövegű bélyegzője elveszett. A bélyegző lenyomatai 1982. augusztus 4-től érvénytelenek. (x)

Korál, East, 100 Folk Celsius koncert a Kisstadionban. 1982. szeptember 18., este 7 órakor (eső esetén 19-én). Műsorvezető: Éliás Gyula. Jegyek válthatók: az ORI jegyirodájában (V., Vörösmarty tér 1., tel.: 176-222), a Színházak Központi Jegyirodájában (VI., Népköztársaság útja 18., II., Moszkva tér 3.), valamint az üzemi közönségszervezőknél és a helyszínen. (x)

A Szolnok és Vidéke Áfész (Szolnok, Marx park 8. sz.) szerződéses üzemeltetésre 1982. november 1. napjával átadja Budapest XIV. ker. Bosnyák tér 2. sz. alatti 701. sz. húsboltját. Jelentkezési határidő: 1982. október 10. Versenytárgyalás: 1982. október 18. Érdeklődni: Szolnok és Vidéke Áfész, Szolnok, Marx park 8. Pf. 95. Telefon: 11—054. (x)

KERAVILL

Használt televíziók reklámáron:

VIII., Üllői út 60—62.
V., Kossuth Lajos u. 8.

KERAVILL

82-okt.8-

BRITOIL

Átírják a miniszter nevére

London, október 8.

Szabad az út az angol északi-tengeri olajtermelés folytatódó magánkézbe adásához. *Nigel Lawson* energiagazdálkodási miniszter szerdán rendeletet hozott arról, hogy a *Britoil* állami olajvállalat valamennyi részlegét — ez év november 1-ig írják át a miniszter nevére. Ez megteremti a technikai lehetőséget a részvények kibocsátására, és 51 százalékuk magánembereknek történő eladására.

BOLÍVIA

Új elnök, régi gondok

Marton László, az MTI tudósítója jelenti:

Számos kérdőjel áll a Bolíviában vasárnap hatalomra kerülő baloldali kormány előtt — vélik latin-amerikai elemzők. Még mindig *kemény viták* folynak az új kabinet összetételéről, és továbbra is eldöntetlen kérdés, hogy a Bolíviai Kommunista Párt helyet kap-e benne. Kérdés továbbá, hogy a parlamentben kisebbségben levő kormány *milyen úton-módon* próbál majd szembenézni az ország ezer meg ezer gondjával.

Az UDP, a Demokratikus és Népi Egység két jelöltjét a parlament kedden választotta meg az ország elnökévé, illetve alelnökévé, és az eleve nehéznek ígérkezett kormányalakítási tárgyalások még ugyanazon a napon megkezdődtek.

Az új kormány nem támaszkodhat parlamenti többségre.

Viszont a gazdasági és politikai válság megoldásának szükségességében kialakult *közmegegyezés* juttatta Hernan Siles *Zuazót* az elnöki, *Jaime Paz Zamorát* pedig az alelnöki posztra. Siles Zuazo a Baloldali Nemzeti Forradalmi Mozgalomnak (MNRI) a választási szövetség *legerősebb* pártjának a vezetője, míg Jaime Paz Zamora a *második* legerősebb párt, a Forradalmi Nemzeti Mozgalom, a MIR élén áll.

A koalíció harmadik legerősebb pártja a Bolíviai Kommunista Párt, amely különösen a szakszervezetek között rendelkezik jelentékeny befolyással.

A MIR vezetői eddig semmit sem voltak hajlandók elárulni a jövőbeli kormány *összetételéről*. A perui száműzetéséből ma hazatérő Siles Zuazo *szintén néma maradt*, valahányszor újságírók a kormánylistáról faggatták.

Magyar tisztségviselő

Az ENSZ adminisztratív bírósága további egy évre elnökévé választotta *dr. Ustor Endre* nyugalmazott nagykövetet. Ez a hét tagból álló bíróság dönti el az ENSZ alkalmazottainak azokat a munkaügyi vitáit, amelyeket egyeztető eljárás útján nem sikerült elintézni.

IZRAEL

Válságban a turistaipar

Tel-Aviv, október 8.

Eddigi legsúlyosabb válságát éli át az izraeli turistaipar, amely az ország egyik fontos devizaforrása. A kormány és az idegenforgalomban érdekelt cégek közös stratégián dolgoznak a libanoni háború miatt elriasztott turisták visszahódítására.

LENGYELORSZÁG

Ma délután összeül a szejm

TÖRVÉNYTERVEZET A SZAKSZERVEZETEKRŐL

Varsó, október 8.

Kelemen István, az MTI tudósítója jelenti:

Lengyelországban nem a szükségállapot bevezetésekor felfüggesztett szakszervezetek tevékenységét újítják fel, *hanem az alapoktól újra kezdik a szakszervezeti mozgalom kiépítését.*

Ezt tartalmazza a szakszervezetekről szóló törvénytervezet, amely a szejm ma délután kezdődő kétnapos ülése elé kerül.

Mint Mieczyslaw Rakowski miniszterelnök-helyettes közölte: *a törvény életbe lépésével megszűnik létezni a „Szolidaritás", az ágazati és az autonóm szakszervezeti központ, valamint a többi, különálló szakszervezet is.*

Rakowski, aki elsőként ismertette a nyilvánossággal a tervezet egyes részleteit, annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a lengyel szakszervezeti mozgalomban kialakult helyzet alapján *ez az egyetlen ésszerű megoldás.* Ha újjáélesztenék a szükségállapot bevezetésekor felfüggesztett szakszervezeteket, *ez újabb, végeláthatatlan konfliktusokhoz vezetne,* márpedig ezt Lengyelország nem engedheti meg magának. Rakowski *bátor lépésnek* nevezte ezt az álláspontot, amely — mint mondotta — nyilván sokféle visszhangra talál majd. Ugyanakkor megteremti az alapot ahhoz, hogy munkahelyi szinten megkezdődjék a dolgozók valódi érdekeit képviselő, önigazgató szakszervezetek létrehozása. Ezek

függetlenek lesznek az államigazgatástól és a gazdasági vezetéstől, ugyanakkor kölcsönös felelősséget kell vállalniok az ország sorsáért.

Az 1980 nyár végi megállapodásoknak megfelelően *a szocialista rend* talaján kell állniuk. Munkájukban fel fogják használni a lengyel szakszervezeti mozgalom történetének minden régi és újabb keletű pozitív tapasztalatát. A törvénytervezet a tiltakozás legvégső eszközeként fenntartja a sztrájkjogot, a munka- és életkörülményekkel kapcsolatosan széles körű beleszólási jogot biztosít a szakszervezeteknek.

Külön törvénytervezet foglalkozik a mezőgazdasági dolgozók társadalmi-szakmai szervezeteivel.

Kimondja, hogy a parasztság érdekeinek képviseletére a nagy hagyományokkal rendelkező gazdakörök és azok társulásai, szervezetei a legalkalmasabbak.

TÖMEGMÉRGEZÉS VESZÉLYÉT HÁRÍTOTTA EL AZ ÉBER SZAKÁCS

Zöldbabriadó Franciaországban

Párizs, október 8.

Súlyos tömegmérgezés veszélyét sikerült az utolsó pillanatban elhárítani Párizsban: az egyik kórház konyháján a szakácsnak feltűnt, hogy a szépen felbontott fagyasztott zöldbabcsomagban furcsa kis fekete golyók is vannak. A laboratóriumi vizsgálat kiderítette: hogy Bella Donna-magokról van szó — néhány ilyen mag elfogyasztása halálos mérgezést is okozhat.

A veszélyes tartalmú fagyasztott zöldbabot a belga Horafrost Társaság gyártotta, és 2,6 tonnát szállítottak belőle Franciaországba. Ebből a mennyiségből már 400 kilót sikerült lefoglalnia a francia forgalmazónál, amely főleg kórházakat, iskolai és vállalati éttermeket lát el. Elképzelhető, hogy milyen arányú tömeges mérgezésre kerülhetett volna sor, ha idejében nem veszik észre a fagyasztott zöldbabcsomagok veszélyes tartalmát. Azonban két tonna ilyen csomag még mindig forgalomban van, főleg Észak-Franciaország nagy élelmiszeráruházaiban. A rendőrség felszólított minden kereskedőt, hogy a belga gyártmányú fagyasztott zöldbabot azonnal vonják ki a forgalomból.

(dobsa)

LONDON

Újra jön a villamos

London, október 8.

Stanley Levinson telefonjelentése:

Több mint harminc évvel megszüntetése után, várhatóan ismét megjelenik a villamos London utcáin. *Az utolsó piros villamos 1952-ben tűnt el a milliós nagyváros peremkerületeiből,* az olajválság miatt azonban a londoni közlekedési illetékesek arra a következtetésre jutottak: érdemes lenne ismét a múlt évszázadban bevezetett és jól bevált közlekedési járművet a tömegközlekedés szolgálatába állítani.

A tervek szerint az ismét csak piros villamos először Kelet-Londonban, a dokknegyedben áll forgalomba. *A hálózat kiépítése 65 millió fontsterlingbe kerül majd, ami csak nyolcadrésze annak az 500 millió fontsterlingnek, amelybe a földalatti vonalának meghosszabbítása került volna...*

Kölcsönzők keservei

A legtöbb repülőtéren az utazót ismerős jelek várják. Ha a gépről leszállván, útját a maga feje szerint kívánja folytatni, a gépkocsibérlés az igazi megoldás. Igaz, a közlekedésnek ez a módja költségesebb, azonban a legtöbb kliens számláját amúgy is vállalata fizeti. Ilyen körülmények között nem meglepő, hogy a hetvenes években a gépkocsikölcsönzés, a rent-a-car virágzó szolgáltatásnak számított. *Ma már nem.* Napjainkban nem csupán a *Hertztől* lehet járművet bérelni, magán a vállalaton is rajta van az *„eladó"* címke. Gazdája, a „kutyás" hanglemezeiről közismert amerikai RCA, 750 millió dollárt kér érte. Vevő azonban egyelőre nem akad. A vonakodás érthető, hisz a gépkocsikölcsönzés iránti igény az elmúlt három évben mintegy 20 százalékkal csökkent.

\+ + +

A konkurrens vállalatok piaci részesedésüket először kíméletlen árversennyel igyekeztek megőrizni. *1980-ban a bérleti díjak már 30 százalékkal maradtak el az 1978-as szinttől.* Azóta ugyan a díjak emelkedtek — a cégek belátták, hogy „csupán" a fogyasztó érdekeit szolgálják a csökkentések —, *de a kamatlábak is.* Egyre több pénzbe került tehát a gépkocsipark fenntartása, a Hertz idei számlája ezen a jogcímen már *kétmilliárd dollárt* tesz ki. További csapást jelentett a használt kocsik árának hirtelen zuhanása. Az angol Swan National és Godfrey Davis cégek mérlegeit például alaposan összekuszálta, hogy az angol Ford ez év elején új autóinak az árát leszállította. A két kölcsönző a járműveket még régi, magasabb árán vette meg korábban, piacra viszont már az alacsonyabb érték figyelembevételével dobhatja csak őket. Eladni viszont kell, hisz a kliensek többsége minden évben új modelleket szeretne hajtani. Egyes számítások szerint a díjtételeket mintegy 30 százalékkal fel kellene emelni, hogy a megemelkedett költségeket fedezzék. Ezt a lépést azonban a piac aligha bírná ki. Marad a takarékosság — az USA-ban a kölcsönzők gépparkjukat 10 százalékkal csökkentették —, a romló pénzügyi eredmények tudomásulvétele. *A Hertz 1978-ban még csaknem 200 millió dollár nyereséget söpört be, tavaly már profitja az 50 milliós szintet sem érte el...*

Ötletekkel persze — ahogy a mondás is járja — *mindenki el van látva.* Felmerült, hogy a „flottatulajdonosok" legyenek türelemmel, és akkor adják el használt járműveiket, ha már megjavult a piac. Ez esetben persze egyszerre annyi kocsi keresne vevőt, hogy *elkerülhetetlen lenne az eladók „feketepénteke".* Megpróbálták a kölcsönzők az autógyárak „megdolgozását" is, kompenzációt követelve az őket hátrányosan érintő árleszállításokért. A tengerentúlon sikerük volt — senki sem akarta a rendszeres vásárlókat megbántani — *Nyugat-Európában viszont a pénzszűkében levő gyárak csak vállukat vonogatták.* A kisebb kölcsönzők, saját géppark helyett inkább vállalkozókkal dolgoztattak; ezek saját járművekkel rendelkeznek, és csupán a névhasználatért fizetnek jogdíjat. Ilyen módon alakult ki például a *Budget-hálózat* Angliában, hogy aztán a recesszió a telephelyek harmadát gyorsan csődbe is vigye. *A kisvállalkozások tőkeereje, likviditása ugyanis nem mérhető össze egy nagyvállalatéval, kimúlásukkal a Budget a telephelyek mellett a rendszeresen beszedhető jövedelemtől is elesett.*

\+ + +

A gépkocsikölcsönzés legnagyobb piaca ma kétségkívül az Egyesült Államok. Mivel a nagyvárosokon kívül csak elvétve akad tömegközlekedés, tengerentúlon minden nyolcadik polgár rendszeresen bérel autót. A forgalom 85 százaléka az USA-ban a repülőterekre esik, a kölcsönzők tehát elsősorban ott igyekeznek irodát nyitni. A repülőtéri igazgatóságok azonban meglehetősen megnehezítették a koncessziók elnyerését. Versenytárgyalást csak 4-5 évenként tartanak, ekkor a terep a legtöbb bevételt ígérőké. *A „kiesők" a repülőtértől kisebb-nagyobb távolságra nyithatnak ugyan üzletet, azonban a forgalom „krémje" szükségképpen elkerüli őket.*

A fogyasztók megnyerésére vezette be a *Hertz* és az *Avis* egyaránt azt, hogy a bérelt kocsit a kliens több városban leadhatja, nem kell a járművet az eredeti állomáshelyre visszavinnie. *Ugyancsak a piaci részesedés növelését célozta, hogy a kölcsönzés két óriása egyre újabb és újabb országokban vezette be „címerét".* Így jelentek meg a Hertz és Avis jelek Afrikában, a Távol-Keleten és a legtöbb szocialista országban is. *(A Közel-Kelet Avis-monopóliumnak számít, a Hertz-gazda RCA-t az Arab Liga feketelistára tette.)*

Az erőfeszítések eredménye azonban ma még nem látszik meg a mérlegeken. Úgy tűnik, éppen a legmegbízhatóbb kliensek, a vállalati számlára bérlők pártoltak el részben a kölcsönzéstől. A kedvezőtlen konjunkturális helyzetben *ugyanis a legtöbb cég igyekszik költségeit csökkenteni és mérsékelni azokat a kereteket, melyeknek utazói „dologi kiadások" címén a nyakára hághatnak.* A takarékosság, miközben a „nagyokat" sújtja, másokat viszont a felszínre hoz. Így került fel a tengerentúli vállalati sikerlistára a *„Bérelj Roncsot"* vállalkozás. Az eredeti kezdeményezés 1971-ben Los Angelesben indult. Miközben a nagy versenytársak minél újabb és szebb autókkal igyekeznek a kuncsaftokat megörvendeztetni, a roncskölcsönzők által ajánlott példányok közül jó néhány kora a harmadik X-et is elhaladta. A járgánynak ebben az állapotban természetesen alig volt éves értékcsökkenése (sőt, bizonyos évjáraton túl az ázsió a gyűjtők szemében még emelkedett is), és így a bérleti díj is szokatlanul alacsony lehetett. A cég népszerűségét mutatja, hogy az elmúlt öt év alatt minden évben meg tudta duplázni profitját. Tevékenységi köre ma az egész USA-ra kiterjed és 1983-ban a tervek szerint a Bérelj Roncsot-szolgáltatás megjelenik Albionban is.

— asz —

Léghajó a repülőterek között?

Párizs, október 8.

Menetrendszerű léghajójárat indítását tervezi egy brit cég a francia főváros két legfontosabb repülőtere között. A héliummal töltött léggömb 10 utast szállítana óránként 100 kilométeres sebességgel a Párizstól északra fekvő Roissy-Charles de Gaulle és a délre fekvő Orly repülőtere között. Amennyiben a cég megkapja a francia hatóságok engedélyét, ez lesz az első rendszeres léghajójárat a harmincas évek óta. Előnye lenne, hogy sokkal rövidebb idő alatt tenné meg a két reptér közti távot, amely autóval 2 óráig tart. Egy jegy az elképzelések szerint 120 —150 frankba kerül majd.

Az eredményekben gazdag élet
megérdemelt kényelmét nyújtja
a modern eleganciával berendezett
vagy újjávarázsolt otthon.
Különleges lehetőséget és választékot
kínál ehhez
október 7-e és 23-a között

AZ ORSZÁG 19 DOMUS ÁRUHÁZA

Most ismét érdemes benéznie hozzánk!

Domus Lakberendezési Áruházak

DOMUS

82 - Sept · 18 ·

Pénzügyi vita

Megoszlanak a vélemények Brazíliában arról, hogy miként érinti a mexikói pénzügyi válság a helyi gazdaságot. Több nagy tekintélyű gazdasági szakember vélekedik úgy, hogy a visszaszámlálás már elkezdődött és Brazília hamarosan kénytelen lesz külföldi adósságainak *újratárgyalását* kérni. E vélemény elkeseredett ellenzői — mindenekelőtt a kormány magas rangú képviselői — viszont ragaszkodnak ahhoz, hogy Brazília az eddigi stratégiáját folytassa és szükség esetén *újabb kölcsönök* felvételével törlessze régebbi adósságait.

A vita tovább folyik a vezető lapok hasábjain. Az újratárgyalás hívei, élükön *Celso Furtado* volt tervezési miniszterrel, már elő is terjesztették tervüket. Eszerint Brazília *csatlakozzék a harmadik világ más adósaihoz* és egységesen fellépve sokoldalú újratárgyalást kérjenek a nemzetközi pénzügyi szervektől.

BIZTONSÁGI TANÁCS

Az USA is Izrael ellen szavazott

New York, szeptember 18.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa ma esti határozatában egyhangúlag ítélte el *Izraelt* Nyugat-Bejrút elfoglalásáért, és fölszólította Tel-Avivot: *Libanonból való teljes kivonulása első lépéseként ürítse ki a főváros nyugati részét.*

A jordániai delegátus által benyújtott határozati javaslatot, amely ugyan nem teljesítés esetére *nem tartalmaz* Izrael elleni szankciókat, *elfogadta az Egyesült Államok képviselője* is.

A Bagdad környéki atomreaktor bombázása óta ez volt az első eset, hogy Washington a BT-ben Izraelt elítélő határozatot szavazott meg.

A francia delegátus javaslatára a határozat *támogatásáról biztosította Pérez de Cuellar* főtitkárt abban a szándékában, hogy

küldjön ENSZ-megfigyelőket Bejrútba és környékére.

Végül, bár a dokumentum nem irányzott elő szankciókat, *ma estére újabb bejrúti helyzetjelentést kértek, és közelebbről meg nem határozott lépéseket helyeztek kilátásba arra az esetre, ha Izrael nem teljesítené a határozatot.*

Közben az izraeli fegyveres erők Bejrútban körülfogták a kubai nagykövetséget.

Mintegy száz izraeli katona, páncélozott járművekkel, körülvette a követség környékét. Tegnap este még ott-tartózkodtak. Közben *egy izraeli katonatiszt, előzetes engedély nélkül, behatolt a nagykövet üresen levő rezidenciájába.*

A kubai külügyminisztérium az ENSZ és a libanoni kormány előtt *megbélyegezte* az izraeli akciót.

Kim Ir Szen programja

Peking, szeptember 18.

Kim Ir Szen, a Koreai Munkapárt Központi Bizottságának főtitkára, államfő ma délelőtt *Teng Hsziao-ping* társaságában *vidéki útra* indult Pekingből.

Elhunyt Sztravinszkij özvegye

New York, szeptember 18.

Kilencvenhárom éves korában elhunyt *Vera Arturovna Sztravinszkaja, Igor Sztravinszkij* világhírű zeneszerző özvegye. Színművész és festő volt, 1920-tól élettársa, majd 1940-től felesége volt az 1971-ben elhunyt Igor Sztravinszkijnak.

HÍRMAGYARÁZATUNK

A Penn Square bukása

Az elhúzódó recesszió körülményei között *egyre több cég kerül bajba a fejlett tőkés országokban.* Nehezebben és kevesebbet adnak el, növekszik a *csődök* száma. Ez természetesen *igencsak izgatja a velük kapcsolatban álló bankokat is.* A pénzintézetek az általuk nyújtott hitelek sorsáért aggódnak. Egy cég tönkremenése esetén nem csupán azok a vállalatok várhatnak esetleg hosszú ideig a pénzükre, akik bajba jutott társuknak szállítottak, hanem bankok is, amelyek kölcsönöztek. Szakértői vélemények szerint, ilyen okokból eredően, az amerikai bankok veszteségei mostanság *rekordszintet* értek el, a nyújtott hiteleknek már 0,6 százaléka számít „kétségesnek". (Ez a finom kifejezés magyarra nagyjából úgy fordítható le, hogy a hitelező legközelebb „borjúnyúzó pénteken" látja viszont pénzét.)

Az amerikai bankrendszer természetesen igyekszik intézményes garanciákat találni arra, hogy a bankok csődje elkerülhető legyen, a „veszélyzónába" jutott pénzintézeteken időben lehessen segíteni. A törvények szerint a bankok mérlegeit független revizoroknak kell átvizsgálniuk, tevékenységük felett a Szövetségi Számvevőszék állandó ellenőrzést gyakorol, a kisebb összegű betéteseknek pedig egy szövetségi biztosítási rendszer garantálja a visszafizetést. *Az oklahomai Penn Square esetében azonban ez az aprólékos gonddal kimunkált rendszer is csődöt mondott.* Az esetnek az is tanulsága, hogy a bankok néha nem csupán klienseik gyenge üzletmenete, hanem *saját elővigyázatlanságuk* miatt is tönkremehetnek.

FBI-vizsgálat

A kongresszus illetékes bizottsága félnapos ülésen igyekezett kideríteni, mi történt, az *FBI külön vizsgálatot indított.* Mindez a felhajtás egy olyan bank miatt történt, melynek mindössze egy irodája volt, az is ablak nélküli. A vezetése viszont a külsőségekkel ellentétben rendkívül ambíciózus. Az új főnökség 1975-ben vette át a Penn Square Bankot és nyomban elhatározták, hogy szakítanak az elődök hagyományaival. Addig ugyanis a Penn csupán egy volt a vidék kisbankjai között, az építkezőknek és a farmereknek nyújtott kölcsönökkel kereste meg nyereségét. A management viszont kiadta a jelszót: *irány az olaj- és gázüzlet!* A bank által nyújtott hitelek hat év alatt a *tizenhétszeresükre* nőttek, a Penn ismeretlen pénzintézetből befolyásos bankká nőtte ki magát. Ez volt a látszat és a felszín. *Közben a Penn lassan, de biztosan haladt a csőd felé.*

Olaj vagy gáz

Felesleges ugyanis mondani, hogy a Penn kliensei túlnyomórészt nem a „hét nővér" közül kerültek ki. A kuncsaftok általában helyi kisvállalkozások voltak, akik a tulajdonukban lévő — természetesen hatalmas készleteket rejtegető — kitermelési koncessziókra vettek fel nagyobb összeget. *Amikor pedig kiderült, hogy jóllehet a pénz elfogyott, az olaj vagy gáz mégsem jön fel a kívánt mennyiségben,* megkezdődtek a bajok a hitelek visszafizetésével. A Penn vezetését elvakították a hatalmas profitlehetőségek, a növekedés csábító kilátásai, az olajbusiness — akkor — csorbítatlan tekintélye. Az ígéretes olaj- és gázmezőkről szóló híradásokat persze ellenőrizni is lehetett volna, *a bank vezetésében azonban nem volt e szakmához értő férfiú.*

Tovább bonyolította a helyzetet, hogy a Penn az általa nyújtott hitelek egy részét „továbbadta" más, nagyobb és elismertebb pénzintézeteknek, amelyek ugyancsak nem voltak otthon az energiaszektorban. Kialakult viszont mindenkiben egy hamis biztonságérzet. A Penn Square igazgatótanácsa — mely a vizsgálatok megállapítása szerint is tekintélyes üzletemberekből állott — *nem firtatta a hitelügyleteket, hisz neves nagybankok* (akik átvették a kölcsönök egy részét) *láthatóan megbíztak a Penn vezetésében.* Az érintett bankkapcsolatok pedig az igazgatótanács összetételét elnézve nyugodtak meg, ilyen helyen nem lehet gond.

A Szövetségi Számvevőszék azonban már 1980 nyarán veszélyt szimatolt. A Penn Square vezetését beidézték a körzeti irodába, ahol közölték velük, a management-t szakmailag alaposan meg kell erősíteni. (Az olaj- és gázhitelezést például olyan személy irányította, aki ilyesfajta munkát először végzett életében.) 1980 végén aztán a könyvelést végző cég maga jelentette a számvevőszék körzeti irodájának, hogy a pénzintézet *veszteséges.* Tavaly nyáron a Penn igazgatótanácsa a körzeti számvevőszéken volt kénytelen ülését megtartani. A vezetés ekkor bemutatta a mindenki által régóta igényelt új elnököt, aki megfelelő szakmai felkészültséggel, meggyőző programot adott elő a válságból való kijutásra. Az igazgatók és a szövetségi szakemberek egyaránt megnyugodtak, nem látták szükségesnek keményebb intézkedések meghozatalát. *„Ha nekik jó volt, nekünk is jó"* — így vélekedtek az 1981-es mérleget átvizsgáló revizorok és nem hívták fel a figyelmet a kétségbeejtő állapotokra. *A gyakorlatban a Penn Square-nél ugyanis semmi sem változott.* Az új elnök mindennel foglalkozhatott, kivéve az olaj- és gázhiteleket, melyeket a pénzintézet a korábbi ütemben bocsátott ki továbbra is. Sőt, amikor egyes kliensekről kiderült, hogy fizetésképtelenek, a kamatokat helyettük a kölcsönöket átvevő bankoknak a Penn Square kezdte fizetni. Ilyen körülmények között a számvevőszék körzeti irodája egy májusban tartott vizsgálat kapcsán megdöbbenéssel fedezte fel, hogy *a bank helyzete a várt javulás helyett lényegesen rosszabbodott.*

Bankvezetés

Most már nem volt pardon. A szövetségi hivatal a Pennt júliusban fizetésképtelennek nyilvánította. A vizsgálat ezek után azt is feltárta, hogy *feltehetően nem csupán szakmai hiányosságok okozták a bank csődjét.* Egyes, hitelekkel alaposan elárasztott olaj- és gázkitermelő társaságok tulajdonosai ugyanis a bank legfelső vezetésében ültek. Talán ezért is voltak többen a Penn Square-től meglehetősen szűkszavúak akkor, amikor a számvevőszéken őket a személyes felelősségükről faggatták. *Véleményük részletes kifejtését valószínűleg a várható bírósági tárgyalásra tartalékolták...*

—asz—

EGY TÖLTET: TÍZ HIROSIMAI BOMBA

A „Tomahawk"-program

Pirityi Sándor, az MTI munkatársa írja:

Tomahawk „öröklakások" építése kezdődik az NSZK luxemburgi határvidékén, miközben a Szovjetunió és az Egyesült Államok folytatni készül Genfben az „eurohadászati" fegyverkorlátozási tárgyalást. *Angliában,* a skóciai partoknál, *Olaszországban* Szicília déli részén megindult az építkezés az amerikai *robotrepülőgépek* fogadására — 160, illetve 122 ilyen szerkezet kerül a két országba. *Bonn* szintén starthelyet ad 108 Pershing—2 ballisztikus rakétának és 96 manőverező robotrepülőgépnek, más néven: cirkáló rakétának.

Ezerötszáz amerikai szakértő készül az NSZK-ba, hogy *Ramstein* és *Bitburg* térségében munkához lásson. Templomot, iskolát, bevásárlóközpontot építenek maguknak — és indítóállásokat a Tomahawkoknak, amelyeknek

robbanótöltete hatóerőben tízszeresen felülmúlja a hirosimai atombombáét.

„Nélkülözhetetlen a telepítés, ha a szövetség meggyőző akar lenni Moszkvával szemben a genfi tárgyalásokon" — mondja a Pentagon. Egy robotrepülőgép *egymillió dollár,* a rajnapfalzi építkezés *200 millió dollár,* ennyit megér, ha Moszkva elfogadja az amerikai „nulla-megoldást" — mondják az amerikai fegyverzetellenőrzési stratégák.

1981. november 30-a óta Genfben érdemi tárgyalás folyik a Szovjetunió és az Egyesült Államok között az „eurohadászati" fegyverrendszerekről. Az USA kezdettől fogva

hallani sem akar előretolt nukleáris rendszereinek, az angol és a francia hadászati-hadműveleti potenciálnak a beszámításáról,

amelyet a Szovjetunió ellensúlyozni volt kénytelen középhatótávolságú rakétáival, egyebek között az SS—20-asokkal. *Reagan „nulla megoldásában" az szerepel, hogy a Szovjetunió egyoldalúan szerelje le középhatótávolságú rakétáit* — ugyanakkor az amerikai előretolt rendszerek, a brit—francia nukleáris eszközök érintetlenül maradnak, s akkor Washington „kész lemondani" a *Pershing-ek* és a *Tomahawk-ok* 1983 végétől esedékes telepítéséről.

A katonai erőegyensúly nem lehet propaganda tárgya. Összetevői és stabilizálásának feltételei csak építő szellemű tárgyalásokon tisztázhatók. Szeptember 30-án, amikor hosszú szünet után ismét tárgyalóasztalhoz ül a két küldöttség Genfben, nyilván meglesz a szovjet politikai válasz a „befejezett tények" amerikai stratégiájára.

USA—JAPÁN

Tovább dagad a komputerbotrány

Tokió, szeptember 18.

Ismét az érdeklődés középpontjába került a japán—amerikai *komputerbotrány* a Felkelő Nap országában. Noha a kulisszák mögötti alkudozás eredményeként a júniusban kirobbant ügy „lehűlni" látszott, az amerikai IBM komputergyár és a japán *Hitachi* elektronikai vállalat megint kiásta a csatabárdot.

Három hónappal ezelőtt az FBI, az Amerikai Szövetségi Nyomozó Iroda

ipari kémkedés vádjával letartóztatott hat japán üzletembert,

s *további tizenkét* japán ellen elfogatási parancsot adott ki. A szóban forgó személyek a Hitachi és a *Mitsubishi* elektronikai vállalat alkalmazottai voltak. Azt a vádat hozták fel ellenük, hogy az IBM-től a *számítógépek előállítására vonatkozó gyártási titkokat próbálták megszerezni, s ebből a célból, 648 000 dollárt fizettek ki egy magát üzletembernek álcázó FBI-ügynöknek.* A japán vállalatok határozottan *elutasították* az amerikai gyanúsítást, s azt állították, hogy

embereik jóhiszeműen cselekedtek, amikor nem sajnálták a pénzt az eladásra kínált információk megvásárlására.

Ugyanakkor *elítélték* az FBI és az IBM összeesküvését.

A Hitachi ma nyilatkozatában ismét elmarasztalta az IBM-et, amiért

az amerikai vállalat „törvénytelen és galád" módszereket alkalmaz a versenytársak kiszorítására.

Az újabb állásfoglalásra azt követően került sor, hogy Tokióban ismeretessé vált: *az IBM egy San Francisco-i bíróságnál kártérítési pert indított a japán gyár ellen.*

A BNV C/2 es pavilonjában megtekintheti,
nálunk
megvásárolhatja
a
lampart
energiatakarékos,
szilárd tüzelésű kályháit,
gázkonvektorait.
Centrum
Kőbányai Áruház
Budai Lottó Áruház
Otthon Áruház

SENKI MÁSON
SEHOL MÁSHOL
Különleges minőségű,
sportos szabadidő-ruhák, köntösök,
elegáns télikabátok nagy választékával
várjuk kedves vásárlóinkat
budapesti üzleteinkben:

VI., Népköztársaság útja 15.
VIII., Rákóczi út 63.
VIII., József krt. 14.
XI., Bartók Béla út 21.
XIII. Hegedüs Gy. u. 1.
V., Galamb u. 9.

82-okt.8-

BRITOIL

Átírják a miniszter nevére

London, október 8.

Szabad az út az angol északi-tengeri olajtermelés folytatódó magánkézbe adásához. *Nigel Lawson* energiagazdálkodási miniszter szerdán rendeletet hozott arról, hogy a *Britoil* állami olajvállalat valamennyi részlegét — ez év november 1-ig írják át a miniszter nevére. Ez megteremti a technikai lehetőséget a részvények kibocsátására, és 51 százalékuk magánembereknek történő eladására.

BOLÍVIA

Új elnök, régi gondok

Marton László, az MTI tudósítója jelenti:

Számos kérdőjel áll a Bolíviában vasárnap hatalomra kerülő baloldali kormány előtt — vélik latin-amerikai elemzők. Még mindig *kemény viták* folynak az új kabinet összetételéről, és továbbra is eldöntetlen kérdés, hogy a Bolíviai Kommunista Párt helyet kap-e benne. Kérdés továbbá, hogy a parlamentben kisebbségben levő kormány *milyen úton-módon* próbál majd szembenézni az ország ezer meg ezer gondjával.

Az UDP, a Demokratikus és Népi Egység két jelöltjét a parlament kedden választotta meg az ország elnökévé, illetve alelnökévé, és az eleve nehéznek ígérkezett kormányalakítási tárgyalások még ugyanazon a napon megkezdődtek.

Az új kormány nem támaszkodhat parlamenti többségre.

Viszont a gazdasági és politikai válság megoldásának szükségességében kialakult *közmegegyezés* juttatta Hernan Siles *Zuazót* az elnöki, *Jaime Paz Zamorát* pedig az alelnöki posztra. Siles Zuazo a Baloldali Nemzeti Forradalmi Mozgalomnak (MNRI) a választási szövetség *legerősebb* pártjának a vezetője, míg Jaime Paz Zamora a *második* legerősebb párt, a Forradalmi Nemzeti Mozgalom, a MIR élén áll.

A koalíció harmadik legerősebb pártja a Bolíviai Kommunista Párt, amely különösen a szakszervezetek között rendelkezik jelentékeny befolyással.

A MIR vezetői eddig semmit sem voltak hajlandók elárulni a jövőbeli kormány *összetételéről*. A perui száműzetéséből ma hazatérő Siles Zuazo *szintén néma maradt*, valahányszor újságírók a kormánylistáról faggatták.

Magyar tisztségviselő

Az ENSZ adminisztratív bírósága további egy évre elnökévé választotta *dr. Ustor Endre* nyugalmazott nagykövetet. Ez a hét tagból álló bíróság dönti el az ENSZ alkalmazottainak azokat a munkaügyi vitáit, amelyeket egyeztető eljárás útján nem sikerült elintézni.

IZRAEL

Válságban a turistaipar

Tel-Aviv, október 8.

Eddigi legsúlyosabb válságát éli át az izraeli turistaipar, amely az ország egyik fontos devizaforrása. A kormány és az idegenforgalomban érdekelt cégek közös stratégián dolgoznak a libanoni háború miatt elriasztott turisták visszahódítására.

LENGYELORSZÁG

Ma délután összeül a szejm

TÖRVÉNYTERVEZET A SZAKSZERVEZETEKRŐL

Varsó, október 8.

Kelemen István, az MTI tudósítója jelenti:

Lengyelországban nem a szükségállapot bevezetésekor felfüggesztett szakszervezetek tevékenységét újítják fel, *hanem az alapoktól újra kezdik a szakszervezeti mozgalom kiépítését.*

Ezt tartalmazza a szakszervezetekről szóló törvénytervezet, amely a szejm ma délután kezdődő kétnapos ülése elé kerül.

Mint Mieczyslaw Rakowski miniszterelnök-helyettes közölte: *a törvény életbe lépésével megszűnik létezni a „Szolidaritás", az ágazati és az autonóm szakszervezeti központ, valamint a többi, különálló szakszervezet is.*

Rakowski, aki elsőként ismertette a nyilvánossággal a tervezet egyes részleteit, annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a lengyel szakszervezeti mozgalomban kialakult helyzet alapján *ez az egyetlen ésszerű megoldás.* Ha újjáélesztenék a szükségállapot bevezetésekor felfüggesztett szakszervezeteket, *ez újabb, végláthatatlan konfliktusokhoz vezetne,* márpedig ezt Lengyelország nem engedheti meg magának. Rakowski *bátor lépésnek* nevezte ezt az álláspontot, amely — mint mondotta — nyilván sokféle visszhangra talál majd. Ugyanakkor megteremti az alapot ahhoz, hogy munkahelyi szinten megkezdődjék a dolgozók valódi érdekeit képviselő, önigazgató szakszervezetek létrehozása. Ezek

függetlenek lesznek az államigazgatástól és a gazdasági vezetéstől, ugyanakkor kölcsönös felelősséget kell vállalniok az ország sorsáért.

Az 1980 nyár végi megállapodásoknak megfelelően *a szocialista rend* talaján kell állniuk. Munkájukban fel fogják használni a lengyel szakszervezeti mozgalom történetének minden régi és újabb keletű pozitív tapasztalatát. A törvénytervezet a tiltakozás legvégső eszközeként fenntartja a sztrájkjogot, a munka- és életkörülményekkel kapcsolatosan széles körű beleszólási jogot biztosít a szakszervezeteknek.

Külön törvénytervezet foglalkozik a mezőgazdasági dolgozók társadalmi-szakmai szervezeteivel.

Kimondja, hogy a parasztság érdekeinek képviseletére a nagy hagyományokkal rendelkező gazdakörök és azok társulásai, szervezetei a legalkalmasabbak.

TÖMEGMÉRGEZÉS VESZÉLYÉT HÁRÍTOTTA EL AZ ÉBER SZAKÁCS

Zöldbabriadó Franciaországban

Párizs, október 8.

Súlyos tömegmérgezés veszélyét sikerült az utolsó pillanatban elhárítani Párizsban: az egyik kórház konyháján a szakácsnak feltűnt, hogy a szépen felbontott fagyasztott zöldbabcsomagban furcsa kis fekete golyók is vannak. A laboratóriumi vizsgálat kiderítette; hogy Bella Donna-magokról van szó — néhány ilyen mag elfogyasztása halálos mérgezést is okozhat.

A veszélyes tartalmú fagyasztott zöldbabot a belga Horafrost Társaság gyártotta, és 2,6 tonnát szállítottak belőle Franciaországba. Ebből a mennyiségből már 400 kilót sikerült lefoglalnia a francia forgalmazónál, amely főleg kórházakat, iskolai és vállalati éttermeket lát el. Elképzelhető, hogy milyen arányú tömeges mérgezésre kerülhetett volna sor, ha idejében nem veszik észre a fagyasztott zöldbabcsomagok veszélyes tartalmát. Azonban két tonna ilyen csomag még mindig forgalomban van, főleg Észak-Franciaország nagy élelmiszeráruházaiban. A rendőrség felszólított minden kereskedőt, hogy a belga gyártmányú fagyasztott zöldbabot azonnal vonják ki a forgalomból.

(dobsa)

Kölcsönzők keservei

A legtöbb repülőtéren az utazót ismerős jelek várják. Ha a gépről leszállván, útját a maga feje szerint kívánja folytatni, a gépkocsibérlés az igazi megoldás. Igaz, a közlekedésnek ez a módja költségesebb, azonban a legtöbb kliens számláját amúgy is vállalata fizeti. Ilyen körülmények között nem meglepő, hogy a hetvenes években a gépkocsikölcsönzés, a rent-a-car virágzó szolgáltatásnak számított. *Ma már nem.* Napjainkban nem csupán a *Hertztől* lehet járművet bérelni, magán a vállalaton is rajta van az *„eladó"* címke. Gazdája, a „kutyás" hanglemezeiről közismert amerikai RCA, 750 millió dollárt kér érte. Vevő azonban egyelőre nem akad. A vonakodás érthető, hisz a gépkocsikölcsönzés iránti igény az elmúlt három évben mintegy 20 százalékkal csökkent.

\+ + +

A konkurrens vállalatok piaci részesedésüket először kíméletlen árversennyel igyekeztek megőrizni. *1980-ban a bérleti díjak már 30 százalékkal maradtak el az 1978-as szinttől.* Azóta ugyan a díjak emelkedtek — a cégek belátták, hogy „csupán" a fogyasztó érdekeit szolgálják a csökkentések —, *de a kamatlábak is.* Egyre több pénzbe került tehát a gépkocsipark fenntartása, a Hertz idei számlája ezen a jogcímen már *kétmilliárd dollárt* tesz ki. További csapást jelentett a használt kocsik árának hirtelen zuhanása. Az angol Swan National és Godfrey Davis cégek mérlegeit például alaposan összekuszálta, hogy az angol Ford ez év elején új autóinak az árát leszállította. A két kölcsönző a járműveket még régi, magasabb árán vette meg korábban, piacra viszont már az alacsonyabb érték figyelembevételével dobhatja csak őket. Eladni viszont kell, hisz a kliensek többsége minden évben új modelleket szeretne hajtani. Egyes számítások szerint a díjtételeket mintegy 30 százalékkal fel kellene emelni, hogy a megemelkedett költségeket fedezzék. Ezt a lépést azonban a piac aligha bírná ki. Marad a takarékosság — az USA-ban a kölcsönzők gépparkjukat 10 százalékkal csökkentették —, a romló pénzügyi eredmények tudomásulvétele. *A Hertz 1978-ban még csaknem 200 millió dollár nyereséget söpört be, tavaly már profitja az 50 milliós szintet sem érte el...*

Ötletekkel persze — ahogy a mondás is járja — *mindenki el van látva.* Felmerült, hogy a „flottatulajdonosok" legyenek türelemmel, és akkor adják el használt járműveiket, ha már megjavult a piac. Ez esetben persze egyszerre annyi kocsi keresne vevőt, hogy *elkerülhetetlen lenne az eladók „feketepénteke".* Megpróbálták a kölcsönzők az autógyárak „megdolgozását" is, kompenzációt követelve az őket hátrányosan érintő árleszállításokért. A tengerentúlon sikerük volt — senki sem akarta a rendszeres vásárlókat megbántani — *Nyugat-Európában viszont a pénzszűkében levő gyárak csak vállukat vonogatták.* A kisebb kölcsönzők, saját géppark helyett inkább vállalkozókkal dolgoztattak; ezek saját járművekkel rendelkeznek, és csupán a névhasználatért fizetnek jogdíjat. Ilyen módon alakult ki például a *Budget-hálózat* Angliában, hogy aztán a recesszió a telephelyek harmadát gyorsan csődbe is vigye. *A kisvállalkozások tőkeereje, likviditása ugyanis nem mérhető össze egy nagyvállalatéval, kimúlásukkal a Budget a telephelyek mellett a rendszeresen beszedhető jövedelemtől is elesett.*

\+ + +

A gépkocsikölcsönzés legnagyobb piaca ma kétségkívül az Egyesült Államok. Mivel a nagyvárosokon kívül csak elvétve akad tömegközlekedés, tengerentúlon minden nyolcadik polgár rendszeresen bérel autót. A forgalom 85 százaléka az USA-ban a repülőterekre esik, a kölcsönzők tehát elsősorban ott igyekeznek irodát nyitni. A repülőtéri igazgatóságok azonban meglehetősen megnehezítették a koncessziók elnyerését. Versenytárgyalást csak 4-5 évenként tartanak, ekkor a terep a legtöbb bevételt ígérőké. *A „kiesők" a repülőtértől kisebb-nagyobb távolságra nyithatnak ugyan üzletet, azonban a forgalom „krémje" szükségképpen elkerüli őket.*

A fogyasztók megnyerésére vezette be a *Hertz* és az *Avis* egyaránt azt, hogy a bérelt kocsit a kliens több városban leadhatja, nem kell a járművet az eredeti állomáshelyre visszavinnie. *Ugyancsak a piaci részesedés növelését célozta, hogy a kölcsönzés két óriása egyre újabb és újabb országokban vezette be „címerét".* Így jelentek meg a Hertz és Avis jelek Afrikában, a Távol-Keleten és a legtöbb szocialista országban is. *(A Közel-Kelet Avis-monopóliumnak számít, a Hertz-gazda RCA-t az Arab Liga feketelistára tette.)*

Az erőfeszítések eredménye azonban ma még nem látszik meg a mérlegeken. Úgy tűnik, éppen a legmegbízhatóbb kliensek, a vállalati számlára bérlők pártoltak el részben a kölcsönzéstől. A kedvezőtlen konjunkturális helyzetben *ugyanis a legtöbb cég igyekszik költségeit csökkenteni és mérsékelni azokat a kereteket, melyeknek utazói „dologi kiadások" címén a nyakára hághatnak.* A takarékosság, miközben a „nagyokat" sújtja, másokat viszont a felszínre hoz. Így került fel a tengerentúli vállalati sikerlistára a *„Bérelj Roncsot"* vállalkozás. Az eredeti kezdeményezés 1971-ben Los Angelesben indult. Miközben a nagy versenytársak minél újabb és szebb autókkal igyekeznek a kuncsaftokat megörvendeztetni, a roncskölcsönzők által ajánlott példányok közül jó néhány kora a harmadik X-et is elhaladta. A járgánynak ebben az állapotban természetesen alig volt éves értékcsökkenése (sőt, bizonyos évjáraton túl az ázsió a gyűjtők szemében még emelkedett is), és így a bérleti díj is szokatlanul alacsony lehetett. A cég népszerűségét mutatja, hogy az elmúlt öt év alatt minden évben meg tudta duplázni profitját. Tevékenységi köre ma az egész USA-ra kiterjed és 1983-ban a tervek szerint a Bérelj Roncsot-szolgáltatás megjelenik Albionban is.

— asz —

LONDON

Újra jön a villamos

London, október 8.

Stanley Levinson telefonjelentése:

Több mint harminc évvel megszüntetése után, várhatóan ismét megjelenik a villamos London utcáin. *Az utolsó piros villamos 1952-ben tűnt el a milliós nagyváros peremkerületeiből,* az olajválság miatt azonban a londoni közlekedési illetékesek arra a következtetésre jutottak: érdemes lenne ismét a múlt évszázadban bevezetett és jól bevált közlekedési járművet a tömegközlekedés szolgálatába állítani.

A tervek szerint az ismét csak piros villamos először Kelet-Londonban, a dokknegyedben áll forgalomba. *A hálózat kiépítése 65 millió fontsterlingbe kerül majd, ami csak nyolcadrésze annak az 500 millió fontsterlingnek, amelybe a földalatti vonalának meghosszabbítása került volna...*

Léghajó a repülőterek között?

Párizs, október 8.

Menetrendszerű léghajójárat indítását tervezi egy brit cég a francia főváros két legfontosabb repülőtere között. A héliummal töltött léggömb 10 utast szállítana óránként 100 kilométeres sebességgel a Párizstól északra fekvő Roissy-Charles de Gaulle és a délre fekvő Orly repülőtere között. Amennyiben a cég megkapja a francia hatóságok engedélyét, ez lesz az első rendszeres léghajójárat a harmincas évek óta. Előnye lenne, hogy sokkal rövidebb idő alatt tenné meg a két reptér közti távot, amely autóval 2 óráig tart. Egy jegy az elképzelések szerint 120—150 frankba kerül majd.

Az eredményekben gazdag élet
megérdemelt kényelmét nyújtja
a modern eleganciával berendezett
vagy újjávarázsolt otthon.
Különleges lehetőséget és választékot
kínál ehhez
október 7-e és 23-a között

AZ ORSZÁG 19 DOMUS ÁRUHÁZA

Most ismét érdemes benéznie hozzánk!

Domus Lakberendezési Áruházak

DOMUS

GASTROPRAG PRÁGÁBAN

Mától négy napon át zajlik Prágában a Gastroprag, a szakácsok, cukrászok, felszolgálók, mixerek „olimpiája". A gasztronómiai szakemberek seregszemléjét négyéves ciklusokban, ezúttal negyedik alkalommal rendezik meg a csehszlovák fővárosban.

●

Nyolcfős válogatott

— A szakmai vetélkedőre a világ minden tájáról befutottak a nevezések. A szocialista országok mellett a tőkés államok híres szakácsai, cukrászai is randevút adtak egymásnak. Összesen tizennégy nemzet konyhaművészei vesznek részt a Gastroprag '82-n. A magyar csapat a korábbi évektől eltérően lényegesen nagyobb létszámú. A nyolcfős „nemzeti válogatott" mellett egyéni indulóként öt mesterszakács és öt mestercukrász képviseli a hazai színeket.

●

Új hidegstílus

— A magyar csapatot Unger Károly, a Pannónia mesterszakácsa vezeti. Az együttes az idei versenyre is sok eséllyel indul, bár a többi válogatott nagyon készül a korábbi olimpiákon sok aranyérmet elért magyar csapat legyőzésére. A versenyfeladat egy nemzeti menü elkészítéséből, ezenkívül egyéni dísztálak megalkotásából, valamint időre végzett ügyességi — pódium — feladatokból áll. A magyar csapat új hidegkonyhai stílust mutat be a prágai versenyen. Az Astoria szakácsa: Görög Rudolf, Langust variációt, hideg salátaízelítőt készít. A saláta előállítása jelenti az új stílust. Az apró üvegtálkákban, a csupa zöldségből készített saláták formája olyan, mint a marcipán édességé.

●

Nemzeti menünk

— A versenyre benevezett menünk: magyaros halkoktél, nyírségi zöldségleves, kalocsai töltött pulykamell gombapudinggal, kecskeméti sárgabarackos rétes. Ami az innivalókat illeti: helvétiai körtepálinka, szentgyörgyhegyi rizling, a pulykához villányi burgundi, végül tokaji édes szamorodni és „nemzeti" italunk a kávé. A szigorú bíráló bizottság nemcsak a „végterméket", hanem annak elkészülését is osztályozza. A hidegtálak készítésénél például igen fontos szabály, hogy kéz lehetőleg minél kevesebbet érintse a versenytárgyat.

Itt A BUDAPESTIEK BESZÉLNEK

Bemutatkozik Szabolcs-Szatmár

E rovatban május 21-én tudósítás volt olvasható az MSZMP Politikai Főiskoláján megrendezett Szabolcs-Szatmár megyei napokról s arról, hogy talán az ősszel szélesebb körben is bemutatkozik hazánk harmadik legnépesebb megyéje.

Október 22-én, pénteken este 6 órától a Metró Klubban (VII., Dohány u. 22.) bemutatkozik Szabolcs-Szatmár. Tárlaton ott élő festőművészek képeit, a színházteremben a Nyíregyházi Fúvósötöst, a Nyírbélteki Citeraegyüttest és Népdalkört és a nagykállói „Kállai-kettős" néptáncegyüttest láthatják, hallhatják. Korunk szabolcs-szatmári íróinak és költőinek műveit a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház művészei tolmácsolják; s bemutatja néhány kedves versét Képes Géza József Attila-díjas költő is. Czine Mihály egyetemi tanár Móricz Zsigmond és Szabolcs-Szatmár címmel tart rövid előadást.

Az estet a Hazafias Népfront Budapest I. kerületi Bizottsága, Szabolcs-Szatmár megye Tanácsa és a Sárospataki Öregdiákok Budapesti Baráti Köre rendezi a több száz „szabolcsit" foglalkoztató KÉV Metró Vállalattal együtt. E rendezvény lesz a „pataki öregdiákok" 93. (!) klubestje, és befejező része annak a sorozatnak, amely 1980-ban az abaúji esttel indult, majd a borsodival, gömörivel és a zemplénivel folytatódott, bemutatván azokat a vidékeket, ahonnan a „pataki scola" 451 éves fennállása alatt a méltán híres *nevelőiskola* diákjai kikerültek.

A megyei tanács elnöke, dr. Tisza László, e sorok írójának levelében így fogalmazta meg az est célját: „Ez a program erősítheti megyénk és a megyéből elszármazottak kapcsolatát, lehetőséget biztosít kulturális értékeink további megismertetéséhez."

Az est nyilvános és ingyenes, mindenki szívesen látott vendég!

Dr. Nagy Károly

Lesz korlát

Nagy Andrásné észrevételére — amely szerint az újhegyi lakótelepen levő piros óvoda előtti gyalogátkelőhelyen a gyermekek védelme érdekében korlátot kellene elhelyezni — az alábbiakat közlöm:

A védőkorlát elhelyezése érdekében intézkedtem. Ebben az évben a korlát megépítésére sor kerül.

X. ker. Tanács,

Ki volt a magántaxis?

Nehezen közlekedő mozgássérült vagyok. Szeptember 14-én, Hévízről jövet, egy magántaxiban felejtettem megszokott botomat és szeretném azt megtalálni.

Egy Lada 1500-as magántaxival — vezetője egy nagyon kedves, fiatal, szőkés férfi volt —, szept. 14-én, háromnegyed hat és hat óra között a Déliből a Nyugati pályaudvarra utaztunk (közben Veresegyházról beszélgettünk?). Elöl ültem, *gimagancsfejes, ébenfa botomat* az ülés és az ajtó közé fektettem. Kiszálláskor a Nyugatinál kerekes bőröndömmel voltam elfoglalva, annak szára pótolhatta a botomat, így csak a csarnokban, a taxi eltávozása után vettem észre, hogy a botot, amely négy éve nélkülözhetetlen segítőm, a kocsiban hagytam. Nyilván a fiatalember is csak később vette észre, de nevem nem tudván, értesíteni nem tudhat.

Fazekas Mátyás
Veresegyház

Kalapgyár és környéke

Évek óta szenvedünk a XIV., Gizella u. 27. alatti kalapgyár légszennyezése miatt. Több alkalommal is felhívtuk illetékes fórumok figyelmét arra, hogy körülbelül havonként a környéket elárasztja a sűrű füst. Két évvel ezelőtt pedig azért szüntették meg a 75-ös buszjáratot, hogy az ne szennyezze a levegőt.

Mint a mellékelt levelekből látható, illetékes hatóság szerint: „... az üzemelő kazán a határértéket kielégíti" — ez lehet, hogy így van, de mégis elképzelhetetlen, hogy ne lehetne ezen a gondon segíteni. Nap mint nap olvasunk, hallunk a környezetvédelemről, hatalmas összegeket fordít országunk erre a célra, ezért érthetetlen, hogy pont ezen az egy kéményen ne lehetne valami hatásos változtatást eszközölni. A problémához tartozik még, hogy két évvel ezelőtt a környéken sortatarozás is történt, a szép, tiszta házak az állandó korom és füst következtében egyre piszkosabbak lesznek, s ezzel kapcsolatban talán nem is kell megemlíteni, hogy a házak rendbehozatala milyen óriási kiadást jelentett az államnak: nyilván sokkal többet, mint egy kémény, illetve a gyár helyes tüzeléstechnológiájának megoldása.

Mohai Károlyné
Egressy út 1/C. 1143

KÖZLEMÉNYEK

Táncolni megtanulhat pár óra alatt **különórán**, Szeif Gyuláné tánctanártól. VII., Lenin krt. 37. Tel.: 220-494. (x)

A Könnyűipari Műszaki Főiskola az 1983/84. tanév felvételi vizsgáira 1982. november 1-én előkészítő tanfolyamot indít a Budapesten lakó érettségizettek részére. A foglalkozások hetenként két alkalommal, az esti órákban lesznek a felvételi vizsga tárgyaiból (matematika, fizika). A részvételi díj: 650 Ft. Jelentkezési határidő: **1982. október 20.** A jelentkezéshez szükséges nyomtatványok a főiskola portáján szerezhetők be (Budapest III., Doberdó út 6.). (x)

Szeretettel meghívjuk kedves vendégünket és b. családját október 12—13-án tartandó Szüreti cigánybálunkra. Az est házigazdája: Vörös Kálmán, a magyar népművészet mestere. Fellépnek: Horváth Pista és együttese. Zene: Csirke Béla és Simon Gábor. Szőlőcsősz: D. Deák Buci. Viszontlátásra: legközelebbi alkalommal Vadászvacsora '83, Dunakorzó étterem, Belvárosi Vendéglátóipari Váll. (x)

Rózsadombi esték. Évszakok — égtájak muzsikája. A MAV Szimfonikusok zenekarának hangversenysorozata a Marcibányi téri Művelődési Központban. (II., Marcibányi tér 5/a.) Tel.: 151-208.) Első előadás: október 11-én, este fél 8 órakor: Remekművek. Bérletek a helyszínen, korlátozott számban válthatók. (x)

Zeneoktatás munkaközösségben. Ének, hangképzés, citera, mandolin, hegedű, harmonika. Bp. XIII., Sallai Imre u. 5/a. (x)

A Déligyümölcs, Élelmiszer és Vegyiáru Kereskedelmi Vállalat 42. sz. áruátvételi bélyegzője elveszett. — A bélyegző érvénytelen.

Társaságot keresők, kedvelők klubja. Zenés, táncos rendezvények minden csütörtökön, szombaton és vasárnap este fél 6—fél 10 óráig a pasaréti Ságvári Endre Művelődési Házban. (II., Szilfa u. 4.) tel.: 364-198. (x)

Kisbútorok és lakásfelszerelési cikkek kaphatók a Vasedény szaküzleteiben. Ajánlott boltjaink: Bp. VII., Rákóczi út 24., IX., Tolbuhin krt. 5., XIV., Örs vezér tér. (x)

The Hovens (USA) világhírű parodisták a Maxim Varieté este 8 és éjjel 11 órakor kezdődő Revü a la Parisien c. műsorában. A Maximban vacsorázhat is. Asztalrendelés. Tel.: 22-78-58. (Vasárnap szünnap.) (x)

Október 12-én 19 órától (évadnyitó előadás) „Sarokasztal" irodalmi műsor az Angelika eszpresszóban, „Édes teher" Jékely Zoltán emlékére. Közreműködnek a Radnóti Miklós Színpad művészei. Szerkesztő: Szentpál Mónika. Az Angelika eszpresszó „Sarokasztal" műsorain 1975 óta több mint száz író, költő, műfordító, irodalomtörténész szerepelt. E műsorok legfőbb vonzóereje, hogy a közönség emberközelbe kerül az alkotókkal. Jegyek a Radnóti Miklós Színpad közönségszervező irodájában (Bp. VI., Nagymező u. 11.) és az előadás napján a helyszínen kaphatók. Angelika eszpresszó, Bp. I., Batthyány tér 7. Telefon: 155-233. (x)

MAFILM reklámfilm-összeállítást láthat a közönség a Horizont Filmszínház délutáni műsorán október 7—9-ig. Rendező: Sas István. Előadások: 7-én 4 és 6, 8—9-én 4, 5, 6 órakor.

Zománcozott füstcsövek kaphatók a Vasedény szaküzleteiben. Néhány cím: Bp. VIII., Rákóczi út 19., VIII., Rákóczi út 59. (x)

Értesítjük kedves vevőinket, hogy óraalkatrész-raktárunkban (Bp. IX., Üllői út 21.) 1983. január 1-től leltározunk kezdünk. Megrendeléseiket 1982. november 15-ig fogadjuk el. Kérjük, szíveskedjenek megrendeléseiket a jelzett határidőig elküldeni. Óra- és Ékszerkereskedelmi Vállalat. (x)

Tavaszváró, a legelső társkereső ügynökség. Tel.: 698-198. (x)

Külföldi vendégeivel, ügyfeleivel vacsorázzon a Maxim Varietében (VII., Akácfa u. 3. Tel.: 22-78-58). Mindennap két előadás este 8 és éjjel 11 órakor. (Vasárnap szünnap.) (x)

Táncoljon! Néhány különórán megtanítom bármelyik korosztályt. Diszkó-, rocktanítás is. **Dr. Gulyásné** tánctanár. 312-892, Lenin krt. 76. (x)

Music-Centrum hangszerek, lemezek, kazetták, Hi-Fi-berendezések és televíziók nagy választékban. Adás-vétel. Bp. IX., Hámán K. út 24. T.: 332-406. (x)

Mély fájdalommal közlöm, hogy felejthetetlen férjem, **dr. Gárdai Jenő** főorvos, rövid szenvedés után elhunyt. Október 12-én, kedden 14 órakor kísérjük utolsó útjára, a Csepeli köztemetőben. Gyászolják: felesége, családja, barátai. (Részvétlátogatások mellőzését kérjük.) (x)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Lipovecz Aurél** IX. 24-én, 68 éves korában elhunyt, hamvasztás utáni búcsúztatása X. 12-én, 9.30 órakor a Rákoskeresztúri új köztemetőben lesz. Minden külön értesítés helyett. A gyászoló család. (x)

EXPRESSZ

ÁLLÁS

Belvárosi vállalat felvesz kézbesítőt. Telefon: 176-656.

ADÁS-VÉTEL

Hanglemezeket vennék. 653-349.

Szekrénysort, garnitúrát, festményt, szőnyeget, órát, vitrintárgyakat, képet, stílbútort, veszek. 333-426 17 órától, 642-189.

Eladó egy Hammond M—3-as orgona 147-es fatokos Leslivel + tartozékok + fatokok. 334-298.

Hívjon, veszek! Szekrénysort, garnitúrát, hagyatékot, heverőt, képet, csillárt, vitrintárgyakat. 781-967

333-530. Veszek sor szekrényeket, garnitúrákat, rekamiékat, kombinált, hagyatékot, dísztárgyakat, ruhaneműt.

12 személyes antik ezüst étkészlet igényesnek eladó. Irányár: 85 000 Ft. Ajánlatokat „Solingen EH 109 514" jeligére a kiadóba.

Televíziók, rádiómagnók, híradástechnikai berendezések, kazetták, vétele, készpénzért eladása. VI., Izabella u. 69. 319-123.

JÁRMŰ

1972. Volvó 164 új motorral, kisebb karosszériahibával, tartalék alkatrésszel 55 000 Ft eladó. Tel.: 182-782 10—12-ig. Radnótiné.

M—21 Volga Combi vizsgáztatható, egyben eladó, sok alkatrésszel. Tel.: 779-125, este.

Alváz- és üregvédelem import anyagokkal, 3 év garancia. II., Pitypang u. 6. Hegedüs kisiparos. 688-822.

VW busz sürgősen eladó. Tel.: 220-260, 8—16-ig.

LAKÁS

Családi ház Balatonakarattyán 125 n.-öl telken, 3 szoba komfortos, 112 nm lakóterülettel + tetőtér-beépítési lehetőséggel befejezés előtt, 750 000 Ft-ért sürgősen eladó. Telefon: 18 óra után: 207-720.

Bp. XVII., Rákosliget központjában, Kasztel András u. 49. sz. alatt kétszobás, kertes, új ház 2 évre kiadó. Érdeklődni a fenti címen.

Cserélek 1 szoba összkomfortos modern lakást, Budapest környékire. Telefon: 670-903.

Budapesti 1+2 félszobás, összkomfortos, tanácsi lakásomat balatoni kisebbre cserélném. „Esetleg lakásingatlanra EH 108 296" jeligére a kiadóba.

Debreceni 3 szobás + étkezőfülkés, délnyugati fekvésű tanácsi lakásomat budapesti hasonlóra elcserélném. „Szép kilátás 117 717" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Két—háromszobás lakást keresek egy évre. Este: 321-865.

Óvodagondnokságot egy szoba, komfortos lakással, hasonló főbérletre cserélek. Érdeklődni 276-386 telefonon munkaidőben.

INGATLAN

47 nm-es másfél szobás, napfényes öröklakás Rákospalotán, 600 ezer Ft-ért eladó. Tel.: 126-669 10—14 óra között.

Szentendrén 240 n.-öles panorámás üdülőtelek körbekerítve eladó. Víz, villany van. 420-840. 18 óra után.

II. kerület, Hűvösvölgy legszebb részén eladó egy négyszobás, kétszintes, új olajautomata-fűtésű, egyedi kivitelezésű, reprezentatív családi ház, garázzsal, 250 n.-öles, nagyon szép telekkel. „Liget EH 108 290" jeligére a kiadóba.

Olcsón eladó készpénzért, beköltözhető, zuglói, komfortos öröklakás, 2 szoba hall, 80 nm. Tel.: 213-923, 121-889.

Eladó építési telek fele, 150 n.-öl. A telken kész ikerházalap és építőanyag van. Király Sándor, Bp. XVII., Jászivány u. 57. Érdeklődni: a Jászivány u. 44-ben lehet.

Csopakon zárt kertben 417 n.-öl telek, szobakonyhás házzal eladó. Villany van. Irányár: 750 Ft/nm. 153-797 reggel 8—9. Pazonyi.

XI., Dajka Gábor úton építendő 4 lakásos társasházban, másfél szobás, valamint egy plusz két félszobás lakások leköthetők. 10. Ügyvédi Munkaközösség. V., Szalay 5/A.

XIV., Mogyoródi úton építendő társasházban másfél és kettő és fél szobás lakások leköthetők. 10. Ügyvédi Munkaközösség, V., Szalay u. 5/A.

Luxustanya 2000 n.-öl, gyümölcsös, 2 szoba, hall, összkomfort, óspark a ház körül, Bp-től 65 km-re eladó. „Bp.-i építési telket beszámítok EH 108 048" jeligére a kiadóba.

Zebegényi 200 n.-öles zárt kert, panorámás, 1000 Ft/n.-öl eladó. Út, villany van. „Sürgős EH 106 784" jeligére a kiadóba.

Eladó zuglói 9 lakásos társasházban 2 szobás, öröklakás. T.: 224-947, 8—15-ig vagy „600 000 + OTP 117 976" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Balatonföldvár központjában épülő társasüdülőben 30 nm-es nyaralók leköthetők. 10. Ügyvédi Munkaközösség, Budapest V., Szalay u. 5/A.

Balatonföldvár és Kőröshegy között, 2 km-re a parttól, műút mellett, 440 n.-öl panorámás zárt kert eladó. Építési jelentőség, víz, villany megoldható. Érdeklődni: Siófok, Váci M. u. 16. Tel.: 10—990.

Zuglói 2 lakásos családi házban 1 + fél szobás, 40 nm-es lakás + 70 négyszögöl telek 650 ezer Ft-ért beköltözhetően eladó. Beladi, 1141 Bp. XIV., Jeszenák u. 125. 5 óra után.

Eladó azonnal beköltözhetően két szoba, összkomfortos, központi fűtéses szövetkezeti lakás kp. + OTP-átvállalással. Cím: Bajkó Ferenc, 2049 Diósd, Bartók Béla u. 8. Érdeklődni: 17 óra után.

Békásmegyeri 1+2 fél szobás, étkezős, szövetkezeti lakás, sürgősen eladó. 500 000 Ft kp. + OTP-átvállalás. Érd.: 672-656 du. 5-től 8-ig.

Hűvösvölgy mellett, Nagykovácsiban építendő négylakásos, garázsos társasházban még egy lakás leköthető. Telefon: 332-625, 15—19 óra között.

Összkomfortos, XII., Csipke utcai, 280 n.-öl telek 9000 Ft/n.-öl eladó. „Készpénz EH 109 361" jeligére a kiadóba.

SZOLGÁLTATÁS

Parkettacsiszolást, világos, magas tényű lakkozást garanciával, azonnalra is vállalok. 315 084

Vízvezeték-szerelést, villanyszerelést rövid határidőre vállalok. 345-314. Délelőtt 6—9, este 17—21.

Tetőantenna-szerelés, televízió, rádió, magnetofon, lemezjátszó, erősítő javítása garanciával. 641-851.

Antennaszerelést minden televízióhoz vállalok azonnali kezdéssel. Olcsón, garanciával. 425 658.

Parkettalerakás, -átrakás, -csiszolás, -lakkozás, pvc-, szőnyegpadlóragasztás garanciával 655-994.

Dugulások elhárítása falbontás nélkül. 801-473.

Kandallóépítés. Kondorosi. 379-070.

Pvc-ragasztást, parkettcsiszolást, -lakkozást, takarítást vállalok. T.: 356-285.

Takarítást, ablaktisztítást vállalok magánszemélyeknek és közületeknek is. T.: 173-808.

Bútorkárpit, szőnyeg, szőnyegpadló tisztítása nyugati gépekkel, közületnek is. 365-287.

Lomtalanítást, törmeléktszállítást pincétől, padlásig vállalok. T.: 284-125.

Lefolyók dugulásának elhárítása, tisztítása, falbontás nélkül. Telefon: 555-918.

Festés-mázolást mérsékelt áron vállalok. 207-338.

Esküvőre ruhakölcsönzés, gyöngyörű külföldi modellek, férfiaknak is. VI. ker., Eötvös u. 26/B. Tel.: 125-630.

Lakatosmunkát vállal kisiparos, közületeknek is. Tel.: 783-457.

Parkettalerakás, -átrakás, csiszolás, lakkozás, világosra, szőnyegpadló-pvc-ragasztás garanciával. 839-923.

Parkettacsiszolást, -lakkozást, -javítást, -lerakást, pvc-, szőnyegpadlóragasztást, bútormozgatással, garanciával vállalok. 428-010, 182-486.

Irtassa ki végleg a rovarokat! Kiköltözés nélkül, garanciával. 336-031.

Parkettalerakás, átrakás, csiszolás, lakkozás, szőnyegpadló-, pvc-ragasztás garanciával. 839-923.

Antennaszerelést minden televízióhoz szolid árakkal, kétéves garanciával vállalok. 217-559.

Belső vakolást, tapétázást, festést, mázolást közületeknek is vállalunk. 647-741.

Tapétázást import tapétaválasztékból, szobafestést, mázolást, parkettacsiszolást, csempézést, pvc-ragasztást, villanyszerelést vállalunk azonnalra és előjegyzésre. 871-410, 211-307.

Parkettázómester anyaggal is vállal parkettázást, átrakást, csiszolást, lakkozást, közületeknek is. T.: 34-34-34.

Színes televíziók javítása, tetőantennák szerelése, garanciával. 872-668.

Tapétázást, festést, mázolást vállalok minőségi kivitelben, garanciával, bútormozgatással, fóliatakarással. T.: 865-798.

Költöztetést, áruszállítást vállal kisiparos vidékre is, 3 tonnás tehergépkocsival. Tel.: 38-64-63.

Központifűtés-szerelő kisiparos vállalja családi és társasházak szerelését és javítását. Tel.: 415-930.

Parkettacsiszolást, -lakkozást bútormozgatással, festés utáni takarítást, ablaktisztítást vállal kisiparos T.: 145-596.

Lakosságnak takarítást, ablaktisztítást, közületeknek napi takarítást vállalok. 772-686 13 órától.

Szobafestést, mázolást, tapétázást, parketta-, szőnyeg-, pvc-munkát vállalnak azonnalra is kisiparosok. 222-302.

VEGYES

OTP-kölcsönhöz költségvetést készít mérnök. (Korszerűsítés, tatarozás, új épület.) 869-468, 145-540.

Megbízható, legalább középfokú iskolai végzettséggel, egyszerű műszaki érzékkel rendelkező, kézikötés ismeretével, adminisztrációs szervezéssel járó és emellett háztartási munkák elvégzését vállaló, kimondottan jó megjelenésű, 30 év körüli, tárgyalóképes női munkaerőt keresek magas fizetéssel. Személyes jelentkezés hétfőtől péntekig 18—20 óra között. Jeney, XII., Tusnádi u. 6/B.

Elveszett. 1982. okt. 6-án, 10.30-kor a Bajcsy-Zsilinszky út, Stollár Béla utca kereszteződésében levő OTP előtti telefonfülkében felejtettem, fehér Aranypók reklámszatyromat, benne számomra nagyon fontos holmikkal. Kérem a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében hozza el címemre. Bp. 1172 Aranykút u. 82.

Szakképzett szakács több éves gyakorlattal pecsenyesütőben elhelyezkedne azonnalra. 487-410. 16 órától.

Parkettalerakást, -átrakást, -csiszolást, lakkozást vállalok garanciával. Tel.: 783-902.

Tapétázást, festést, mázolást vállalok. Külföldi tapétából bő választék. Minden bútorstílushoz színdinamika szerint. Közületeknek is. Takarítót, csiszolót viszünk. T.: 658-729.

Szobafestés, mázolás, tapétázás, fóliatakarással, garanciával. 689-748.

Erdpark városban 230 n.-öl építési telek eladó. Víz, villany van. „Első áron EH 106 361" jeligére a kiadóba.

Házi kenyeret és péksüteményt készítő pékek jelentkezését várja vizsontelado. Margaritovits, Szentendre, Virág u. 6.

29 nm alumínium pavilon, szétszedhető, fűthető, eladó. Tel.: 779-125, este.

Villanyszerelés, 3 év garancia. Lakások új szerelése, felújítása, vakolással. Tel.: 841-583.

Termelőszövetkezetünk vállal redőnykészítést **Rolíplast** műanyagból, ami nyáron hűt télen fűt. Redőnytok nélküli ablakra is rövid határidőre, **garanciával.** Telefon: 661-277 vagy közvetlen megrendelhető: Csopak Tája Tsz. Budapest IX. ker., Üllői út 71.

Tapétázást, szobafestést, mázolással, takarítással, parkettacsiszolással, -lakkozással, pvc-ragasztással, azonnalra, garanciával vállalok. T.: 84-99-60.

Körúti divatáruüzletbe agilis eladót keresek. „Nyelvtudás előnyben EH 107 982" jeligére a kiadóba.

8x8 m-es 3 szobás bontott faház 48 000 Ft-ért eladó. Bp. XVI., Péterke u. 43.

Fényképész kisiparos üzletkötőt keres! „Megbízható EH 109 402" jeligére a kiadóba.

Összeállítót keresek szériamunkára, tűzőgépes előnyben. 378-626.

Budapesti kisiparosok minden megbízását vállalom Nyugat-Dunántúl területére. Nem főállásban. Petrovicz, 9023 Győr, Corvin út 36.

Készpénzért vásárolok hagyatékot, modern, stíl-, antik bútorokat, bronz-, porcelán figurákat, órákat, limlomot, ruhaneműt, szőnyeget. 473-082.

Kőművességedet felvesszek. Tel.: 360-671.

Társat keresek. közreműködéssel, tőkével, pesti bevezetett üzletbe. Telefon: 297-542.

82. nov. 19.

Kaliforniai olajlelőhely

Houston, november 19.

Az amerikai *Texaco* olajtársaság bejelentette, hogy *hatalmas olajlelőhelyet* fedeztek fel a tengerben *a kaliforniai partok közelében.* A társaság elnökének közlése szerint a lelőhely jól kiaknázható, és napi 50 ezer hordó kőolaj termelhető ki. A kőolajat csaknem *2800 méteres mélységben* a tenger alatti talapzatban találták. A kitermelés a tervek szerint 1985 végén kezdődhet meg.

Infláció

Ankara, november 19.

Törökországban októberben, éves szintre átszámítva *21 százalékkal* emelkedtek a fogyasztói árak, több év óta a *legalacsonyabb* ütemben. Az országban április óta folyamatosan csökken az infláció üteme.

SHULTZ SAJTÓÉRTEKEZLETE

Szovjet–amerikai viszony, kereskedelem, izraeli telepítések

Washington, november 19.

Bokor Pál, az MTI tudósítója jelenti:

A Reagan-kormányzatnak a Szovjetunióval szembeni politikájában nincs és nem lesz változás — ez volt a fő mondanivalója *Schulz* amerikai külügyminiszternek tegnapi washingtoni sajtókonferenciáján. Ennek szellemében — *Washington* igényeinek felsorolásával — azt fejtegette, hogy a szovjet—amerikai kapcsolatok javulása „a szovjet magatartás megváltozásától" függ.

Shultz szerint az amerikai cél egyfajta „adok-veszek" folyamat megindítása a Szovjetunióval.

A miniszter azonban csak azt sorolta, amit az *Egyesült Államok* „kapni" szeretne: szovjet engedményeket a hadászati fegyverekről és a közép-hatótávolságú rakétákról folyó *genfi,* a *bécsi* haderőcsökkentési tárgyalásokon és a *madridi* találkozón.

Reagan elnök „mindig kész csúcstalálkozóra" — mondta egy kérdésre válaszolva Shultz, de rögtön lehűtötte a várakozásokat azzal, hogy rámutatott:

a Bush alelnök társaságában Jurij Andropovval folytatott moszkvai tárgyalásain ez a téma nem került szóba,

s az amerikai elnök készsége csak arra az esetre vonatkozik, ha *megítélése szerint* „valóságos eredményre van kilátás".

Indulatosan válaszolt Shultz arra a kérdésre, hogy *Franciaország* végül is csatlakozik-e a kelet—nyugati kereskedelemről Washington és szövetségesei között *állítólag* létrejött megállapodáshoz: „ideje befejezni a vitát azon, *volt-e megállapodás,* s megkezdeni annak végrehajtását" — mondta.

Shultz a Közel-Kelettel kapcsolatban közölte: Washington *Izrael* gazdasági támogatását *nem teszi függővé attól, hogy a Tel-Aviv-i vezetők a megszállt területeken milyen mértékben erőltetik az izraeli települések létesítését.* Egyidejűleg kénytelen volt elismerni: az izraeli telepítési politika *erősen akadályozza* az arab országoknak a Reagan-terv alapján elképzelt tárgyalási folyamatba való bevonását.

LENGYELORSZÁG

Tanácskozás a mezőgazdaság és a falvak fejlesztéséről

Varsó, november 19.

A lengyel mezőgazdaságban a tulajdonviszonyok és a szervezeti formák sokfélesége feltétlenül szükségessé teszi az egyes szektorok közötti partneri együttműködést, a különféle kooperációs kapcsolatok kiépítését s általában annak az elvnek az érvényesítését, hogy

a mezőgazdaság összességében egységes egészet képez.

Ezt hangsúlyozták azon a varsói tanácskozáson, amelyet a LEMP KB mellett működő társadalomtudományi főiskola mezőgazdaság-politikai intézetének rendezésében tegnap tartottak. A konferencia része volt a LEMP KB és az Egyesült Parasztpárt főbizottsága tervezett együttes — a mezőgazdasággal és a falufejlesztéssel foglalkozó — ülésére való előkészületeknek.

Mint a tegnapi tanácskozáson rámutattak,

végre pontosan meg kell határozni a mezőgazdaság egyes szektorainak szerepét és funkcióit.

Ezekben a kérdésekben *egyértelmű* álláspontot kell elfoglalni, mert ellenkező esetben nehézségekbe ütközik mind a mezőgazdaság átalakítása, mind a gazdálkodóknak a termelés fokozásában való érdekeltté tétele.

Elúszott a turfon a bank pénze

London, november 19.

Csaknem *negyedmillió fontot* — több mint 15 millió forintot — lopott el a *Midland* bank egyik szorgalmas tisztviselője, aki *negyedszázada* állt a neves pénzintézet alkalmazásában. *Peter Willis* 17 éves korában állt be a Midland bankhoz, s 42 éves korára már vezető tisztséghez jutott az *Oxford Circus-i fiókban,* amely főleg *külföldiek* pénzügyeit intézte.

A 238 ezer fontot Willis, akit főnökei ügyességéért és szorgalmáért *nagyon becsültek,* négy év alatt sikkasztotta el. A pénzt *szerencsejátékra, lovakra* költötte. Az igen népszerű vezető banktisztviselő — a „bűnbánat" jeleként 30 ezer fontot már visszafizetett. Végül is négyévi börtönbüntetést szabtak ki rá, de a Midland bank igazgatósága *öt felettesének fegyelmit adott, mert tudtak beosztottjuk szenvedélyéről,* de mégis elmulasztották a kötelező ellenőrzést...

(—son)

MEGGONDOLATLAN LÉPÉS

Sok gondot okoz a kábítószerklub

Hollandiában még a Nyugat-Európában szokásosnál is nagyobb gondot okoz a *kábítószer.* Amszterdam főterén például bárki *könnyűszerrel* hozzájuthat a fehér porhoz.

Bár a holland kormány tisztában van azzal, hogy a világ kábítószercsempészei kihasználják az ország liberális politikáját, hatékony ellenszert mind ez idáig nem talált.

Hágába a napokban egymás után érkeznek a környező országok tiltakozó jegyzékei. Ugyanis *Enschede* városának polgármestere az egyik ifjúsági klubban *szabaddá tette a kábítószer árusítását és zárt körű fogyasztását.* A „jó hír" pillanatok alatt szárnyra kapott, és jócskán megnövekedett Enschede turistaforgalma.

Az itt vásárolt kábítószert busás haszonnal árusítják Dániában Svédországban, az NSZK-ban és még jó néhány nyugat-európai országban.

Stockholmban, Bonnban és *Brüsszelben* nehéz napokat él át a holland követ, akinek hivatalos magyarázatot kell adnia az érintett államok külügyminisztériumainak.

A ballépést egyébként már Enschedében is belátták, és szigorú intézkedésekkel akarják elejét venni a „fű" *klubon kívüli* forgalmazásának. **(mécs)**

NEM ENGED AZ EL VINO

Nőknek nincs bor!

„Sok hűhó semmiért" — így is lehetne nevezni azt a hétéves jogi harcot, amelyet *jogásznők, újságírónők* és más „szakmabeliek" vívtak elvi — vagy inkább presztizs? — okokból. Arról van szó, hogy a brit sajtó központját megtestesítő Fleet Street egyik jónevű borozója — *az El Vino* — „megkülönböztetést" alkalmazott *a nőkkel* szemben: magyarán — *nem volt hajlandó italt kiszolgálni nekik a pultnál.* Az italbolt azért is kedvelt hely, mert a szakmabeliek itt cserélik ki *értesüléseiket,* jutnak friss *információkhoz.* Az El Vinót már *harmadszor* idézték bíróság elé ez ügyben, amely most a nők javára dőlt el: egy fellebbviteli bíróság *határozatilag kötelezte* a szórakozóhelyet, hogy szolgálja ki a betérő nőket. Ami persze egy cseppet sem változtatott a dolgokon: az El Vinóban továbbra sem kapnak bort a nők, *a tulajdonos fütyül a bíróság végzésére...*

(levinson)

HIRMAGYARÁZATUNK

A pénz körül

Futamidő, kamatfelár, lejárat, átütemezés — a sajtó jóvoltából ezek a kifejezések manapság szinte közhasználatúvá váltak. Nem csoda, hiszen az olvasó naponta megtudhat valami újat a lengyel adósságállomány átütemezéséről; folyamatosan nyomon követheti Mexikó terheinek sorsát; részletesen tájékoztatják arról is, hogyan hatott a Falkland-válság Argentína nemzetközi pénzügyi kapcsolataira.

Ameddig a takaró ér

Tévedés volna persze azt hinni, hogy *hiteleket csak mostanában kezdtek az országok és vállalataik felvenni.* A kölcsönnyújtás, „amióta világ a világ", a *nemzetközi kereskedelem normális velejárója volt.* Hitelbe lehet például eladni azokat a berendezéseket, amelyekért a vevőnek ugyan most kellene már fizetnie, a gépek azonban csak évek múlva állnak készen kompletten termelésre. Hitelt szokott a vevő akkor is igényelni, ha a berendezések természeti kincsek kitermeléséhez szükségesek. *Ha nem nyújtana senki sem kölcsönt, kevesebbet lehetne eladni.* A vevőnek ugyanis össze kellene gyűjtenie készpénzben a vételárat, megrendelését csak azután tehetné meg. Hitelek nélkül a bankoknak is felkopna az álluk. A pénzintézeteknél ugyanis vállalatok, intézmények és magánszemélyek tőkéjüket nem ingyen, hanem *kamatra* helyezik el. *Ha a bankok nem tudnák a hozzájuk ömlő pénzt még nagyobb kamattal kikölcsönözni, előbb-utóbb tönkremennének és részvényeseik elcsapnák a léhűtő vezetést.* A hitelezés tehát olyan a banknak, mint az áruházaknak az eladás. Nélküle nem tehet szert profitra. (A hetvenes években — így a helyzetet elemző nyugati szakemberek — *éppen az volt a probléma, hogy sok bank „szinte nyakló nélkül" nyújtott kölcsönt bármelyik országnak.*)

Nyújtózkodj addig ameddig a takaród ér — tartja a közmondás. Az egyén esetében is, vállalatoknál és országoknál is *természetes, hogy hitelt vesznek fel jövőbeni jövedelem terhére.* Probléma akkor van, ha lejáratkor derül ki, hogy a várt jövedelem nincs meg, a visszafizetésre hiányzik a fedezet. Ilyenkor korábban gyakran az történt, hogy *a bankok az országot újabb hitel nyújtásával húzták ki a csávából.* Ennek következtében viszont *egyes országok külföldi adósságállománya hatalmas méretűvé duzzadt, és ugyanilyen mértékben emelkedett az évente teljesítendő visszafizetés összege* (a felvett tőkét ugyanis természetesen részletekben kell törleszteni), és a kinnlevőséget sújtó *kamat* is. Az összefoglalóan *„adósságszolgálatnak"* nevezett terhek a mexikói 80 milliárd dolláros adósságon már olyan összeget jelentettek az idén, hogy az ország augusztus 13-án (véletlenül éppen egy pénteki nap) nem tehetett mást, mint tartozásai átütemezését kérte.

Az igazság az, hogy „a mexikói példa" aligha egyedülálló, *1975 óta a bankok 22 országgal állapodtak meg adósságaik átütemezésében.* Maga a fogalom egyébként gyakorlatilag azt jelenti, hogy a tartozó lélegzetvételnyi szünetet nyer, *a felvett összeg törlesztését az eredeti időpont helyett később teheti meg.* Ezt a gesztust a kölcsönt folyósító bankok természetesen nem emberbaráti érzelmeiktől vezéreltetve teszik, *az adósnak általában magasabb kamat fizetését kell vállalnia.* Ha úgy tetszik, a pénzintézetek profitja az átütemezés tényével is nő, miközben — ha hihetünk a tekintélyes londoni *Economist* megállapításának — sok bank nem is feltétlenül várja el azt, hogy a kölcsön tőkéjét az adós teljes egészében visszafizesse. *Vagyis: egy bizonyos ponton a kamatok már annyi profitot hoztak a pénzintézetnek, hogy „nem vágja földhöz", ha a kihelyezett összeg egy részét nem kapja vissza.*

80 milliárd

Kamatot viszont fizetni kell, ameddig azok befolynak, a hitel a pénzintézetek mérlegében *„jónak"* minősül. *Az elmaradás viszont azt jelentené, hogy a kölcsönt nyújtó pénzintézet a kölcsön teljes összegét kénytelen lenne veszteségként deklarálni.* (Képzeljük el, mit jelentene ez a mexikói 80 milliárd esetében. Nem véletlen, hogy a nemzetközi bankvilág Mexikó megsegítésére órák alatt 1,85 milliárd dollárt szedett össze úgy, hogy az összeg felét az amerikai *Federal Reserve* vállalta...)

Kamatlábak

Mekkora terhet is jelent a kamatfizetés az adósoknak, azt a *nemzetközi kamatszint* határozza meg, ez utóbbi viszont elválaszthatatlan a *„hazai" kamatlábaktól.* Könnyű belátni, hogy miért. A kölcsönt nyújtók ugyanis — vegyük ezt a valutát — dollárjukat honi és külföldi igénylőnek egyaránt átadhatják. Ha az Egyesült Államokban a kamat jelentősen magasabb lenne a külföldi kölcsönöknél (például az európiacon elérhetőnél), kevesen nyújtanának nemzetközi hitelt. Fordított esetben pedig mindenki az európiacon keresztül kívánná pénzét elhelyezni. *Az USA-kamatszint és a dollárban nyújtott „nemzetközi" hitelek kamatszintje között tehát szoros az összefüggés.* Az Egyesült Államok restriktív monetáris politikája következtében felszökött a *„prime"* (a honi kamatszint meghatározó rátája), ami végső soron azt jelentette, hogy a dollárban felvett hitelei után számos ország nagyobb kamatot volt kénytelen fizetni. Manapság ugyanis a legtöbb hitelt „lebegő" kamatlábbal nyújtják: az adós — például — a londoni mindenkori úgynevezett *„bankközi" kamatláb* fölött fizet egy meghatározott százalékkal. (Ez a meghatározott százalék a kamatfelár, a „prémium".) Márpedig, ha emelkedik a prime, úgy általában a londoni bankközi kamatláb sem marad veszteg, *következésképpen a legtöbb adósnak nő a fizetnivalója.*

Az adósók érdeke az, hogy a felvett hitelek után *alacsonyabb kamatot* fizethessenek. Erre akkor nyílik lehetőség, ha a „hazai" dollárkamatláb csökkenése *lenyomja* a nemzetközi pénzpiaci kamatlábakat is. A „hazai" dollárkamatok némileg mérséklődni látszanak most, mivel az egyesült államokbeli inflációs rátát lenyomták, igaz, olyan ellentmondással, mint a munkanélküliség megugrása. Tartósan azonban nehezen lehetne előrejelzést adni a pénzpiacon...

—asz—

Újra Budapesten Milánó szardíniai étterme,

A SU NURAGHE

A Kárpátia étterem harmadik alkalommal rendez a Su Nuraghe milánói étteremmel és a MALÉV-vel közösen

olasz vacsoraesteket

Az étterem mesterszakácsai olasz nyersanyagokból készítik ételkülönlegességeiket. Vendégeinket esténként Leo Sardo, népszerű trubadúr szórakoztatja.
November 20—27-ig

Asztalfoglalás az üzletvezetőnél: Telefon: 173—596.

HungarHotels MALÉV Magyar Légiközlekedési Vállalat